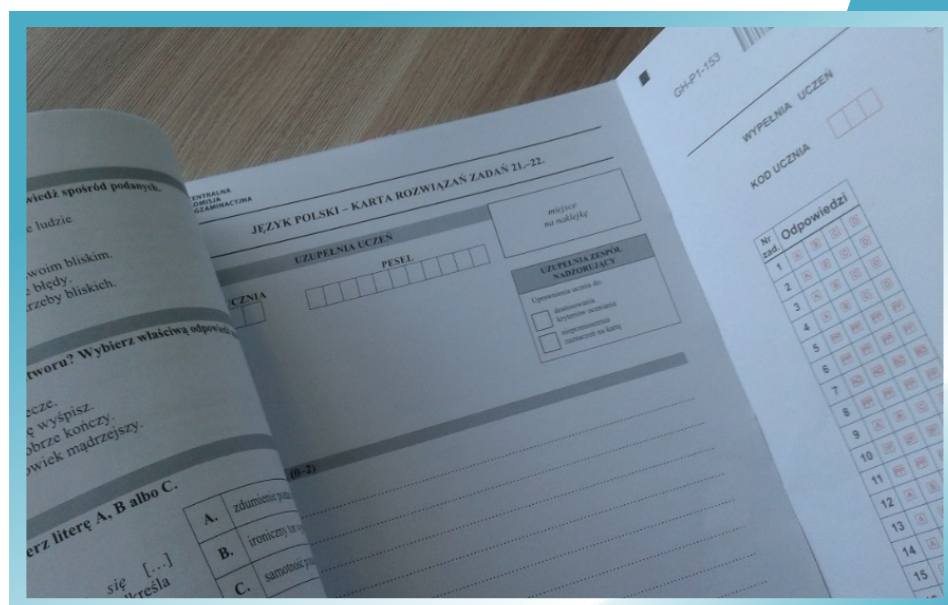

Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2019 w województwie pomorskim

Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego 2019

**Osiągnięcia uczniów
kończących gimnazjum
w roku 2019
w województwie
pomorskim**

Opracowanie:**język polski**

Wioletta Łakoma-Sabat (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariola Matejkowska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Danuta Marchlewska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

historia i wiedza o społeczeństwie

Marek Zieliński (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Sylvia Derda (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)
Andrzej Bobrow (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)

matematyka

Edyta Warzecha (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Grażyna Miłkowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Renata Świrko (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
Małgorzata Lembicz (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu)

przedmioty przyrodnicze

Alicja Kwiecień (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Elżbieta Tyralska-Wojtycza (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie)
Damian Krawczyk (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu)
Sławomir Sapanowski (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi)
Hanna Gronczewska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

język angielski

Jolanta Szatan (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Aleksandra Kodzis (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)

język niemiecki

Ewa Bartoń-Pieniążek (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Przemysław Mróz (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu)

język francuski

Mariusz Mazurek (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Maria Olchowik (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

język rosyjski

Svetlana Galant (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Krystyna Dziamska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu)

język hiszpański

Anna Łochowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Krystyna Łapieńska-Rey (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Monika Łomnicka-Jurewicz (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi)

język włoski

Anna Opolska-Waszkiewicz (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opieka merytoryczna:

dr Marcin Smolik (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca:

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa

tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04

e-mail: sekretariat@cke.gov.pl

www.cke.gov.pl

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA	9
Język polski	9
1. Opis arkusza standardowego	9
2. Dane dotyczące populacji uczniów	9
3. Przebieg egzaminu	10
4. Podstawowe dane statystyczne	11
Komentarz	17
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	28
Historia i wiedza o społeczeństwie	33
1. Opis arkusza standardowego	33
2. Dane dotyczące populacji uczniów	33
3. Przebieg egzaminu	34
4. Podstawowe dane statystyczne	35
Komentarz	41
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	43
II. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA	46
Matematyka	46
1. Opis arkusza standardowego	46
2. Dane dotyczące populacji uczniów	46
3. Przebieg egzaminu	47
4. Podstawowe dane statystyczne	48
Komentarz	54
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	70
Przedmioty przyrodnicze	73
1. Opis arkusza standardowego	73
2. Dane dotyczące populacji uczniów	73
3. Przebieg egzaminu	74
4. Podstawowe dane statystyczne	75
Komentarz	82
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	86
III. JĘZYKI OBCE	89
Język angielski – poziom podstawowy	89
1. Opis arkusza standardowego	89
2. Dane dotyczące populacji uczniów	89
3. Przebieg egzaminu	90
4. Podstawowe dane statystyczne	91
Język angielski – poziom rozszerzony	97
1. Opis arkusza standardowego	97
2. Dane dotyczące populacji uczniów	97
3. Przebieg egzaminu	98
4. Podstawowe dane statystyczne	99
Komentarz	106
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	121

Język niemiecki – poziom podstawowy	128
1. Opis arkusza standardowego	128
2. Dane dotyczące populacji uczniów	128
3. Przebieg egzaminu	129
4. Podstawowe dane statystyczne	13
Język niemiecki – poziom rozszerzony.....	136
1. Opis arkusza standardowego	136
2. Dane dotyczące populacji uczniów	136
3. Przebieg egzaminu	137
4. Podstawowe dane statystyczne	138
Komentarz	144
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	155
Język rosyjski – poziom podstawowy.....	158
1. Opis arkusza standardowego	158
2. Dane dotyczące populacji uczniów	158
3. Przebieg egzaminu	159
4. Podstawowe dane statystyczne	159
Język rosyjski – poziom rozszerzony	162
1. Opis arkusza standardowego	162
2. Dane dotyczące populacji uczniów	162
3. Przebieg egzaminu	163
4. Podstawowe dane statystyczne	163
Język francuski – poziom podstawowy	166
1. Opis arkusza standardowego	166
2. Dane dotyczące populacji uczniów	166
3. Przebieg egzaminu	167
4. Podstawowe dane statystyczne	167
Język francuski – poziom rozszerzony.....	170
1. Opis arkusza standardowego	170
2. Dane dotyczące populacji uczniów	170
3. Przebieg egzaminu	171
4. Podstawowe dane statystyczne	171
Język hiszpański – poziom podstawowy	173
1. Opis arkusza standardowego	173
2. Dane dotyczące populacji uczniów	173
3. Przebieg egzaminu	174
4. Podstawowe dane statystyczne	174
Język hiszpański – poziom rozszerzony	176
1. Opis arkusza standardowego	176
2. Dane dotyczące populacji uczniów	176
3. Przebieg egzaminu	177
4. Podstawowe dane statystyczne	177

I. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA

Język polski

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Podstawę zadań stanowiły różne teksty kultury: literackie – fragment utworu *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego i wiersz *Śmieszne* Anny Kamieńskiej, oraz publicystyczny *Krople, piórka, źdźbła...* Sylwii Sekret i popularnonaukowy *Utrwalacz myśli* Agnieszki Krzemińskiej.

Arkusz egzaminacyjny składał się z 21 zadań, wśród których było 19 zadań zamkniętych różnego typu i 2 zadania otwarte wymagające od ucznia samodzielnego, zgodnego z poleceniem, sformułowania krótkiej oraz dłuższej wypowiedzi – rozprawki.

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań można było uzyskać 32 punkty.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		21785
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	17467
	z dysleksją rozwojową	4318
	dziewczeta	10842
	chłopcy	10943
	ze szkół na wsi	7456
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	3203
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5417
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5709
	ze szkół publicznych	20324
	ze szkół niepublicznych	1461

Z egzaminu zwolniono 21 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	114
	słabowidzący i niewidomi	67
	słabosłyszący i niesłyszący	66
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	380
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	7
	o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy ¹ (cudzoziemcy)	85
	Ogółem	719

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148)

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

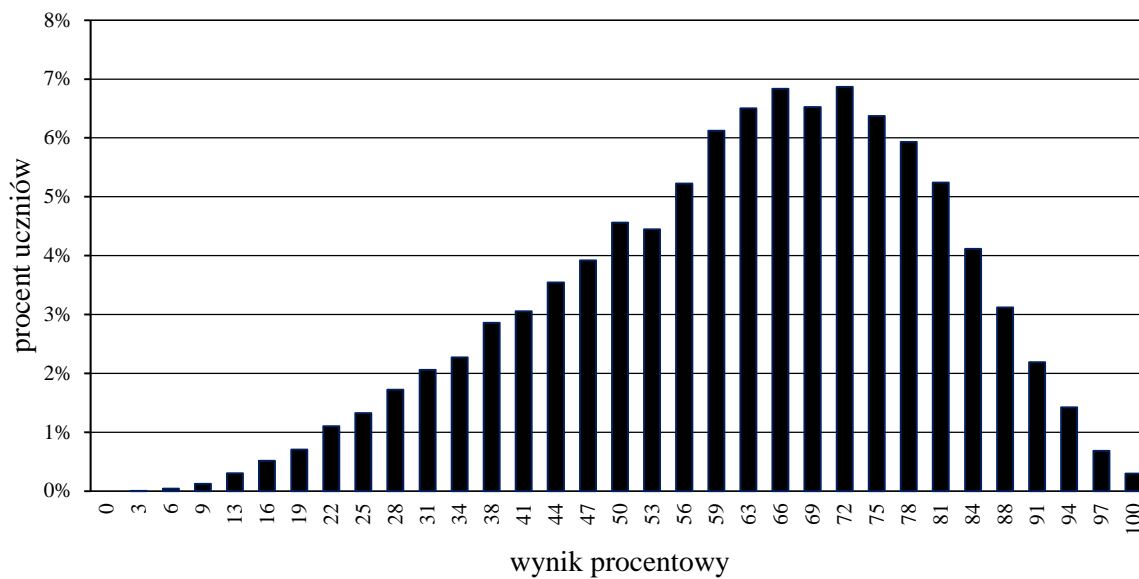
Termin egzaminu		10 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		90 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		400	
Liczba zespołów egzaminatorów		13	
Liczba egzaminatorów		208	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		5	
Liczba unieważnień ²	W przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
inne (np. złe samopoczucie ucznia)			2
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz ust. 1)		109	

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
21785	3	100	63	72	62	18

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Część humanistyczna – język polski		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
6	1	
9	1	
13	1	
16	1	
19	2	
22	3	
25	4	
28	6	2
31	8	
34	10	
38	12	
41	15	3
44	18	
47	22	
50	26	
53	31	4
56	36	
59	42	
63	48	5
66	55	
69	62	
72	69	6
75	76	
78	82	7
81	87	
84	92	
88	95	8
91	98	
94	99	9
97	100	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka polskiego uzyskał 75% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 76% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 24% zdających i znajduje się on w 6. staninie.

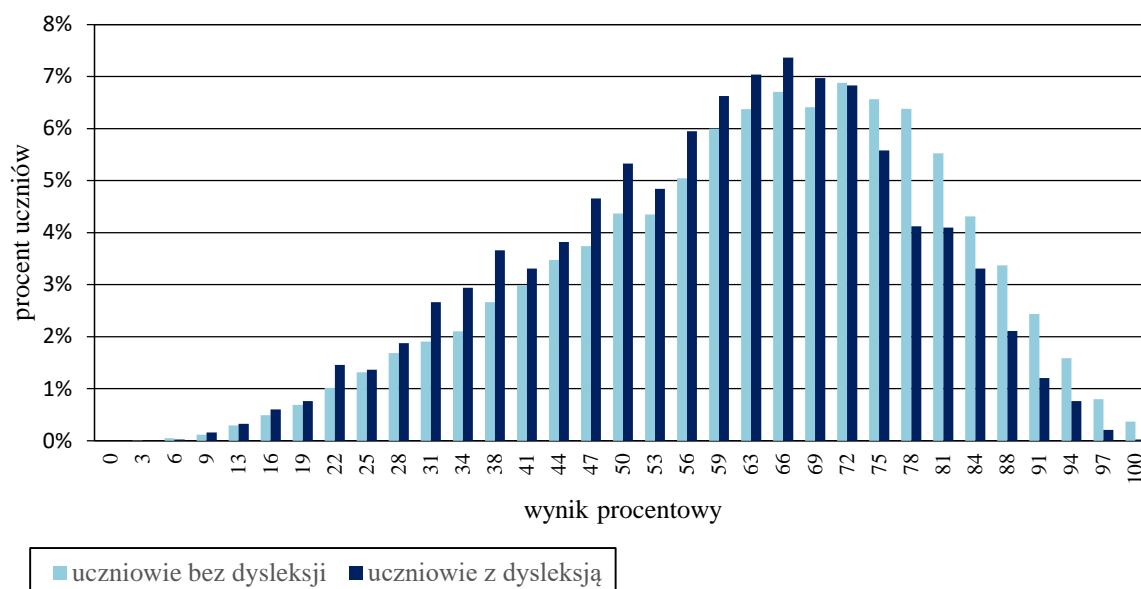
Średnie wyniki szkół⁴ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	15–36
2	37–51
3	52–56
4	57–60
5	61–64
6	65–67
7	68–72
8	73–79
9	80–93

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

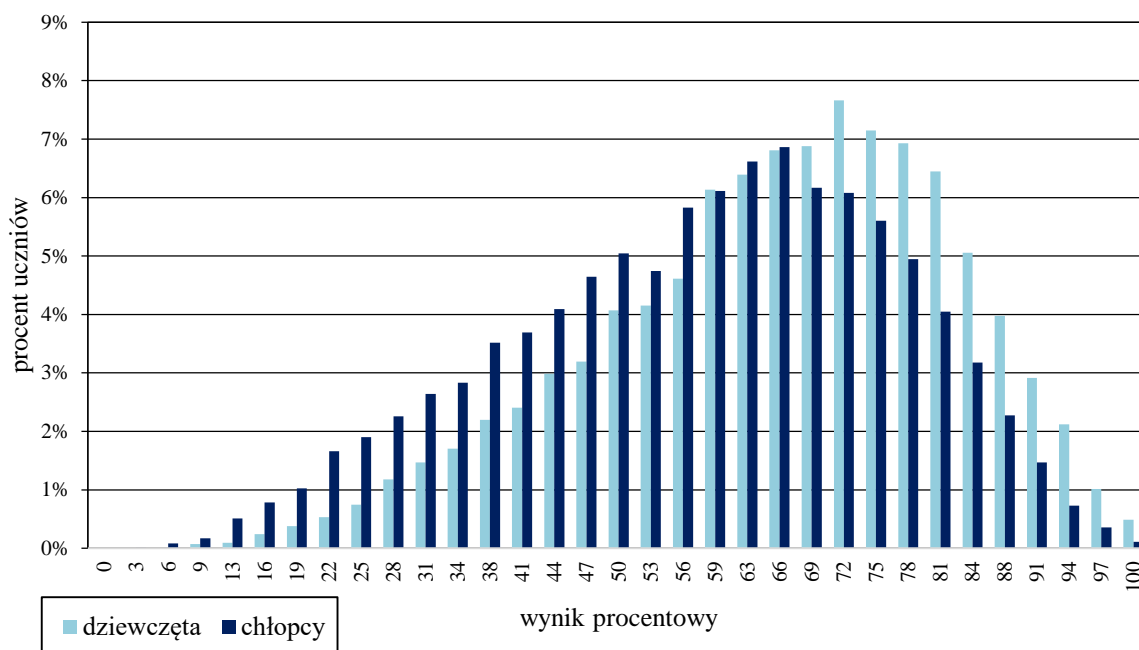
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	17467	3	100	66	72	63	18
Uczniowie z dysleksją rozwojową	4318	6	100	59	66	59	18

⁴ Ilekcio w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GH-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	10842	9	100	69	72	66	17
Chłopcy	10943	3	100	59	66	58	19

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	7456	6	100	59	63	58	18
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3203	3	100	63	66	60	18
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5417	6	100	66	66	63	19
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	5709	9	100	69	72	67	17

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	20324	3	100	63	66	61	18
Szkoła niepubliczna	1461	6	100	72	78	68	19

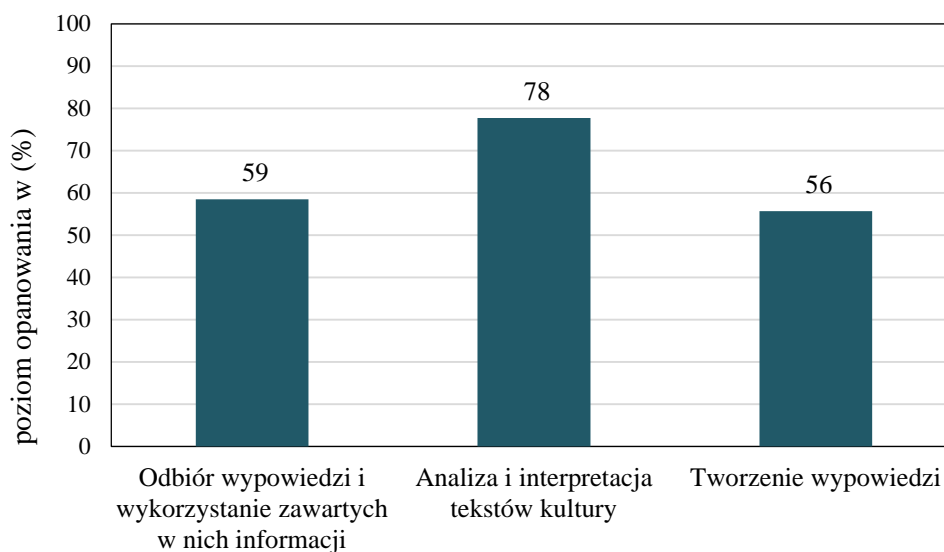
Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania (%)
1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	83
2.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.	96
3.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	59
4.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	47
5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.	54
6.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 5) rozpoznaje w zdaniach [...] różne rodzaje [...] orzeczeń [...]. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3. Świadomość językowa. Uczeń: 1) rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot [...]).	46
7.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	78
8.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	55
9.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 6) rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym [...].	47
10.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 6) rozróżnia rodzaje zdań złożonych podrzędnie [...].	51
11.1.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3. Interpretacja. Uczeń: 1) przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury [...].	79
11.2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 3. Świadomość językowa. Uczeń: 3) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy ([...] czasownik, [...] zaimek [...]) i wskazuje różnicę między nimi.	44

12.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	84	
13.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	79	
14.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.	77	
15.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].	68	
16.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 9) [...] wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym.	43	
17.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi [...] pisemne; 5) [...] uzasadnia własne zdanie, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi.	84	
18.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 2) charakteryzuje postać mówiącą w utworze.	74	
19.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 4) wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych z zakresu słownictwa ([...] metafor), składni (powtórzeń [...]) [...].	64	
20.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 11) czerpie dodatkowe informacje z przypisu.	36	
21.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi [...] pisemne w następujących formach gatunkowych: [...] rozprawka [...]; dostosowuje odmianę i styl języka do gatunku, w którym się wypowiada.	58	51
		1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat.	77	
		2. Świadomość językowa. Uczeń: 3) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się; świadomie dobiera synonimy i antonimy do wyrażenia zamierzonych treści.	80	
		2. Świadomość językowa. Uczeń: 4) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie; 5) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i zdań składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom; 6) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych [...]; 10) stosuje poprawne formy odmiany rzeczowników, czasowników (w tym imiesłów), przymiotników, liczebników i zaimków; stosuje poprawne formy wyrazów w związkach składniowych (zgody i rzędu).	24	
		<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Świadomość językowa. Uczeń: 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...]; 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].	49	
		<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Świadomość językowa. Uczeń: 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].	21	

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Komentarz

Na egzaminie z języka polskiego uczniowie rozwiązywali zadania zamknięte i otwarte, obejmujące treści zapisane w podstawie programowej dla II i III etapu edukacyjnego. Poziom opanowania umiejętności zawartych w wymaganiach ogólnych podstawy programowej sprawdzano za pomocą zadań odnoszących się do:

- fragmentu tekstu *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego (zadania 1.–6.)
- fragmentu artykułu *Krople, piórka, żdźbła...* Sylwii Sekret (zadania 7.–11.)
- fragmentu tekstu *Utrwalacz myśli* Agnieszki Krzemińskiej (zadania 12.–17.)
- wiersza *Śmieszne* Anny Kamińskiej (zadania 18.–20.)

Wśród 19 zadań zamkniętych zastosowanych w arkuszu egzaminacyjnym większość stanowiły zadania wyboru wielokrotnego (10 zadań), w których uczniowie spośród podanych odpowiedzi wskazywali jedną, poprawną. Uczniowie rozwiązywali także zadania, w których – oprócz wskazania poprawnej odpowiedzi – wybierali jej uzasadnienie (4 zadania). Inny typ zadania zastosowanego w arkuszu to zadania prawda-fałsz (5 zadań). Jego rozwiązanie polegało na ocenie prawdziwości dwóch podanych stwierdzeń. Za poprawne rozwiązanie każdego zadania zamkniętego uczeń mógł otrzymać 1 punkt (łącznie 20 punktów). Zadania otwarte zamieszczone w arkuszu wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania odpowiedzi. Za rozwiązanie zadań krótkiej odpowiedzi (17.)

i rozszerzonej odpowiedzi (21.) uczeń mógł zdobyć łącznie 12 punktów. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zawartych w arkuszu uczeń mógł uzyskać maksymalnie 32 punkty.

Zadaniami egzaminacyjnymi badano umiejętności proste, np. wyszukiwanie w wypowiedzi potrzebnych informacji (zadania: 1., 7., 12., 13., 15), rozumienie dosłownego i przenośnego znaczenia wyrazów w wypowiedzi (zadanie 5., 14.), jak również umiejętności złożone, np. wyciąganie wniosków wynikających z przesłanek zawartych w tekście (zadania: 3., 4., 8.), rozpoznawanie wypowiedzi o charakterze emocjonalnym (zadanie 9.), czerpanie dodatkowych informacji z przypisu (zadanie 20.), wskazywanie funkcji użytych w utworze środków stylistycznych, np. metafor i powtórzeń (zadanie 19.), charakteryzowanie i ocenianie bohaterów (zadanie 2.), charakteryzowanie

postaci mówiącej w utworze (zadanie 18.) oraz przedstawienie propozycji odczytania konkretnego tekstu kultury (zadanie 11.1.).

Z zakresu świadomości językowej sprawdzano umiejętność rozpoznawania w zdaniu podmiotu i orzeczenia (zadanie 6.), rozróżniania rodzajów zdań złożonych podrzędnie (zadanie 10.), rozpoznawania części mowy w wypowiedziach (czasowników i zaimków – zadanie 11.2.), wskazywania funkcji formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym (zadanie 16.). Zadaniem zamieszczonym w arkuszu egzaminacyjnym badano również umiejętność tworzenia krótkiej wypowiedzi argumentacyjnej (zadanie 17.) oraz wypowiedzi pisemnej w formie rozprawki (zadanie 21.).

Gimnazjaliści za rozwiązanie zadań z języka polskiego uzyskali średnio 62% punktów. Najlepiej poradzili sobie z zadaniami, którymi sprawdzano umiejętność *analizy i interpretacji tekstów kultury* – średni wynik to 78% punktów. Zadania z zakresu *odbior wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji* były dla zdających umiarkowanie trudne (średni wynik to 59% punktów), podobnie jak zadania, za pomocą których sprawdzano umiejętności z zakresu *tworzenia wypowiedzi* (średni wynik 56% punktów).

Zadania z zakresu *odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji* nawiązywały do wszystkich tekstów zamieszczonych w arkuszu. Wśród nich nie było zadań bardzo łatwych. Łatwe natomiast dla gimnazjalistów okazały się te, które sprawdzały umiejętność wyszukiwania potrzebnych informacji w wypowiedzi. Zadania 12. i 13., w których odwoływano się do tekstu Agnieszki Krzemińskiej *Utrwalacz myśli*, rozwiązało poprawnie – odpowiednio – 84% i 79% uczniów, natomiast 83% zdających właściwie oceniło prawdziwość zdań dotyczących fragmentu *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego (zadanie 1.).

Łatwe okazało się również zadanie 14., w którym zdający proszeni byli o wskazanie zdania najlepiej oddającego sens łacińskiego przysłowia *Verba volant, scripta manent*. Umiejętnością rozumienia dosłownego i przenośnego znaczenia wyrazów w tym sformułowaniu wykazało się 77% gimnazjalistów. Wybrali oni odpowiedź *To trwa do końca świata, co na papier trafi* jako sformułowanie bliskoznaczne do powiedzenia *Słowa ulatują, pisma pozostają*.

W zadaniu 20. wymagano od uczniów rozstrzygnięcia, które z przytoczonych stwierdzeń oddaje przenośny sens sformułowania *plonąc i gniazdo mieć z popiołu* z wiersza Anny Kamińskiej *Śmieszne*. Aby poprawnie wykonać zdanie, należało wykorzystać informacje zawarte w przypisie. Jedynie 36% piszących poprawnie wybrało odpowiedź *podnosić się po całkowitej klęsce*.

Umiarkowanie trudne dla tegorocznych gimnazjalistów okazały się zadania sprawdzające umiejętność wnioskowania na podstawie przesłanek zawartych w tekście. W zadaniu 3. zdający mieli poprawnie wskazać powód niezadowolenia bohaterów *Kamieni na szaniec* z działań podejmowanych w ramach Małego Sabotażu. 59% gimnazjalistów, po analizie trzeciego akapitu przytoczonego fragmentu utworu Aleksandra Kamińskiego, wyciągnęło poprawny wniosek – *Alek i Rudy uznali efekty tych działań za niewystarczające*. Natomiast w zadaniu 8. zdający powinni byli odwołać się do fragmentu artykułu Sylwii Sekret *Krople, piórka, żdźbła ...*, w którym autorka wypowiedziała się na temat twórczości Jana Izzydora Sztudyngera. 55% gimnazjalistów poprawnie odczytało stanowisko autorki, która uznała, że najistotniejszą cechą fraszek Jana Izzydora Sztudyngera jest zawarta w nich niezmiennie aktualna prawda o naturze ludzkiej.

Dużo trudności przysporzyły gimnazjalistom zadania, którymi badano poziom opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu świadomości językowej. Zadaniem umiarkowanie trudnym z tego zakresu w obszarze *odbior wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji* okazało się zadanie 10., za pomocą którego sprawdzano umiejętność rozpoznawania wypowiedzenia podrzędnie złożonego. Zadaniem uczniów było wybranie spośród czterech wypowiedzi pochodzących z tekstu Sylwii Sekret jednego, które było zdaniem podrzędnie złożonym, a więc zawierającym dwa orzeczenia. Zadanie poprawnie rozwiązało tylko 51% zdających. Można przypuszczać, że prawie

połowa gimnazjalistów ma problem z rozpoznawaniem orzeczeń w zdaniu – części składniowej, która decyduje o tym, czy dane zdanie jest pojedyncze czy złożone.

W zadaniu 6. uczniowie powinni wykazać się umiejętnością rozpoznawania rodzaju orzeczenia i wskazywania podmiotu w zdaniu. Tylko 46% gimnazjalistów potrafiło rozpoznać w zdaniu orzeczenie imienne i wskazać podmiot wyrażony rzeczownikiem w mianowniku. Należy zaznaczyć, że umiejętność identyfikowania podstawowych części zdania powinna zostać opanowana już w szkole podstawowej.

Kolejnym zadaniem z zakresu świadomości językowej, które sprawiło gimnazjalistom trudność, było zadanie 11.2., sprawdzające umiejętność złożoną. Uczniowie mieli stwierdzić, czy we fraszce Jana Izydora Sztaudyngera *Życie mnie / Mnie* podkreślone wyrazy są tymi samymi czy różnymi częściami mowy. Następnie zadaniem uczniów było określenie, na czym polega podobieństwo zaznaczonych wyrazów – na ich brzmieniu czy znaczeniu. Poprawnej odpowiedzi udzieliło tylko 44% gimnazjalistów, którzy stwierdzili, że zaznaczone wyrazy są różnymi częściami mowy i charakteryzują się identycznym brzmieniem. Trudność w tym zadaniu mogła wynikać z tego, że w praktyce szkolnej odmiana czasownika *miać* jest bardzo rzadko ćwiczona na lekcjach języka polskiego.

Zadanie 16., najtrudniejsze w arkuszu egzaminacyjnym, polegało na wskazaniu wyrazu, którego formant przyrostkowy pełni taką samą funkcję jak formant w wyrazie *utrwalacz*. Tylko 43% gimnazjalistów dokonało analizy słowotwórczej wyrazów i doszło do wniosku, że w wyrazach *czytelnia* (nazwa miejsca), *tworzenie* (nazwa czynności) i *śpiewaczka* (nazwa wykonawcy czynności) formanty pełnią inną funkcję, niż w wyrazie *utrwalacz*, i wskazało poprawną odpowiedź, czyli wyraz *przekąznik*.

Za zadania z zakresu *analizy i interpretacji tekstów kultury* uczniowie otrzymali średnio 78% punktów spośród możliwych do uzyskania.

Najłatwiejsze w tym obszarze w arkuszu egzaminacyjnym okazało się zadanie 2. Na podstawie fragmentu *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego uczniowie mieli określić cechy charakteru Alka i Rudego. Poziom wykonalności zadania wyniósł 96%, co wskazuje, że gimnazjaliści w wysokim stopniu opanowali kształconą w szkole podstawowej i doskonaloną w gimnazjum umiejętność charakteryzowania i oceniania bohaterów. Łatwe dla uczniów okazało się również zadanie sprawdzające umiejętność charakteryzowania postaci mówiącej w wierszu Anny Kamińskiej pt. *Śmieszne*. Siedemdziesiąt sześć procent uczniów dokonało analizy i interpretacji tekstu i uznało, że stwierdzenie *sama nie wiem* w kontekście wiersza sugeruje niepewność i niejednoznaczność odpowiedzi postaci mówiącej.

Zadaniem umiarkowanie trudnym w okazało się zadanie 19. Wymagało ono od zdających wykazania się umiejętnością określenia funkcji użytych w wierszu środków stylistycznych – metafor i powtórzeń i rozważenia prawdziwości dwóch stwierdzeń dotyczących wiersza *Śmieszne*. Sześćdziesiąt cztery procent zdających zauważyło, że metafory zestawione w wierszu na zasadzie przeciwieństw posłużyły do charakterystyki postawy człowieka, a powtórzenia wyrazów na początku wersów są celowym zabiegiem służącym rytmizacji wiersza.

Umiejętności tegorocznych trzecioklasistów z zakresu *tworzenia wypowiedzi* były badane m.in. zadaniami otwartymi: krótkiej odpowiedzi (zadanie 17.) i rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 21.).

W zadaniu 17. wymagano od zdających ustosunkowania się do problemu przedstawionego w poleceniu i uzasadnienia swojego stanowiska dwoma argumentami. Aby otrzymać 2 punkty, uczniowie musieli sformułować stanowisko na temat propozycji uproszczenia polskiego alfabetu na potrzeby komunikacji elektronicznej, tj. usunięcia charakterystycznych kreseczek i ogonków towarzyszącym niektórym literom (np. ś, ź, ą, ó), i uzasadnić je dwoma różnymi argumentami. Poziom

wykonania zadania świadczy o tym, że było ono łatwe dla zdających. Gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie tego zadania średnio 84% punktów.

Poniższe rozwiązania – ocenione na 2 punkty – przedstawiają różne sposoby realizacji zadania 17. Wśród piszących byli zwolennicy, jak i przeciwnicy uproszczeń w polskim alfabecie. Przeciwnicy zmian najczęściej wskazywali na bogatą historię języka polskiego, na swoistość i nietypowość polskiego alfabetu oraz na zubożenie zasobu słownictwa polskiego w przypadku likwidacji znaków diakrytycznych. Zwolennicy zmian uważali, że obecność tych znaków w polskim alfabecie utrudnia naukę m.in. obcokrajowcom. Podkreślali też, że znaki diakrytyczne są utrudnieniem językowym i, rezygnując z nich, ułatwilibyśmy naukę polskiej pisowni.

Zamieszczone poniżej realizacje 1., 2., i 3. są przykładami pełnych rozwiązań zadania. Ich autorzy, zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy uproszczeń polskiego alfabetu na potrzeby komunikacji elektronicznej, sformułowali swoją opinię w tej sprawie i uzasadnili ją dwoma różnymi argumentami. Każdą z tych wypowiedzi oceniono na 2 punkty.

(Uwaga. We wszystkich cytowanych wypowiedziach zachowano oryginalny zapis – stylistykę, składnię, ortografię i interpunkcję).

Przykład 1.

Jestem przeciwna uproszczeniu polskiego alfabetu.

Po pierwsze – usunięcie charakterystycznych znaków może spowodować, że polski alfabet straci swoją odmienność. Wyróżnia się on na tle innych języków, co z pewnością jest zaletą. Unikatowość polskiego alfabetu nie powinna być zacierana.

Po drugie – uproszczenie polskich liter może wpłynąć na znaczenie wielu wyrazów, np. w wyrazie „móc” po usunięciu kreseczki zostaje „moc” – wyraz o innym znaczeniu. Z pewnością byłby to problem w komunikacji.

Przykład 2.

Moim zdaniem usunięcie charakterystycznych kresczek i ogonków towarzyszących niektórym literom jest całkowicie niepotrzebne.

Po pierwsze, po uproszczeniu polskiego alfabetu konieczne byłoby wprowadzenie nowych podręczników w szkołach, co pociągnęłoby za sobą ogromne koszty. Po drugie litery takie jak: q, ę, ż, ź, ś, ć, ó są charakterystyczne dla polskiego języka i nadają mu oryginalności wśród innych języków.

Przykład 3.

Uważam, że „uproszczenie” polskiego alfabetu nie powinno mieć miejsca. „Charakterystyczne kreski i ogonki”, jak zostały nazwane w poleceniu polskie znaki, są specyfiką naszego języka, który od czasów Księgi Henrykowskiej, przeszedł bardzo długą drogę. Na tej drodze znalazło się wielu wybitnych, którzy doprowadzili nasz język do tak wspaniałej formy. Byłoby to zaprzepaszczeniem pracy pokoleń i naszej tradycji. Jeżeli jednak ten prosty argument nie zostanie uznany przez pomysłodawców tak irracjonalnego projektu za wystarczający, to pragnę zwrócić uwagę na to, że niektóre polskie wyrazy mają zupełnie inne znaczenie bez „charakterystycznych kresek i ogonków” jak te z nimi, tak jak słowa „sąd” i „sad”. To „uproszczenie” języka w mojej opinii spowodowałoby wielki chaos w polskiej pisowni. Reasumując, uważam ten pomysł za fatalny i nie godzien uwagi.

Gimnazjaliści, udzielając odpowiedzi na pytanie zawarte w zadaniu 17., nie musieli zajmować jednoznacznego stanowiska. Mogli uznać, że usunięcie znaków diakrytycznych miałyby zarówno plusy, jak i minusy. Jednak w takiej sytuacji otrzymywali 2 punkty tylko wtedy, gdy każdą z tych opcji uzasadnili stosownym argumentem. Niżej zamieszczono przykłady takich odpowiedzi ocenionych na 2 punkty (przykłady 4. i 5.).

Przykład 4.

Uważam, że usunięcie charakterystycznych kreseczek i ogonków towarzyszących niektórym literom jest przydatne, jeśli chodzi o potrzeby komunikacji elektronicznej, ponieważ jest to ułatwienie w szybszym pisaniu. Sądzę jednak, że takie uproszczenia prowadzą do powstawania stałych zmian w zapisie języka polskiego i ktoś przyzwyczajony do pisania uproszczonego będzie potem popełniał błędy,

np. w oficjalnych pismach, a to nie jest dobre.

Przykład 5.

Moja opinia na ten temat jest mieszana, ponieważ usuwanie tych znaków jest ekonomizacją czasu, ale czasami brak charakterystycznych kreseczek i ogonków może doprowadzić do niezrozumienia danego słowa lub zdania.

W kolejnych przykładach (6. i 7.) przedstawiono rozwiązania, w których uczniowie nie zrealizowali w pełni polecenia. Wyrazili swoją opinię w danej sprawie, ale poparli ją jednym argumentem. Rozwiązania te zostały ocenione na 1 punkt.

Przykład 6.

Moim zdaniem uproszczenie polskiego alfabetu nie jest dobre, ponieważ mogą wystąpić różne niedomówienia. Nie dopisując ogonków i kreseczek, zmieniamy wyraz i ktoś, kto będzie to czytał, może źle zinterpretować naszą wiadomość.

Przykład 7.

Moim zdaniem uproszczenie polskiego alfabetu ułatwiłoby komunikację elektroniczną. Po pierwsze kiedy zostałyby usunięte ogonki towarzyszące literom, nasze porozumiewanie byłoby o wiele szybsze. Ze względu na to, że nie musielibyśmy klikać na daną literkę dłużej po to, aby dodać do niej ogonek, co spowodowałoby szybsze pisanie wiadomości.

Natomiast zamieszczone poniżej rozwiązania 8. i 9. lub zostały ocenione na 0 punktów. Autorzy tych rozwiązań nie zajmowali stanowiska w sprawie, nie potrafili podać odpowiednich argumentów do sformułowanej opinii, nie zrozumieli polecenia do zadania.

Przykład 8.

Uważam, że słuszna jest propozycja uproszczenia polskiego alfabetu na potrzeby komunikacji elektronicznej.

Moim pierwszym argumentem w tej sprawie jest to, że dana osoba jest w stanie szybciej przeczytać dane informacje o niebezpieczeństwie, jakie mu grozi.

Kolejnym moim argumentem, który udowadnia moją opinię, jest większe zwrócenie uwagi na wyrazy bez końcówek, kreseczek i ogonków.

Przykład 9.

Moim zdaniem język polski jest bardzo trudnym językiem. Ludzie chętnie pomijają te znaki, bo tak jest łatwiej pisać. Ja też je pomijam, zwłaszcza w smsach i mailach.

W poleceniu do zadania 21. proszono zdających o napisanie rozprawki. Gimnazjaliści mieli rozważyć, czy warto bronić własnych przekonań. Aby otrzymać maksymalną liczbę punktów za wypowiedź, trzeba było wykazać się umiejętnością tworzenia tekstu na zadany temat i przeprowadzania logicznie uporządkowanego wywodu argumentacyjnego z wykorzystaniem odpowiednio dobranych do tematu przykładów z literatury. Ponadto uczniowie powinni zredagować poprawną pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym rozprawkę charakteryzującą się stylem odpowiednim dla tej formy wypowiedzi. Zadanie okazało się dla zdających egzamin umiarkowanie trudne. Średni wynik to 51% punktów możliwych do uzyskania.

Treść

Gimnazjaliści, którzy podjęli się napisania rozprawki, najczęściej formułowali tezę, następnie uzasadniali ją odpowiednimi argumentami (często w funkcji argumentacyjnej używali przykładów literackich), a w zakończeniu dokonywali podsumowania. Część zdających wybrała inną drogę dowodzenia. We wstępie wypracowania przedstawiali hipotezę dotyczącą problemu sformułowanego w temacie rozprawki, a następnie prezentowali argumenty i kontrargumenty pozwalające na rozstrzygnięcie problemu zawartego w temacie. Niezależnie od wybranej drogi, autorzy rozprawki, uzasadniając swoje stanowisko, mieli obowiązek przywołać w argumentacji odpowiednie przykłady z literatury. Polecenie zadania dawało pełną swobodę w ich doborze, w związku z tym przywoływane były różnorodne teksty literackie. Zdecydowana większość gimnazjalistów odwoływała się jednak do utworów zapisanych w podstawie programowej języka polskiego dla III etapu edukacyjnego. Najczęściej przywoływano *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego oraz *Krzyżaków* lub *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza. W argumentacji bardzo często wykorzystywano również utwory spoza podstawy programowej, takie jak *Antygona* Sofoklesa czy *Silaczka* i *Szyfowe prace* Stefana Żeromskiego. Uczniowie wykazali się też znajomością obyczajowej literatury młodzieżowej oraz literatury fantasy (*Hobbit, czyli tam i z powrotem, Władca pierścieni*).

Niektórzy piszący mieli trudność z wybraniem przykładów, które nawiązywałyby do problemu zawartego w temacie rozprawki. Zdarzało się również, że zamiast użyć przykładu literackiego do zilustrowania argumentu uzasadniającego tezę, uczniowie streszczali przywołany tekst literacki. Taki zabieg jest w rozprawce niepożądany i wpływa na obniżenie poziomu argumentacji.

Zaprezentowanie odpowiednich do wyrażonej tezy lub hipotezy argumentów i kontrargumentów, zilustrowanych właściwie przywołanymi przykładami z literatury, dawało możliwość uzyskania przez ucznia 4 punktów za realizację kryterium *Treść*. Błędy zakłócające logikę wypowiedzi oraz błędy świadczące o nieznajomości tekstów, dotyczące rodzajów i gatunków literackich, tytułów, imion i nazwisk oraz bohaterów lektur przywołanych z podstawy programowej klasyfikowano jako błędy merytoryczne, które skutkowały obniżeniem oceny w zakresie treści o jeden poziom. Za umiejętność redagowania rozprawki zgodnej z tematem gimnazjaliści otrzymali średnio 51% punktów spośród możliwych do uzyskania.

Poniżej zamieszczono przykłady prac, w których gimnazjaliści wykazali się trafną i wnikliwą argumentacją popartą odpowiednimi przykładami z literatury. Uznano, że kryterium *Treść* w tych pracach zostało w pełni zrealizowane. Uczniowie otrzymali 4 punkty. (Uwaga. We wszystkich cytowanych wypowiedziach zachowano oryginalny zapis – stylistykę, składnię, ortografię i interpunkcję).

Przykład 1.

Każdy człowiek ma jakieś przekonania. W dzieciństwie przejmujemy je od najbliższego otoczenia – rodziców czy nauczycieli. Z czasem zaczynamy zastanawiać się nad tym, co już wiemy oraz nad ważnymi dla nas wartościami. Nasze przekonania i poglądy zaczynają wpływać na to, jak się zachowujemy, jakimi jesteśmy ludźmi. Uważam, że warto bronić swoich przekonań.

Antygona, tytułowa bohaterka dramatu Sofoklesa, stanęła przed poważnym dylematem. Godnie pochować swojego brata, zdrajcę stanu, i postąpić tym samym zgodnie ze swoimi przekonaniem, ale narazić się na gniew i konsekwencje ze strony władcy Kreona, czy postąpić zgodnie z wolą władcy, ale wbrew swoim przekonaniom. Dziewczyna zdecydowała się jednak na pochówek brata, za co spotkała ją okrutna, lecz spodziewana kara. Dlaczego nie wybrała życia i spokoju? Do samego końca była wierna swoim przekonaniom i wierze. Chciała okazać należyty szacunek swojemu bratu i postąpić zgodnie z sumieniem. Mimo że jej historia skończyła się tragicznie, bohaterka była przeświadczona, że tak właśnie powinna zrobić i nie żałowała swojej decyzji.

Podobnie smutny los spotkał trzech młodych warszawiaków – Rudego, Alka i Zośkę, których historię opisał Aleksander Kamiński w „Kamieniach na szaniec”. Byli to szczególnie uzdolnieni i wartościowi młodzi ludzie, bardzo lubiani przez rówieśników, ukochani przez swoich bliskich. Mieli wiele ciekawych i ambitnych pomysłów na przyszłość, którą wiązali z ukochaną ojczyzną – Polską. Wybuch

II wojny światowej pokrzyżował im plany, ale, mimo trudów wojennych, nie porzucili swoich poglądów

i przekonań. Od początku wojny bronili kraju, pomagali potrzebującym, uprzykrzali życie okupantowi. Najważniejszą ich wartością była miłość ojczyzny. Gotowi byli na poświęcenie życia w obronie kraju i zrobili to całkowicie świadomie.

Jurand ze Spychowa, jeden z bohaterów „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza, to kolejny przykład osoby, która była wierna swoim przekonaniom. Od zawsze uważał, że rodzina jest bardzo ważna. Kochał swoją córkę Danuskę ponad życie. Kiedy dowiedział się, że została porwana przez Krzyżaków, zrozumiał, że powinien opuścić Spychów, by ją odzyskać. Zrobił to bez chwili zastanowienia. Zdawał sobie sprawę z konsekwencji swoich czynów. Narzął swój honor i życie, ale jego przywiązanie do córki i przekonanie o tym, że nie ma nic ważniejszego niż ukochane dziecko, nie pozwoliły na inne zachowanie.

Każda z tych historii zakończyła się tragicznie, ale piękne i poruszające jest to, że wszystkie te postacie wykazały się niewyobrażalną odwagą, by bronić swoich przekonań. Bohaterowie ci udowodnili również, że czyny świadczące o obronie własnych przekonań są ważniejsze od słów wypowiedzianych na ten temat.

Przykład 2.

Człowiek przez całe życie kształtuje swój charakter i wybiera wartości, którymi chce się kierować. Mają na to wpływ takie czynniki, jak rodzina, przyjaciele czy własne przeżycia. Posiadanie swoich przekonań jest bardzo ważne, dlatego uważam, że warto ich bronić za wszelką cenę.

Po pierwsze obrona własnego zdania ma dużą wagę, ponieważ zachęca nas do działania. Bohaterowie „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego – Zośka, Rudy i Alek – poprzez swój wielki patriotyzm byli zdolni do wielkich czynów. Świadomość walki z okupantem, obrony tego, co dla nich najważniejsze, zachęcała ich do śmiałych posunięć przeciwko wrogowi. Wartości, które im przyświecały, miały dla nich tak wielką wagę, że poświęcili dla nich swoje życie.

Poza tym warto postępować według swoich przekonań i ich bronić, gdyż takie działania mogą mieć pozytywny skutek dla całego społeczeństwa. Bohaterka „Silaczki”, żyjąc w myśl pozytywistycznej idei pracy organicznej, chociaż w niewielkim stopniu przysłużyła się ludziom. Jej nieustraszona postawa pozwoliła chłopskim dzieciom poznać świat od innej strony, a pisany przez nią podręcznik był kolejnym przykładem jej oddania i wielkoduszności.

Ponadto obrona własnych przekonań i życie zgodnie z nimi bardzo podnoszą na duchu. Gdy Ligia, bohaterka „Quo vadis” została aresztowana wraz z innymi chrześcijanami, jedyną wartością, o którą się troszczyła, była jej wiara. To, czym kierowała się przez całe swoje życie, teraz umacniało ją, podnosiło na duchu i pozwoliło przetrwać najtrudniejsze chwile. Dzięki obronie swoich przekonań, chrześcijanie byli zdolni do niesamowitych zachowań, umieli spokojnie stawić czoło śmierci, umierając ze spokojem i godnością.

Moim zdaniem warto bronić własnego zdania, gdyż zachęca nas to do działania, do dokonywania wielkich czynów. Oprócz tego możemy stać się przykładem dla innych ludzi. W myśl powyższych argumentów potwierdzam tezę, że warto bronić swoich przekonań.

Przykład 3.

Między ludźmi często wybuchają konflikty z powodu różnicy poglądów i przekonań. W mojej rozprawce rozważę, czy w takich sytuacjach warto upierać się i bronić własnych przekonań.

Na początku odwołam się do książki „Kamienie na szaniec” autorstwa Aleksandra Kamińskiego. Jej bohaterami są młodzi harcerze żyjący w okupowanej Polsce. Naziści próbowali wmówić Polakom, że są bezwartościowi, zastraszaali ich, a także więzili i zabijali. Jednakże chłopcy nie przestraszyli się wroga ani nie ulegli jego wpływom. Organizowali liczne akcje sabotażowe i dywersyjne. Dzięki swoim poczynaniom zostali zapamiętani przez kolejne pokolenia, stali się niekwestionowanymi bohaterami i wzorem dla młodzieży.

Z drugiej strony człowiek może być na tyle zaślepiiony sporem, że nie zauważy cierpienia innych ludzi. Taka sytuacja została przedstawiona w dramacie Williama Szekspira – „Romeo i Julia”. Tytułowi bohaterowie to potomkowie dwóch zwaśnionych ze sobą rodów. Byli w sobie zakochani, lecz musieli to uczucie ukrywać, ponieważ bali się reakcji swoich rodzin. Ich rodzice, zajęci kłótnią, nie zauważali,

że dzieci cierpią. Ten upór w waśni i trwanie przy swoim zdaniu doprowadziły do tragedii. Wprawdzie zwaśnione rody pogodziły się, ale cena, która zapłaciły za nieustępliwość była zbyt wysoka.

Ostatni mój argument będzie odnosił się do życia codziennego. Broniąc swoich przekonań, pokazujemy, że nie ulegamy wpływom innych osób. To może wzbudzać podziw i uznanie innych. W ten sposób zdobywamy szacunek, a ludzie nas uznają za prawych i wiarygodnych. Taka postawa jest bardzo ceniona w społeczeństwie, zwłaszcza wtedy, kiedy ktoś trwa przy wartościach ogólnie uznanych za uniwersalne.

Podsumowując moje rozważania, doszedłem do wniosku, że warto czasem być nieustępliwym i bronić swoich przekonań, ponieważ taka postawa dowodzi, że mamy ukształtowany charakter i owocuje szacunkiem u innych. Należy jednak pamiętać, by swym uporem nie ranić drugich, bo słowa mają ogromną moc i trzeba uważać, żeby nikogo nie skrzywdzić.

Przykład 4. jest pracą ocenioną na 3 punkty w kryterium *Treść*. Argumentacja w tej rozprawce jest trafna i poparta przykładami z literatury. Brak jednak w pracy wnikliwości i wnioskowania. W podsumowaniu zdający ograniczył się do powtórzenia tezy.

Przykład 4.

Obrona naszych własnych przekonań jest kluczem do sukcesu. Na potwierdzenie tej tezy wykorzystam jako pierwszy argument postawę chrześcijan z książki pt. „Quo vadis” napisanej przez H. Sienkiewicza.

Po śmierci Chrystusa, prześladowano chrześcijan, ale mimo to oni nie przestali wierzyć i modlili się. Nawet pod groźbą śmierci nie wyrzekli się swoich przekonań. Po kilku stuleciach od śmierci Nerona, chrześcijaństwo stało się największą wiarą na świecie. Gdyby ci gnębieni ludzie poddali się i wyrzekli się swojej wiary dzisiejszy świat wyglądałby zupełnie inaczej.

Moim drugim argumentem na potwierdzenie tezy będzie postawa bohaterów książki A. Kamińskiego pt. „Kamienie na szaniec”. Akcja książki rozgrywa się w okupowanej przez Niemców Warszawie, w której tępi się polskość. Okupant chciał zgermanizować Polaków, ale tacy ludzie jak Alek, Rudy i Zośka czy też inni harcerze nie dawali za wygraną i podczas akcji przeciwko okupantowi pokazywali, że nigdy nie przestaną walczyć o wolną Polskę. Kto wie, czy gdyby nie oni, dzisiaj na mapach byłby nasz kraj.

Ostatnim argumentem na poparcie tezy będzie postawa Rolanda z „Pieśni o Rolandzie”. Roland zwany kwiatem rycerstwa francuskiego po udanej wyprawie przeciwko Saracenom stanął na czele gwardii tylnej, której zadaniem była obrona tyłu armii. W trakcie drogi powrotnej do ojczyzny armia francuska została zaatakowana przez duży oddział muzułmanów. Roland poprowadził swój oddział przeciwko przeważającym siłom wroga, dzięki czemu zyskał czas na ucieczkę swojego króla. Roland działał zgodnie ze swoimi przekonaniami. Stanął w obronie swojej wiary, swojego króla oraz swojej ojczyzny, dzięki czemu jego władca mógł wrócić na tron i dalej rządzić Francją.

Mam nadzieję, że uzasadniłem słuszność postawionej we wstępie tezy.

W pracy 5., ocenionej w kryterium *Treść* na 2 punkty, gimnazjalista posłużył się prostą argumentacją. W rozwinięciu problemu zawartego w temacie odwołał się tylko do jednego tekstu literackiego. Treść lektury została wykorzystana w sposób ogólnikowy, argumentacja jest niepogłębiona.

Przykład 5.

Często zadajemy sobie pytanie: „Czy warto bronić własnych przekonań?” Moim zdaniem powinniśmy bronić swoich opinii i przekonań. Postaram się uargumentować swoje stanowisko.

Po pierwsze, jesteśmy wolnymi ludźmi, żyjemy w wolnym kraju, więc mamy prawo bronić własnych przekonań, mieć swoje opinie. Jeśli jesteśmy pewni swego przekonania, nie powinniśmy ustępować stanowisku innych osób.

Po drugie, powinniśmy działać tak jak bohaterowie książki Aleksandra Kamińskiego pt. „Kamienie na szaniec”, w której nastolatki walczyli z okupantem niemieckim. Nie pozwolili sobie narzucać kultury niemieckiej i bronili ojczyzny oraz swoich przekonań narodowych.

Z kolei, gdybyśmy nie bronili swoich stanowisk, bylibyśmy bez zdania, to stalibyśmy się ludźmi obojętnymi, każdy narzucałby nam swoje przekonania i nie potrafilibyśmy walczyć w życiu o swoje.

Z całego mojego wyводу wynika, że warto bronić swoich przekonań. Nie bądźmy obojętni, walczmy o swoje, bo przecież o to chodzi w życiu.

Przykład 6. to praca, w której uczeń podjął próbę argumentacji. Zdający wyraził stanowisko w sprawie, następnie próbował je uzasadnić, odwołując się do własnych przemyśleń. W rozwinięciu pracy nie przywołał jednak żadnego tekstu literackiego, mimo iż wynikało to z polecenia do zadania. W kryterium *Treść* praca ta została oceniona na 1 punkt.

Przykład 6.

Każdy człowiek ma inne przekonania, poglądy i inaczej patrzy na świat, ale to on tworzy swój życiorys, a nie osoby trzecie.

Człowiek powinien bronić swoich przekonań, wtedy ma inne zdanie niż reszta społeczeństwa, nie musi robić tego, co mu każą.

Dzięki własnym przekonaniom możemy wybierać odpowiednie dla nas szkoły, a następnie pracować w zawodzie, który nas interesuje i go lubimy.

Gdy kierujemy się własnymi przekonaniem, możemy wybierać inne partie polityczne, te, które jego zdaniem zapewnią najlepsze warunki dla państwa, jak i osób w nim mieszkających, przebywających. Możemy wtedy wyrazić swoją opinię na dany temat.

Moim zdaniem każda osoba powinna mieć własne przekonania, opinie i poglądy. Wszyscy powinniśmy liczyć się ze swoim zdaniem, a nie patrzeć na innych. Powinniśmy kierować się głosem naszego serca, ono chce dla nas najlepiej.

Poniżej zamieszczono przykład pracy, która nie spełnia wymogów polecenia. Gimnazjalista nie zrozumiał polecenia zadania. Zredagował wypowiedź w innej formie i na inny temat. Praca ta została oceniona na 0 punktów.

Przykład 7.

Moim przykładem, którego będę opisywał będzie Jurand ze Spychowa bohater książki „Krzyżacy” którą napisał Henryk Sienkiewicz.

Moim pierwszym argumentem będzie sam Jurand ze Spychowa bardzo odważny, silny rycerz, który miał żonę i córkę Danusię. Po paru latach Krzyżacy zabili mu jego żonę, on po śmierci żony mścił się na nich, wyzywał ich na pojedynki brał ich do niewoli i tam torturował.

Później natomiast Krzyżacy porwali mu jedyną córkę Danusię, on gdy dowiedział się o porwaniu zalał się i upokorzył przed swoimi wrogami, ale był przekonany, że odzyska swoją córkę i ruszył do Szczytna, żeby ją odzyskać, gdy przybył już, na miejscu przed zamek wyszło trzech rycerzy zakonu krzyżackiego. Kazali wyrzucić mu swoją broń, ale i to nie pomogło dalej więzili jego córkę, ale mimo wyrwanego języka odciętej ręki i wydłubanych oczu przebaczył on Krzyżakowi który porwał jego córkę. Jurand do końca był przekonany że odzyska swoją córkę i odzyskał ją lecz umarła w drodze do domu.

Analiza przykładowych uczniowskich realizacji zadania 21. może być punktem wyjścia do wnioskania na temat osiągnięć trzecioklasistów w pozostałych kryteriach oceny rozszerzonej odpowiedzi, tj. umiejętności budowania uporządkowanego i spójnego tekstu, posługiwania się stylem dostosowanym do formy wypowiedzi i językiem zgodnym z obowiązującymi normami oraz pisania z zachowaniem zasad ortografii i interpunkcji.

Segmentacja

Uporządkowany i spójny tok rozważań oraz właściwa, a więc konsekwentna i celowa segmentacja tekstu to umiejętności dobrze opanowane przez gimnazjalistów. Siedemdziesiąt siedem procent piszących rozprawkę uzyskało za to kryterium maksymalny wynik, czyli 1 punkt. Uczniowie w większości przestrzegali w swoich wypowiedziach zasady trójdzielności kompozycji odzwierciedlającej wewnętrzną strukturę wypowiedzi, zachowywali wymagane proporcje pomiędzy poszczególnymi częściami pracy, właściwie wyodrębniali poszczególne argumenty. Zaburzenia logiki wypowiedzi zdarzały się najczęściej w tych pracach, których autorzy nie potrafili wskazać żadnych przykładów literackich powiązanych z problemem sformułowanym w temacie.

Poprawność stylistyczna i językowa

Zdecydowana większość gimnazjalistów (80%) dostosowała styl wypowiedzi do jej argumentacyjnego charakteru. Wynik dowodzi, że uczniowie znają i potrafią zastosować wyrażenia zapewniające spójność wypowiedzi, słownictwo podkreślające porządek argumentowania i słownictwo wyrażające opinię zdającego. Jeśli zdarzały się błędy, to zwykle wynikały z braku jednorodności stylistycznej; we fragmentach prac pojawiały się elementy charakterystyczne dla innych form wypowiedzi lub stylu potocznego, np. *Mam nadzieję, że rozpatrzenie mojej rozprawki będzie pozytywne; Pewnego dnia siedział sobie starzec na fotelu, popijając sobie herbatę. Nagle usłyszał dźwięki kajdanów i zobaczył ducha.*

Z analizy rozprawek wynika, że najtrudniejszą umiejętnością do opanowania było napisanie wypowiedzi poprawnej pod względem językowym. Choć zdający mogli popełnić pięć błędów językowych (bez względu na kategorię), niewielu uczniów otrzymało 2 punkty za to kryterium. Gimnazjaliści uzyskali średnio zaledwie 24% punktów możliwych do zdobycia. Poprawność stylistyczną zakłócało zwykle ubóstwo słownictwa spowodowane stosowaniem skrótów myślowych, powtórzeniami wyrazowymi, nadużywaniem zaimków, zwłaszcza wskazujących, wielosłowiem i niezamierzoną wieloznacznością, np. *Jego (Odyseusza) największą przeszkodą była propozycja od Kalipso, która zaproponowała Odyseuszowi, aby nimfa stała się jego żoną, a on otrzyma wieczne życie; Mieli własne przekonania na temat przekonania społeczeństwa; Dobrym przykładem jest tytułowa bohaterka Antygony Sofoklesa Antygona i jej działanie mające na celu obronę jej racji; Mieli różne zdania na temat swoich poglądów.*

Kolejny problem, jaki można dostrzec w uczniowskich pracach, to kolokwialność stylu. Zdający nie przestrzegali zasad dotyczących pisanej i mówionej odmiany polszczyzny. W rozprawkach pojawiały się zdania typu: *Kiedy dorwali i zamknęli go Gestapowcy; Co napęłnia wiele serc nadzieją i popycha do postępowania w ten sposób; odpuszczę swoje racje; Rudy trzymał się myśli; Romeo i Julia byli w sobie zakochani na zabój.* Ponadto w wielu pracach pojawiały się niepoprawne sformułowania świadczące o braku logiki i konsekwencji w toku rozumowania spowodowane przede wszystkim brakiem umiejętności odróżniania przykładów i argumentów. Kolejne akapity rozprawek zaczynały się: *Pierwszym argumentem będzie fragment...; Moim argumentem będzie bohater...; Kolejnym argumentem dowodzącym słuszności mojego rozumowania jest książka Antygona.*

Uczniowie popełniali również różnorodne błędy językowe, m.in.: fleksyjne, np. *Argumentem potwierdzającym tą tezę...; postaram się odpowiedzieć na te pytanie; wydłubanych oczy; chłopiec spotkał wiele ludzi,* frazeologiczne, np. *odniósł cel, obstawia przy swoim, wyruszyli na tę podróż,* czy leksykalne, np. *co doprowadziło do wyważonego rezultatu; odniósł cel.* W zakresie leksyki przeważały te, które wynikały z niezrozumienia znaczenia wyrazów, niewłaściwego doboru synonimów oraz naruszenia zasad łączliwości wyrazów, np. *namawiali dużą ilość ludzi.* Znaczną część błędów popełnianych przez trzecioklasistów stanowiły jednak błędy składniowe, np. *Postanowił ruszyć w podróż, w której chciał znaleźć przyjaciół,* błędy związane z niewłaściwym użyciem przyimków, np. *Ta książka jest doskonałym przykładem o obronie własnych przekonań; Pochowała brata, za co została wymierzona na nią kara śmierci; Zmiana własnego przekonania czasami niesie za sobą wiele korzyści.* Najczęściej powtarzające się błędy to: niepoprawny szyk wyrazów w zdaniu, naruszanie związków wyrazowych w wypowiedzeniu, niewłaściwe użycie imiesłowowych równoważników zdań oraz powielanie tych samych konstrukcji składniowych.

Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna

Pisanie zgodnie z zasadami ortografii było dla gimnazjalistów umiejętnością umiarkowanie trudną. Czterdzieści dziewięć procent zdających sprostało wymaganiom tego kryterium, popełniło mniej niż dwa błędy i otrzymało 1 punkt. Oprócz niepoprawnego zapisu wyrazów z ó-u, rz-ż (np. *lektóra, wrucić, zdaża się, przyspożyć*), uczniowie mieli problem z pisownią wyrazów wielką literą (*niemcy, niepodległość polski*), pisownią łączną i rozłączną wyrazów (np.: *nie zależnie*). Bardzo często pomijali samogłoski nosowe w wygłosie wyrazu (np.: *Książę, nadzieje, ojczyźnie*). W wielu

uczniowskich pracach można było zauważyć niepoprawny zapis tytułów przywoływanych lektur, szczególnie dotyczyło to utworów pt. *Quo Vadis* i *Kamienie na Szaniec*.

Najwięcej kłopotów sprawiła gimnazjalistom umiejętność poprawnego stosowania zasad interpunkcyjnych. Tylko 21% zdających egzamin otrzymało 1 punkt za to kryterium. Najczęściej zdający nie rozdzielali przecinkiem zdań składowych w obrębie zdania złożonego, np. *Jeśli jesteś do czegoś przekonany to wiesz że możesz to robić nie patrząc na innych; Jestem przekonany do napisania tego egzaminu ponieważ chcę otrzymać promocję do następnej klasy; Mam nadzieję, że udowodniłam jak ważna w życiu człowieka jest obrona własnych wartości.*

Wielu gimnazjalistów nie wydzielało imiesłowowego równoważnika zdania, np. *Postąpił dobrze robiąc to co uważał za słuszne; Czytając utwór dowiadujemy się konsekwencji, jakie towarzyszą bohaterowi; Uważam, że warto bronić własnych przekonań, co uzasadnię podając kilka argumentów.* Zdarzało się, że uczniowie umieszczali przecinek w miejscu, które nie zapewniało tekstowi właściwego odbioru zapisanych treści, np. *W lekturze pod tytułem „Kamienie na szaniec”, Aleksandra Kamińskiego opisane są losy trojga przyjaciół; Zwierzęta żyjące w gospodarstwie, uważały człowieka za największe zło; Z czasem jednak, ulega działaniom rusyfikatorów, przez co zapomina o swojej polskości;*

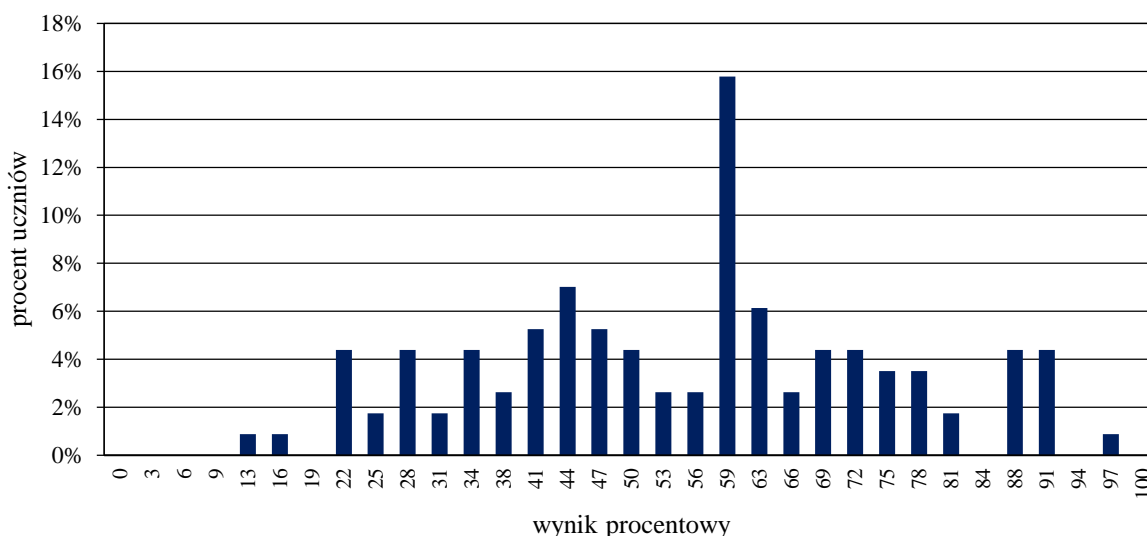
Sporadycznie przecinek pojawiał się w pracach uczniowskich na początku linii zamiast po wyrazie na końcu wersu.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Opis arkusza dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań z zakresu języka polskiego dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (GH-P2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GH-P1-192, zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem merytorycznym: wyjaśniono słownictwo do tekstów źródłowych, uproszczono polecenia zadań, oraz graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 12. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
114	13	97	59	59	55	20

Opis arkuszy dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze z zakresu języka polskiego dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych (GH-P4-192, GH-P5-192, GH-P6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GH-P4-192 – Arial 16 pkt, GH-P5-192 – Arial 24 pkt. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusz w brajlu.

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Tabela 13. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
67	16	91	59	59	56	16

Opis arkusza dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GH-P7-192. Podstawę zadań stanowiły teksty literackie i publicystyczne, w których uproszczono i wyjaśniono słownictwo.

Arkusz składał się z 22 zadań – 20 zamkniętych różnego typu i 2 otwartych. W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi uczniowie musieli napisać charakterystykę bohatera literackiego, który w trudnej sytuacji okazał się dobrym przyjacielem.

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Tabela 14. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

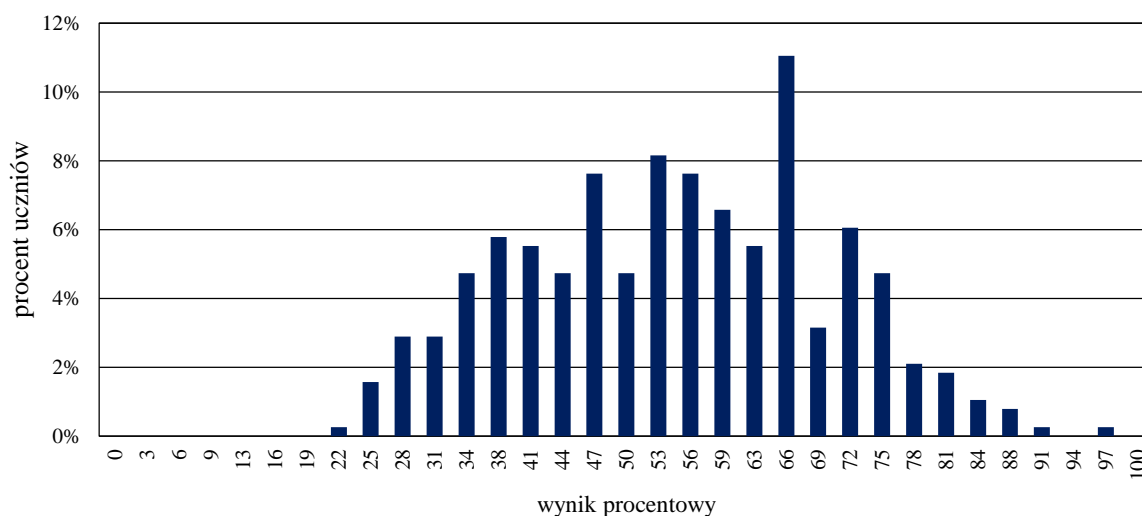
Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
66	6	100	68	Wiel.	61	25

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GH-P8-192. Podstawę zadań stanowiły krótkie fragmenty tekstów literackich i tekstu popularnonaukowego, w których uproszczono lub wyjaśniono słownictwo.

Arkusz zawierał 22 zadania – 20 zamkniętych różnego typu i 2 otwarte. Polecenie do pierwszego zadania otwartego brzmiało: *Czy warto uczyć się języków obcych? Uzasadnij swoją odpowiedź, podając dwa argumenty.* Drugie zadanie rozszerzonej odpowiedzi polegało na napisaniu opowiadania o osobie, która przeżyła przygodę podczas rejsu statkiem. Polecenie zostało dodatkowo opatrzone szczegółową instrukcją, która ułatwiała uczniowi wykonanie zadania. Treści zadań zamieszczonych w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających, a polecenia do nich sformułowane prosto i zrozumiale.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
380	22	97	56	66	55	15

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania w arkuszu GH-PQ-192, który składał się z 22 zadań – 20 zamkniętych różnego typu i 2 otwartych. Podstawą zadań były krótkie teksty literackie i tekst popularnonaukowy. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem merytorycznym: wyjaśniono słownictwo do tekstów źródłowych, uproszczono polecenia zadań, oraz graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami oraz powiększono czcionkę. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Ponadto polecenie do zadania 22. zostało dodatkowo opatrzone szczegółową instrukcją, która ułatwiała uczniowi jego wykonanie.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Tabela 16. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
7	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Opis arkusza dla uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Uczniowie, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy), rozwiązywali zadania w arkuszu GH-PC-192, który został dostosowany w taki sposób, aby ograniczona znajomość języka polskiego zdających pozwoliła zrozumieć czytany tekst (teksty źródłowe oraz polecenia zadań). Arkusz ten składał się z 22 zadań – 20 zamkniętych różnego typu i 2 otwartych. Podstawą zadań był m.in. fragment tekstu literackiego *Dywizjon 303* Arkadego Fiedlera, a także fragment tekstu Agnieszki Krzemińskiej dotyczący historii pisma. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem merytorycznym oraz leksykalnym – wyjaśniono słownictwo do tekstów źródłowych i uproszczono polecenia zadań.

Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Tabela 17. Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy) – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
85	13	88	50	34	51	17

Historia i wiedza o społeczeństwie

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu standardowym.

Arkusz egzaminacyjny składał się z 25 zadań zamkniętych różnego typu: 20 zadań z historii i 5 z wiedzy o społeczeństwie. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Podstawę zadań stanowiły teksty kultury, m.in.: teksty historyczne, ilustracje, mapy, tablica genealogiczna i diagram.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 18. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		21787
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	17468
	z dysleksją rozwojową	4319
	dziewczeta	10841
	chłopcy	10946
	ze szkół na wsi	7461
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	3203
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5417
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5706
	ze szkół publicznych	20326
	ze szkół niepublicznych	1461

Z egzaminu zwolniono 22 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 19. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	116
	słabowidzący i niewidomi	67
	słabosłyszący i niesłyszący	66
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	379
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	7
	o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)	85
	Ogółem	720

3. Przebieg egzaminu

Tabela 20. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

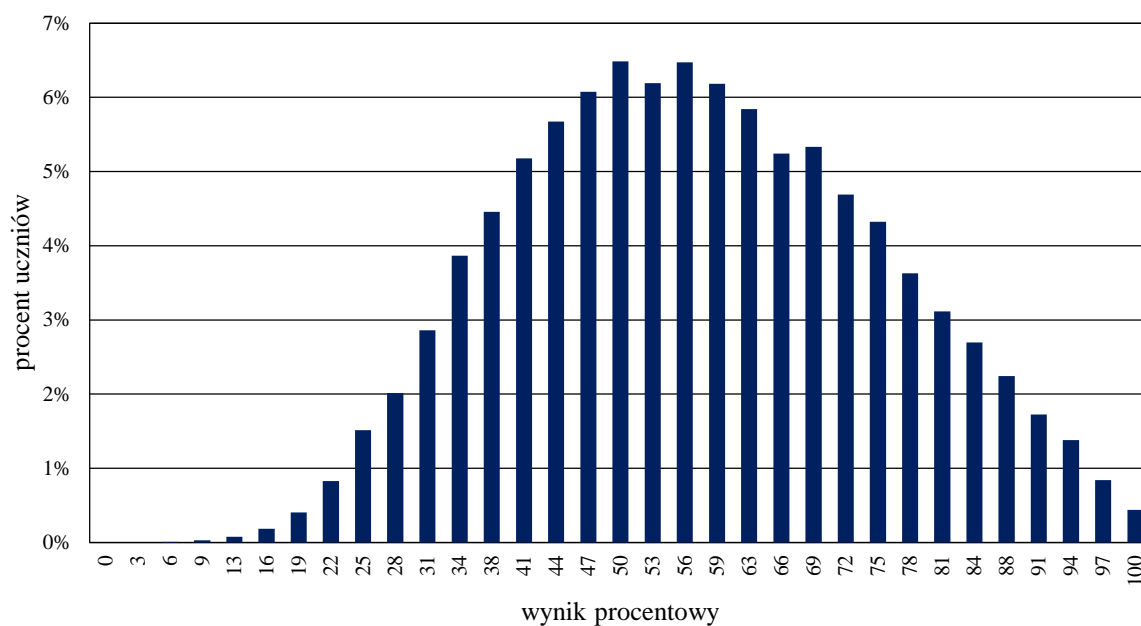
Termin egzaminu		10 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		400	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		7	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	4
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
inne (np. złe samopoczucie ucznia)			0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		71	

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów

Tabela 21. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
21787	6	100	56	50	58	18

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 22. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli oraz wyniki na skali staninowej

Część humanistyczna – historia i wiedza o społeczeństwie		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
6	1	
9	1	
13	1	
16	1	
19	1	
22	2	
25	3	
28	5	
31	8	2
34	11	
38	15	3
41	20	
44	25	
47	31	4
50	37	
53	43	
56	49	5
59	56	
63	62	
66	67	6
69	72	
72	77	
75	82	7
78	86	
81	89	
84	92	8
88	95	
91	97	
94	99	9
97	100	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskał 75% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 82% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 18% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

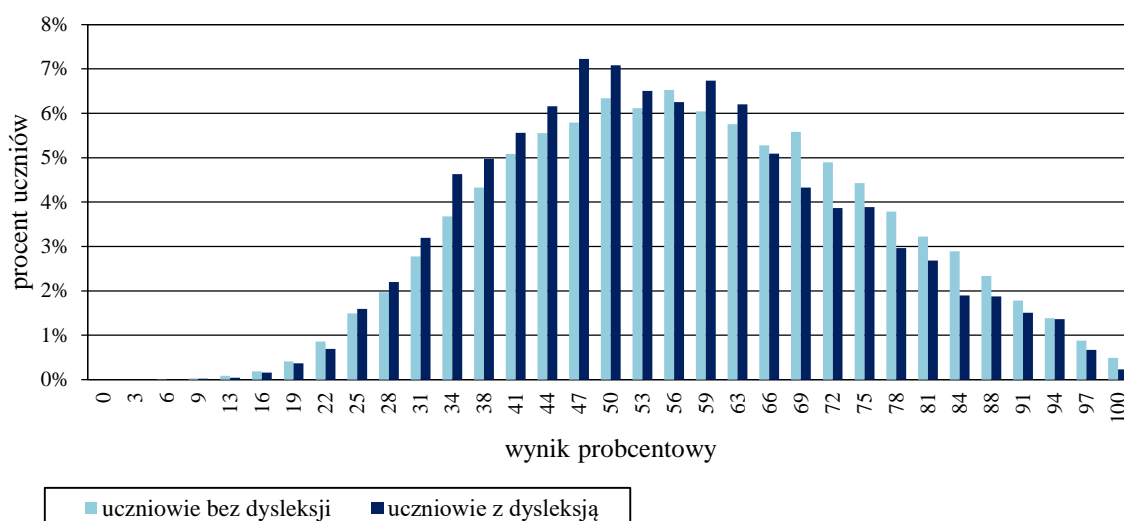
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 23. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	25–39
2	40–47
3	48–52
4	53–55
5	56–58
6	59–62
7	63–67
8	68–75
9	76–94

Skala staninowa umożliwia porównanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

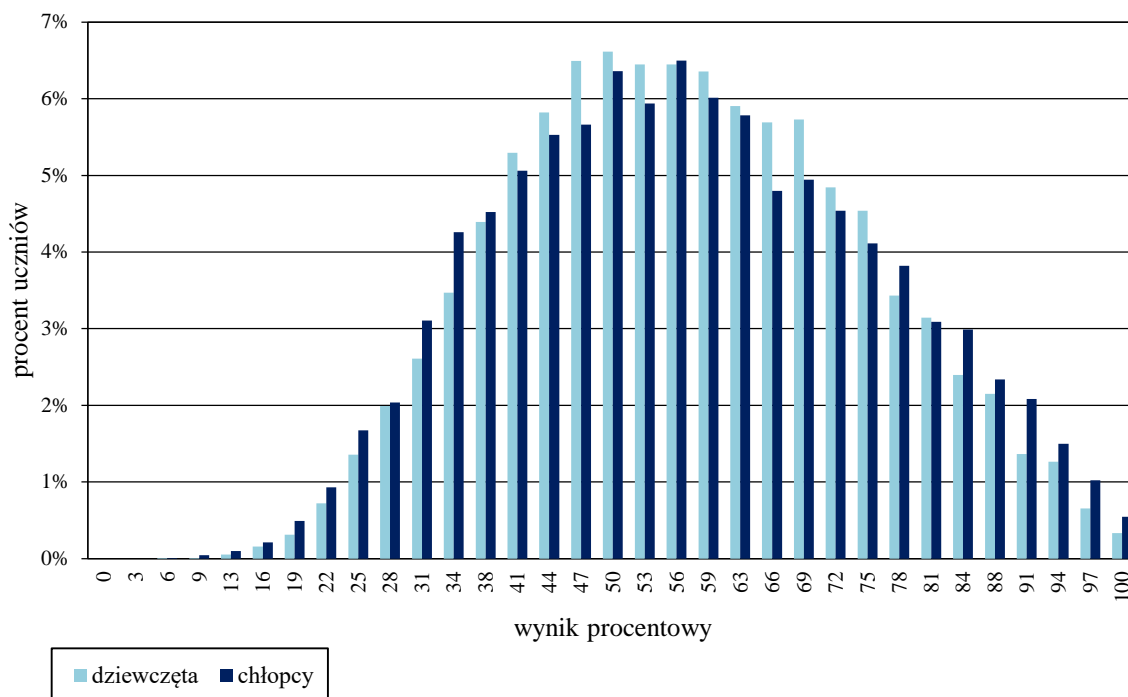
Wykres 8. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 24. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	17468	6	100	56	56	58	18
Uczniowie z dysleksją rozwojową	4319	9	100	53	47	56	17

³ Ilekcć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GH-H1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 9. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 25. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	10841	6	100	56	50	58	17
Chłopcy	10946	6	100	56	56	58	18

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 26. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	7461	9	100	53	47	54	17
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3203	9	100	53	56	55	17
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5417	6	100	59	50	58	18
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	5706	9	100	63	59	63	18

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 27. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	20326	6	100	56	50	57	18
Szkoła niepubliczna	1461	6	100	66	Wiel.	65	19

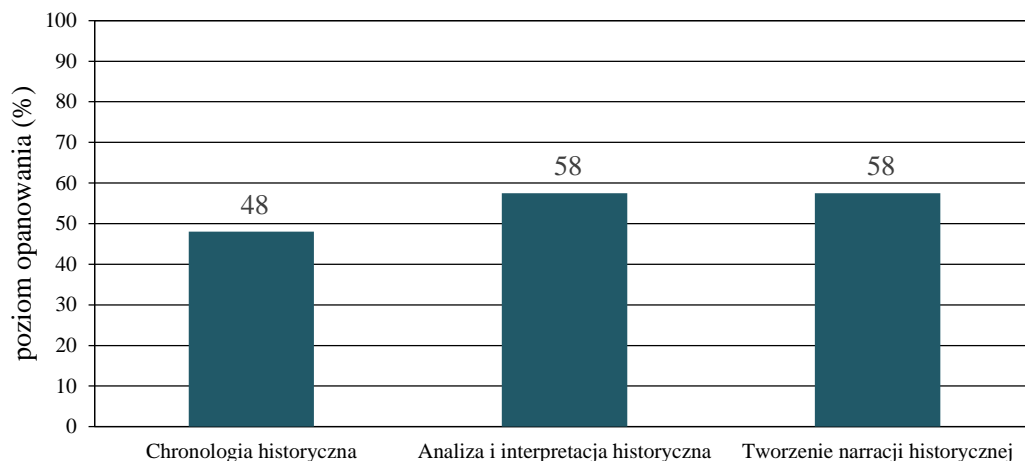
Poziom wykonania zadań

Tabela 28. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania (%)
1.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	2. Cywilizacje Bliskiego Wschodu. Uczeń: 1) lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizację [...] Egiptu. 4. Cywilizacja grecka. Uczeń: 2) umiejscawia w czasie [...] system sprawowania władzy [...] w [...] Atenach peryklejskich.	62
2.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	4. Cywilizacja grecka. Uczeń: 3) charakteryzuje czynniki integrujące starożytnych Greków – [...] igrzyska olimpijskie.	68
3.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	5. Cywilizacja rzymska. Uczeń: 2) [...] wskazuje skutki ekspansji Rzymu [...].	71
4.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	8. Arabowie i świat islamski. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni kierunki i zasięg podbojów arabskich.	87
5.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	13. Polska pierwszych Piastów. Uczeń: 4) ocenia dokonania pierwszych Piastów w dziedzinie polityki [...].	55
6.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	9. Początki cywilizacji zachodniego chrześcijaństwa. Uczeń: 4) opisuje relacje pomiędzy władzą cesarską a papieską w X–XI w.	62
7.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	15. Polska w dobie unii z Litwą. Uczeń: 1) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Litwą.	58
8.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	18. Rozłam w Kościele zachodnim. Uczeń: 3) wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i wskazuje postanowienia służące wzmocnieniu katolicyzmu.	58
9.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	16. Wielkie odkrycia geograficzne. Uczeń: 1) sytuuje w czasie i przestrzeni wyprawę Krzysztofa Kolumba [...].	48
10.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	18. Rozłam w Kościele zachodnim. Uczeń: 2) [...] przedstawia okoliczności powstania kościoła anglikańskiego.	46
11.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 3) przedstawia zasady wolnej elekcji.	54
12.	II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	22. Formy państwa nowożytnego. Uczeń: 1) charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV [...].	63
13.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	20. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 5) rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku [...].	71
14.	I. Chronologia historyczna.	19. Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów. Uczeń: 2) przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej pomiędzy Polską a Litwą [...]. 21. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII	34

		w. Uczeń: 3) ocenia społeczno-gospodarcze i polityczne następstwa wojen w XVII w.	
15.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	25. Bunt poddanych – wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Uczeń: 3) [...] wyjaśnia, w jaki sposób konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy. 26. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń: 2) [...] wymienia [...] postanowienia Konstytucji 3 maja. 28. Rewolucja francuska. Uczeń: 3) opisuje główne zasady ideowe rewolucji francuskiej zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela.	48
16.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych. Uczeń: 2) przedstawia [...] charakter powstań narodowych.	44
17.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	35. Życie pod zaborami. Uczeń: 2) charakteryzuje i ocenia zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców.	49
18.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	35. Życie pod zaborami. Uczeń: 1) wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej.	26
19.	I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	35. Życie pod zaborami. Uczeń: 2) charakteryzuje i ocenia zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców.	52
20.	II. Analiza i interpretacja historyczna.	39. Sprawa polska w I wojnie światowej. Uczeń: 2) ocenia wysiłek zbrojny Polaków.	56
21.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	7. Wyborcy i wybory. Uczeń: 2) wymienia zasady demokratycznych wyborów i stosuje je w głosowaniu w szkole.	62
22.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	4. Być obywatelem. Uczeń: 2) podaje przykłady [...] obowiązków wynikających z posiadania polskiego obywatelstwa.	83
23.	VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	28. Gospodarka w skali państwa. Uczeń: 3) przedstawia główne rodzaje podatków w Polsce (PIT [...]).	62
24.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	17. Gmina jako wspólnota mieszkańców. Uczeń: 2) wymienia najważniejsze zadania samorządu gminnego i wykazuje, jak odnosi się to do jego codziennego życia.	81
25.	IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	23. Problemy współczesnego świata. Uczeń: 2) uzasadnia potrzebę pomocy humanitarnej i angażuje się (w miarę swoich możliwości) w działania instytucji (także pozarządowych), które ją prowadzą.	53

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych z historii

Wykres 10. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych z historii

Komentarz

Egzamin gimnazjalny z historii i wiedzy o społeczeństwie badał poziom opanowania przez gimnazjalistów umiejętności zapisanych w podstawie programowej dla III etapu edukacyjnego. Z historii badano umiejętności z zakresu chronologii, analizy i interpretacji historycznej, a z wiedzy o społeczeństwie – m.in. znajomość zasad i procedur demokracji, podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i rozumienia zasad gospodarki rynkowej. Średni wynik egzaminu na poziomie 58% świadczy o tym, że dla tegorocznych gimnazjalistów egzamin był umiarkowanie trudny.

Wysoki poziom wykonania osiągnęły zadania, które badały m.in. umiejętność analizy źródeł kartograficznych i ikonograficznych. W zadaniu 4. wybranie właściwej odpowiedzi wymagało od uczniów poprawnego odczytania informacji z mapy przedstawiającej podboje Arabów w VII i VIII wieku. Zadanie dobrze rozwiązało 87% uczniów. Również zadania 3. i 13. nie sprawiły gimnazjalistom trudności. W zadaniu 3. 71% uczniów prawidłowo ustaliło, że oba źródła (opis wydarzenia sporządzony przez Tytusa Liwiusza i plan Rzymu z zaznaczonym miejscem opisanego wydarzenia) przedstawiają triumf zwycięskiego wodza i jego armii. W zadaniu 13. tyle samo zdających stwierdziło, że ilustracja przedstawia wnętrze utrzymane w stylu barokowym, charakteryzujące się monumentalnością form oraz przepychem dekoracji.

Umiarkowanie trudne były zadania reprezentujące zakres wymagań dotyczących analizy tekstów źródłowych i popularnonaukowych. W zadaniu 2. uczniowie na podstawie tekstu ze *Słownika kultury antycznej* mieli sprawdzić prawdziwość twierdzeń o roli igrzysk olimpijskich w kulturze greckiej. 68% zdających poprawnie oceniło prawdziwość podanych zdań. W zadaniu 1. 63% uczniów poprawnie wskazało charakterystyczne sposoby datowania czasu w Egipcie w XIII w. p.n.e. i w Atenach w V w. p.n.e. Zadanie 12., za które można było otrzymać 3 punkty, poprawnie rozwiązało 63% zdających. Polegało ono na interpretacji tekstu źródłowego opisującego władzę monarszą. 55% uczniów wybrało odpowiedź, że w tekście opisano zakres uprawnień monarchy charakterystyczny dla Francji za panowania Ludwika XIV. Znacznie więcej (77%) potrafiło wskazać, że w opisanym ustroju władca decydował o stanowieniu prawa, a 57% wskazało, że stany wspomniane w tekście to stany społeczne, czyli duchowieństwo, szlachta i stan trzeci. Do wykonania zadania 6. niezbędna była interpretacja dwóch tekstów źródłowych powstałych w czasie trwania sporu o inwestyturę między papieżem a cesarstwem. Uczniowie mieli rozstrzygnąć, czy w jednym z nich (*Dictatus Papae*) wyrażony był pogląd o wyższości władzy cesarskiej nad papieską, a także określić, kiedy oba teksty powstały. 62% zdających poprawnie rozwiązało to zadanie. Można jednak zauważyć, że ok. 25% gimnazjalistów nie potrafiło umiejscowić w czasie powstania obu źródeł. Dwa kolejno omawiane zadania polegały na interpretacji tekstów popularnonaukowych. W zadaniu 7. 58% gimnazjalistów poprawnie odczytało wymowę tekstu o unii w Krewie i wskazało, że autor za najważniejszy skutek unii uważał zabezpieczenie suwerenności Polski, a nie – Litwy. 58% zdających po przeczytaniu tekstu Andrzeja Wyczańskiego prawidłowo wskazało skutki soboru w Trydencie (zadanie 8.). W zadaniu 5. 55% uczniów dobrze rozpoznało postać Bolesława Chrobrego przedstawionego we fragmencie kroniki Thietmara (26% uważało że jest to Mieszko II, a 15% – że Kazimierz Wielki), a w zadaniu 11. 54% gimnazjalistów wskazało fragment dokumentu, w którym opisana została zasada wolnej elekcji. Zadaniem 19. sprawdzano umiejętność analizy i interpretacji tekstu o Józefie Piłsudskim autorstwa Wacława Sieroszewskiego. Mimo że tekst zawierał wiele informacji pomocnych do rozwiązania zadania (np. data wydania pierwszego numeru „Robotnika”, przykłady rusyfikacji polskich instytucji, imię panującego wówczas cara), ponad 40% gimnazjalistów nie wiedziało, że tekst opisuje wydarzenia, które miały miejsce w zaborze rosyjskim w czasach pomiędzy powstaniem styczniowym a wybuchem I wojny światowej, a 60% nie wiedziało, że w latach 90. XIX wieku Józef Piłsudski był socjalistą i wydawał pismo socjalistyczne (aż 40% uznało go za nacjonalistę). Całe zadanie poprawnie rozwiązało 52% zdających.

Umiarkowanie trudne było zadanie 20. polegające na analizie mapy, na której przedstawiono szlak bojowy I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego. Mimo podania miejsc i dat bitew, aż 25% uczniów wskazało odpowiedź, że mapa przedstawia *walki Legionów Polskich pod wodzą Jana Henryka Dąbrowskiego*, a kolejne 20% – że *walki w okresie insurekcji kościuszkowskiej oraz działania wojenne w czasie powstania listopadowego*. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 56% gimnazjalistów.

Trudne dla uczniów okazało się zadanie 10., które sprawdzało umiejętności analizy tekstu popularnonaukowego i tablicy genealogicznej. Gimnazjaliści, wykorzystując informacje z obu źródeł, mieli za zadanie wskazać poprawny opis polityki wyznaniowej jednego z władców dynastii Tudorów. 46% zdających wskazało prawidłową odpowiedź: z informacji umieszczonych w obu źródłach wynika, że *w okresie panowania syna Henryka VIII Anglia była państwem protestanckim*. Można przypuszczać, że tak duży procent zdających, którzy udzielili błędnej odpowiedzi, wynika z tego, że gimnazjaliści nie potrafili powiązać informacji umieszczonych w tablicy genealogicznej na temat stopnia pokrewieństwa Tudorów z opisem ich działalności, zawartym w tekście popularnonaukowym. Zadanie 16. zawierało źródło ikonograficzne. Na XIX-wiecznej pocztówce przedstawiony był trójdzielny herb, składający się z białego orła, Pogoni i archanioła Michała oraz dwóch napisów: 1830 i 1863. Udzielenie właściwej odpowiedzi wymagało ocenienia prawdziwości stwierdzenia, że *na pocztówce przedstawiono daty wybuchu dwóch polskich powstań narodowych oraz że pocztówka propagowała ideę wspólnoty Polaków, Litwinów i Rusinów*. W większości zdający (76%) wiedzieli, kiedy doszło do wybuchu polskich powstań narodowych. Trzydzieści dwa procent gimnazjalistów nie potrafiło prawidłowo zinterpretować znaków umieszczonych na herbie lub nie знаło znaczenia słowa wspólnota. Całe zadanie poprawnie rozwiązało 44% trzecioklasistów.

Trudne dla zdających okazały się zadania, które sprawdzały umiejętności chronologii historycznej oraz analizy i interpretacji historycznej. W zadaniu 15. wymagano od uczniów uporządkowania w kolejności chronologicznej powstania trzech bardzo ważnych dokumentów oświeceniowej myśli politycznej końca XVIII wieku: konstytucji Stanów Zjednoczonych, *Konstytucji 3 maja* oraz *Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela*. Aby poprawnie wykonać zadanie, uczniowie musieli przeanalizować tekst, w którym opisano wpływ zapisów jednego dokumentu na powstanie innego. Wszystkie niezbędne informacje potrzebne do prawidłowego odczytania porządku chronologicznego tych dokumentów znajdowały się w tekście. 48% zdających poprawnie rozwiązało to zadanie. W zadaniu 9., sprawdzano umiejętność analizy tekstu i kompetencje z zakresu chronologii historycznej. Uczniowie musieli rozpoznać wydarzenie (odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba) opisane we fragmencie tekstu, a następnie umiejscowić je na taśmie chronologicznej. Zadanie to poprawnie wykonało 48% piszących, wskazując na okres pomiędzy zajęciem Konstantynopola przez Turków a ogłoszeniem 95 też przez Marcina Lutera. Zdający nie poradzili sobie z prawidłowym wykonaniem tego zadania prawdopodobnie dlatego, że nie potrafili sytuować w czasie najważniejszych wydarzeń z historii powszechnej. W zadaniu 14. uczniowie mieli za zadanie spośród wydarzeń z historii Polski XVI i XVII wieku wybrać wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. Wydarzenie chronologicznie pierwsze – zawarcie unii lubelskiej – wskazało 35% piszących, a chronologicznie ostatnie – zwycięstwo Jana III Sobieskiego pod Wiedniem – 33%. Całe zadanie poprawnie rozwiązało 34% gimnazjalistów. Najtrudniejsze w arkuszu było zadanie 18., które sprawdzało umiejętność analizy tekstu popularnonaukowego o statusie Galicji w ramach monarchii austro-węgierskiej w drugiej połowie XIX wieku. Już w pierwszym zdaniu tekstu opisywane wydarzenia zostały zlokalizowane w czasie, dalej znalazły się informacje o instytucjach władzy, o organizacji wyborów do parlamentu wiedeńskiego, o Polakach na wysokich urzędach austriackich itp. Oczekiwanej odpowiedzi, że Galicja miała autonomię w ramach monarchii austro-węgierskiej, udzieliło 26% trzecioklasistów. Przyczyną tak niskiego wyniku może być niedostateczna wiedza uczniów na temat historii Polski XIX wieku. Wśród równie chętnie wybieranych odpowiedzi były odpowiedzi A i C, czyli znaczna część zdających była przekonana o tym, że w drugiej połowie XIX wieku Galicja była suwerennym państwem lub stanowiła część niepodległego państwa polskiego.

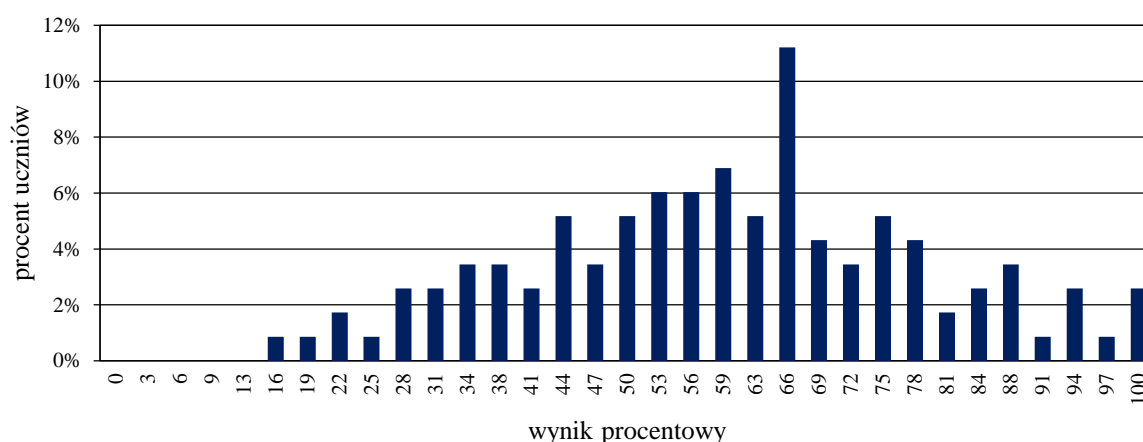
Spośród zadań z wiedzy o społeczeństwie wysoki poziom rozwiązania uzyskały dwa zadania 22. i 24. W zadaniu 22. 83% zdających prawidłowo wskazało tekst, w którym opisano zachowanie reprezentujące przykład realizacji obowiązków obywatela Rzeczypospolitej. 81% gimnazjalistów wskazało na samorząd gminny jako organ, który powinien uporać się z awarią gminnego wodociągu (zadanie 24.). Uczniowie poradzili sobie również z przyporządkowaniem podanym artykułom dotyczącym organizacji wyborów do samorządu uczniowskiego właściwych zasad demokratycznych wyborów (zadanie 21.) i wskazaniem poprawnej nazwy podatku, który można rozliczyć przy pomocy zaprezentowanego fragmentu formularza (zadanie 23.). Oba zadania wykonało 62% i 62% uczniów. Tylko zadanie 25. sprawiło egzaminowanym większą trudność. Zaledwie połowa zdających (53%)

poprawnie zinterpretowała liczby przedstawione na diagramie i stwierdziła, że największy odsetek wśród Polaków zaangażowanych w działalność dobroczynną stanowią ofiarodawcy.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie (GH-H2-192), został przygotowany na podstawie arkusza GH-H1-192, zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Przy każdym zadaniu umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wykres 11. Rozkład wyników uczniów

Tabela 29. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
116	16	100	59	66	60	19

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie (GH-H4-192, GH-H5-192, GH-H6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza GH-H1-192. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt, uproszczono mapy oraz taśmę chronologiczną, tablicę genealogiczną zastąpiono opisem, powiększono ilustracje, a gdy było to konieczne dodano opis. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusz w brajlu.

Tabela 30. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
67	19	91	53	Wiel.	53	17

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

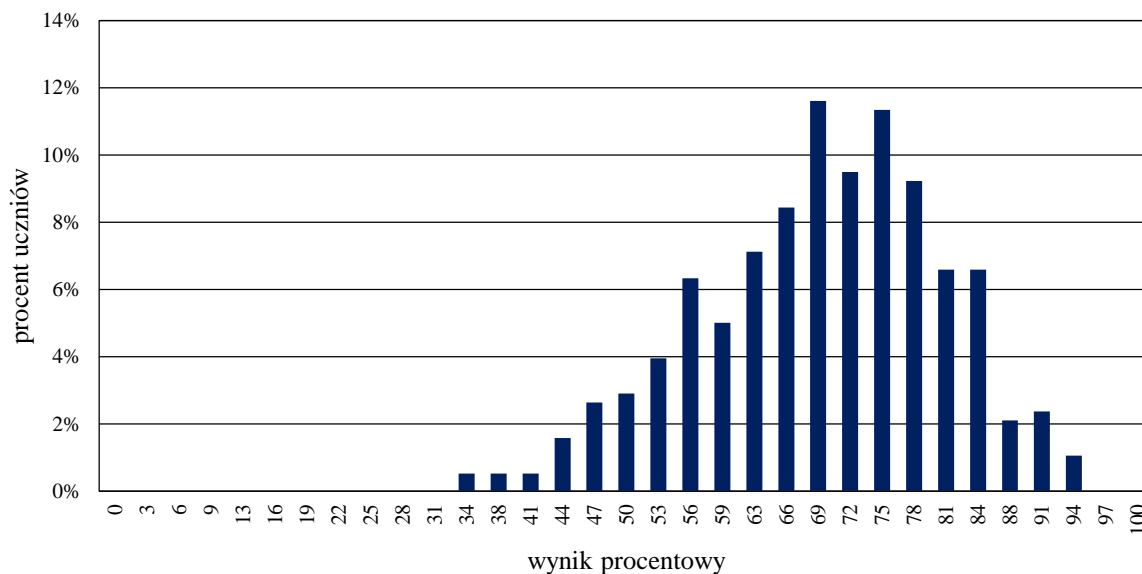
Uczniowie słabosłyszący i uczniowie niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GH-H7-192, który został przygotowany na podstawie arkusza GH-H1-192. Trzono zadań i polecenia uproszczono, ograniczając je do niezbędnych informacji. W arkuszu skrócono teksty źródłowe, zachowując pierwotną ich treść i znaczenie, a także wyjaśniono trudne słownictwo. Zadania, w miarę możliwości, wzbogacono o dodatkowe materiały ilustracyjne ułatwiające jego wykonanie.

Tabela 31. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
66	13	88	63		59	19

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GH-H8-192. Arkusz zawierał 20 zadań zamkniętych różnego typu. Podstawę zadań stanowiły teksty źródłowe, m.in.: teksty historyczne, ilustracje, mapa i tablica genealogiczna. Zadania zamieszczone w arkuszu były przyjazne uczniowi w formie i treści, w miarę możliwości odnosiły się do sytuacji życiowych. Teksty były krótkie, miały uproszczone słownictwo. Polecenia były proste, zrozumiałe dla ucznia.

Wykres 12. Rozkład wyników uczniów

Tabela 32. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
379	34	94	69	69	69	12

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania w arkuszu GH-HQ-192, który składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu. Arkusz został dostosowany zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania, w których uproszczono polecenia, umieszczając informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Wyróżniono też informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami oraz powiększono czcionkę. Każde zadanie umieszczono na osobnej stronie.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Tabela 33. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
7	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Opis arkusza dla uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Uczniowie, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy), rozwiązywali zadania w arkuszu GH-HC-192, który składał się z 25 zadań zamkniętych różnego typu. W zadaniach uproszczono polecenia, ograniczając je do niezbędnych informacji oraz dostosowano słownictwo. Zadania, w miarę możliwości, wzbogacono o dodatkowe materiały ilustracyjne ułatwiające jego wykonanie.

Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Tabela 34. Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy) – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
85	19	88	50	Wiel.	50	15

II. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA

Matematyka

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-M1-192.

Arkusz zawierał 23 zadania: 20 zamkniętych i 3 otwarte. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. W sześciu zadaniach typu prawda-fałsz należało ocenić prawdziwość podanych zdań. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania. W zadaniach wykorzystano rysunki i wykresy.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		21850
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	17514
	z dysleksją rozwojową	4336
	dziewczęta	10869
	chłopcy	10981
	ze szkół na wsi	7528
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	3199
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5413
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5710
	ze szkół publicznych	20391
	ze szkół niepublicznych	1459

Z egzaminu zwolniono 61 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	113
	słabowidzący i niewidomi	68
	słabosłyszący i niesłyszący	66
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	383
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	7
	o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)	84
	Ogółem	721

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

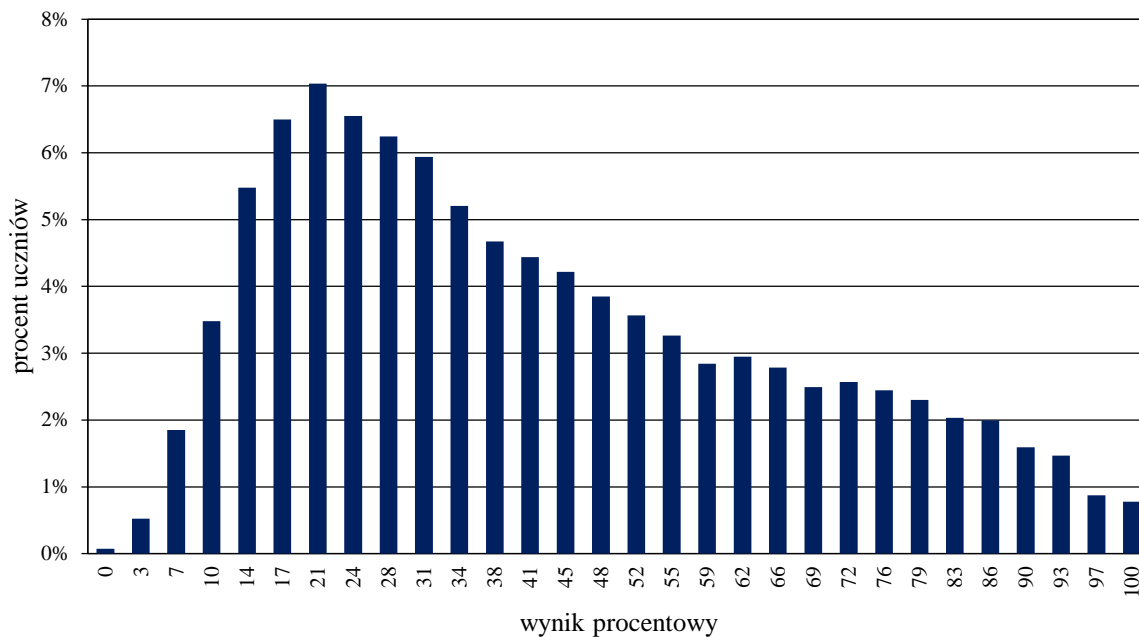
Termin egzaminu		11 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		90 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		401	
Liczba zespołów egzaminatorów		3	
Liczba egzaminatorów		46	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		5	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	2
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	2
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	1
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
inne (np. złe samopoczucie ucznia)			0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		196	

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
21850	0	100	38	21	42	24

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Część matematyczno-przyrodnicza – matematyka		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
7	3	
10	6	2
14	11	
17	17	3
21	24	
24	30	4
28	36	
31	42	
34	47	5
38	52	
41	57	
45	62	
48	66	6
52	70	
55	73	
59	76	
62	79	
66	82	7
69	85	
72	87	
76	90	
79	92	8
83	94	
86	96	
90	98	9
93	99	
97	100	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z matematyki uzyskał 76% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 90% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 10% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

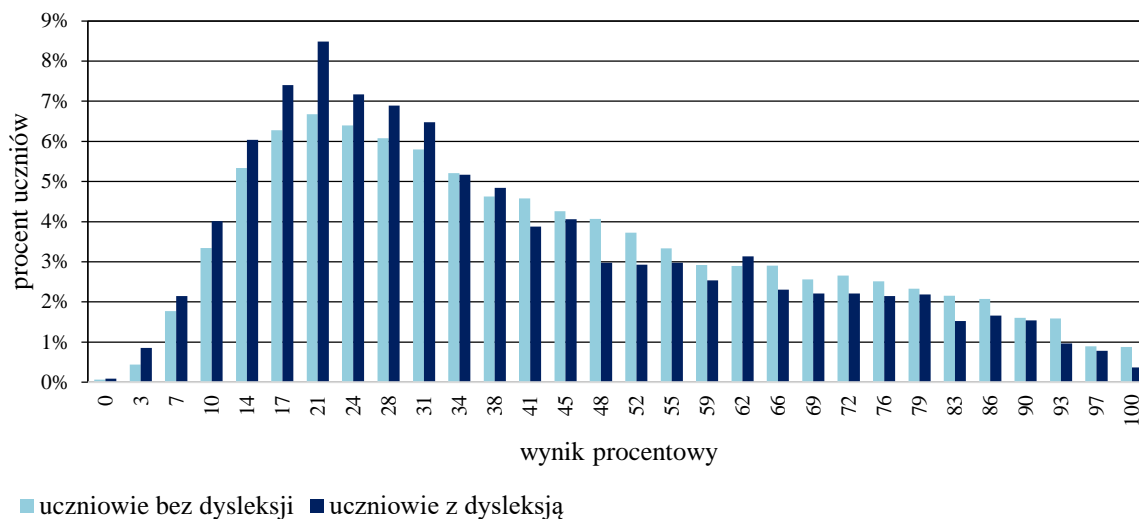
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	11–18
2	19–27
3	28–32
4	33–37
5	38–42
6	43–47
7	48–55
8	56–66
9	67–94

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

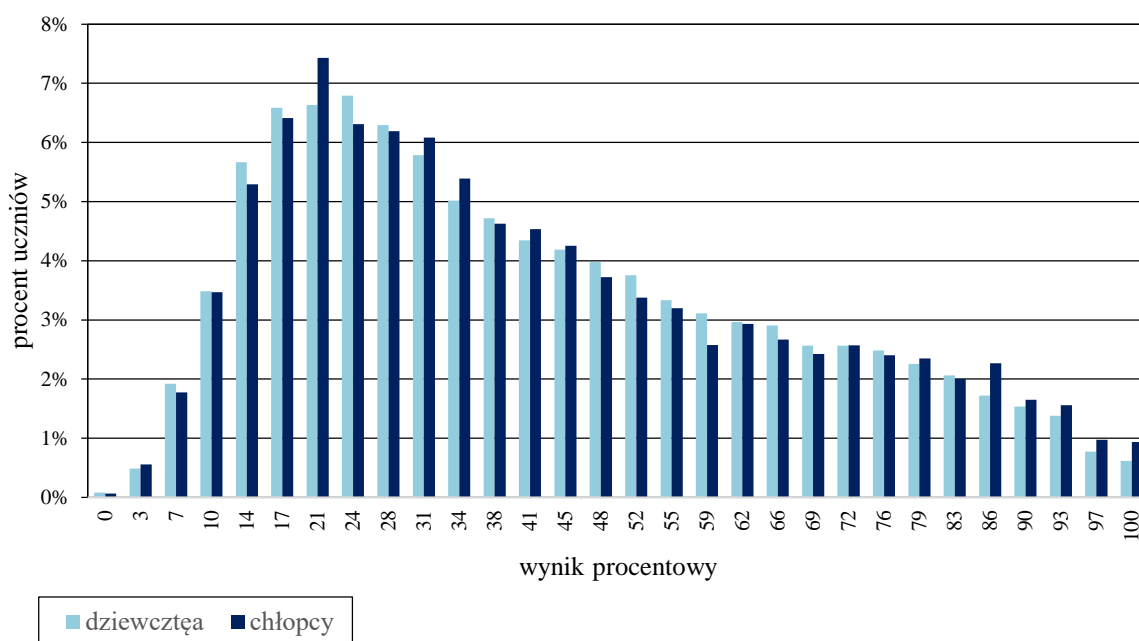
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	17514	0	100	38	21	43	24
Uczniowie z dysleksją rozwojową	4336	0	100	34	21	39	23

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GM-M1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	10869	0	100	38	24	42	24
Chłopcy	10981	0	100	38	21	42	24

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	7528	0	100	31	21	37	21
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3199	0	100	34	21	39	23
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5413	0	100	38	17	43	24
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	5710	0	100	48	24	50	26

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	20391	0	100	38	21	41	24
Szkoła niepubliczna	1459	0	100	52	Wiel.	53	27

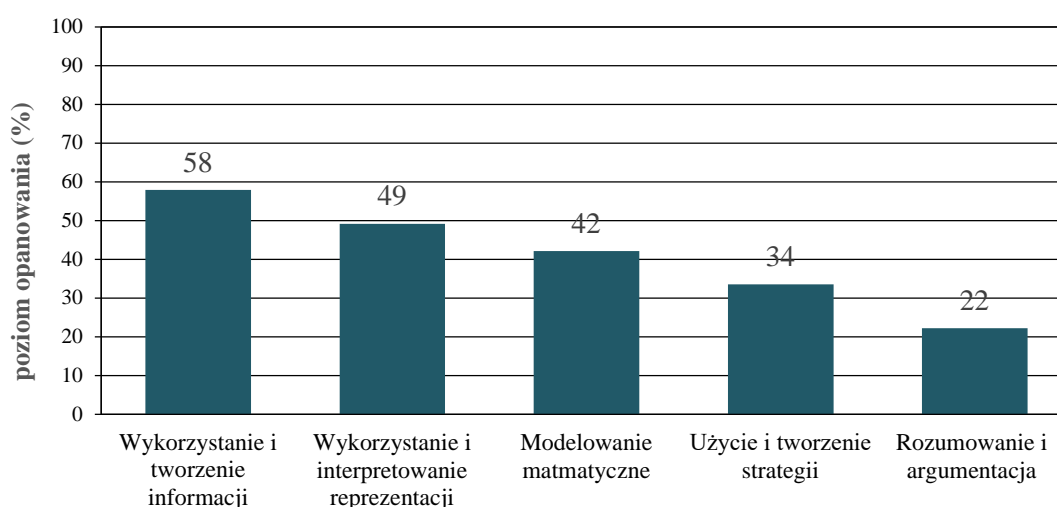
Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania (%)
1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 4) odczytuje i interpretuje informacje przedstawione za pomocą wykresów funkcji (w tym wykresów opisujących zjawiska występujące w przyrodzie, gospodarce, życiu codziennym).	64
2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 2) dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby wymierne zapisane w postaci ułamków zwykłych lub rozwinięć dziesiętnych skończonych zgodnie z własną strategią obliczeń [...].	48
3.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	2. Liczby wymierne (dodatnie i niedodatnie). Uczeń: 1) interpretuje liczby wymierne na osi liczbowej. Oblicza odległość między dwiema liczbami na osi liczbowej.	43
4.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.).	50
5.	III. Modelowanie matematyczne.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, w tym do zamiany jednostek (jednostek prędkości, gęstości itp.).	47
6.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	7. Równania. Uczeń: 5) sprawdza, czy dana para liczb spełnia układ dwóch równań stopnia pierwszego z dwiema niewiadomymi.	71
7.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	4. Pierwiastki. Uczeń: 2) wyłącza czynnik przed znak pierwiastka oraz włącza czynnik pod znak pierwiastka.	49
8.	III. Modelowanie matematyczne.	5. Procenty. Uczeń: 3) oblicza liczbę na podstawie danego jej procentu.	63
9.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	3. Potęgi. Uczeń: 1) oblicza potęgi liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych. <i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 7) rozpoznaje liczby naturalne podzielne przez 2, 3, 5, 9, 10, 100.	42
10.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa. Uczeń: 4) wyznacza średnią arytmetyczną i medianę zestawu danych.	61
11.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1. Liczby wymierne dodatnie. Uczeń: 7) stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do	62

		rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym [...].	
12.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa; 8) korzysta z własności kątów [...] w trapezach.	56
13.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	8. Wykresy funkcji. Uczeń: 5) oblicza wartości funkcji podanych nieskomplikowanym wzorem i zaznacza punkty należące do jej wykresu.	44
14.	V. Rozumowanie i argumentacja.	5. Procenty. Uczeń: 1) przedstawia część pewnej wielkości jako procent [...] tej wielkości i odwrotnie; 2) oblicza procent danej liczby.	51
15.	III. Modelowanie matematyczne.	6. Wyrażenia algebraiczne. Uczeń: 1) opisuje za pomocą wyrażeń algebraicznych związki między różnymi wielkościami; 5) mnoży jednomiany, mnoży sumę algebraiczną przez jednomian oraz, w nietrudnych przykładach, mnoży sumy algebraiczne.	61
16.	II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	10. Figury płaskie. Uczeń: 7) stosuje twierdzenie Pitagorasa.	55
17.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	10. Figury płaskie. Uczeń: 6) oblicza pole koła, pierścienia kołowego, wycinka kołowego.	43
18.	III. Modelowanie matematyczne.	10. Figury płaskie. Uczeń: 13) rozpoznaje wielokąty [...] podobne; 9) oblicza [...] obwody [...] czworokątów.	17
19.	III. Modelowanie matematyczne.	11. Bryły. Uczeń: 1) rozpoznaje graniastosłupy i ostrosłupy prawidłowe.	54
20.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni [...] graniastosłupa prostego [...], (także w zadaniach osadzonych w kontekście praktycznym).	28
21.	V. Rozumowanie i argumentacja.	10. Figury płaskie. Uczeń: 3) korzysta z faktu, że styczna do okręgu jest prostopadła do promienia poprowadzonego do punktu styczności; 21) konstruuje okrąg [...] wpisany w trójkąt.	8
22.	III. Modelowanie matematyczne.	7. Równania. Uczeń: 7) za pomocą równań lub układów równań opisuje i rozwiązuje zadania osadzone w kontekście praktycznym.	32
23.	IV. Użycie i tworzenie strategii.	11. Bryły. Uczeń: 2) oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa, walca, stożka, kuli (także w zadaniach osadzonych w kontekście praktycznym).	26

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Komentarz

Egzamin gimnazjalny w części matematyczno-przyrodniczej z zakresu matematyki badał poziom opanowania umiejętności zapisanych w podstawie programowej z matematyki dla II i III etapu edukacyjnego. Zestaw egzaminacyjny składał się z 23 zadań. Za poprawne rozwiązanie zadań zamkniętych uczniowie uzyskali średnio 50% punktów możliwych do zdobycia, zaś zadań otwartych – 24% punktów. Najliczniejszą grupę stanowiły zadania trudne i umiarkowanie trudne. Dwa zadania okazały się dla zdających bardzo trudne, a tylko jedno – łatwe.

W zestawie zadań najłatwiejsze dla zdających okazały się, podobnie jak w poprzednich latach, zadania odnoszące się do I wymagania ogólnego, czyli wykorzystania i tworzenia informacji. Gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie zadań z tego zakresu średnio 58% punktów możliwych do zdobycia. Zadanie 6., polegające na wskazaniu, który układ dwóch równań stopnia pierwszego z dwiema niewiadomymi spełnia dana para liczb, było zadaniem łatwym. Zadanie to, osadzone w kontekście przedmiotowym, okazało się najłatwiejszym zadaniem w całym zestawie. Za jego rozwiązanie uczniowie uzyskali średnio 71% punktów możliwych do zdobycia. Dwa inne zadania sprawdzające umiejętność wykorzystania i tworzenia informacji: 1. i 11. okazały się umiarkowanie trudne, a 2. i 13. – zadaniami trudnymi.

Zadania 1. i 13. odnosiły się do wykresów funkcji. W zadaniu 1. rozwiązanie polegało na odczytaniu i zinterpretowaniu informacji przedstawionej za pomocą wykresu funkcji opisującej zjawisko występujące w życiu codziennym. W zadaniu 13. informacje potrzebne do jego rozwiązania przedstawiono w układzie współrzędnych. Należało odczytać współrzędne trzech punktów i sprawdzić, które z nich należą do wykresu funkcji zdefiniowanej wzorem. Poziom wykonania tych zadań to odpowiednio 64% i 44%. Za rozwiązanie zadania 2., w którym należało wykonać proste obliczenia na liczbach wymiernych zapisanych w postaci ułamków zwykłych lub rozwinięć dziesiętnych skończonych zgodnie z własną strategią obliczeń, uczniowie uzyskali średnio 48% punktów możliwych do zdobycia. W zadaniu 11. należało zastosować obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązania problemu w kontekście praktycznym: jak sposób ustawienia stolików wpływa na możliwość uzyskania określonej liczby miejsc siedzących. Poziom wykonania tego zadania to 62%.

Wśród zadań sprawdzających wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji zadania 3., 7. i 9. okazały się trudne, natomiast pozostałe – 4., 12. i 16. – były zadaniami umiarkowanie trudnymi. Zdający za rozwiązanie zadań z tego obszaru uzyskali średnio 49% punktów możliwych do zdobycia. W zadaniu 3. należało wykazać się umiejętnością obliczania odległości między dwiema liczbami na osi liczbowej w celu ustalenia długości odcinka (poziom wykonania 43%). Trudniejsze okazało się zadanie 9., z którym z którym poradziło sobie 42% gimnazjalistów. Oznacza to, że mniej niż połowa zdających poradziła sobie z obliczeniem wartości wyrażeń, w których występowała potęga liczby 10 o wykładniku naturalnym i poprawnie wskazała wśród nich liczby podzielne przez 3. W zadaniu 4. umiejętnością zaokrąglania rozwinięć dziesiętnych liczb wymiernych do danego rzędu wykazała się blisko połowa gimnazjalistów. Podobną łatwość miało zadanie 7., które sprawdzało umiejętność wyłączania czynnika przed znak pierwiastka lub włączania czynnika pod znak pierwiastka – poziom wykonania 49%. W zadaniu 12., do oceny informacji dotyczącej własności trapezu równoramiennego, należało wykorzystać twierdzenie Pitagorasa i własności kątów w trapezie (poziom wykonania 56%), a z kolei w zadaniu 16. twierdzenie Pitagorasa posłużyło do ustalenia długości jednej z przyprostokątnych trójkąta prostokątnego w celu obliczenia pola kwadratu zbudowanego na tej przyprostokątnej (poziom wykonania 55%).

Pięć zadań zamkniętych (5., 8., 15., 18. i 19.) i jedno zadanie otwarte (22.) odnosiły się do III wymagania ogólnego – *Modelowanie matematyczne*. Zdający za rozwiązanie zadań z tego obszaru uzyskali średnio 42% punktów możliwych do zdobycia. Najłatwiejszym dla trzecioklasistów zadaniem okazało się zadanie 8. (poziom wykonania 63%) osadzone w kontekście praktycznym. Poprawne rozwiązanie zadania polegało na obliczeniu ilości wody, którą był wypełniony zbiornik po

dolaniu do niego 12 litrów wody. Gimnazjaliści musieli wykazać się umiejętnością obliczania liczby na podstawie danego jej procentu.

Rozwiązując zadanie 15. (poziom wykonania 61%) należało ustalić, jaka część kwadratu została zacieniowana, a następnie obliczyć pole tej części kwadratu. Zadanie 19. (poziom wykonania 54%) było najłatwiejszym zadaniem z zakresu geometrii przestrzennej. Jego rozwiązanie wymagało określenia liczby wierzchołków graniastopuła i ostrosłupa o takich samych podstawach. Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 5., w którym gimnazjaliści stosowali obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązania problemu praktycznego. Umiejętnością poprawnej oceny obu zdań wykazało się 47% zdających. Najtrudniejszym zadaniem z zakresu modelowania matematycznego, które było zarazem najtrudniejszym zadaniem zamkniętym, okazało się zadanie 18. Aby je rozwiązać należało obliczyć wymiary jednego z dwóch prostokątów i otrzymane w ten sposób dane wykorzystać do oceny zdań dotyczących własności tych figur (poziom wykonania 17%). Nieco mniej niż $\frac{1}{4}$ gimnazjalistów poradziła sobie z poprawną oceną, czy prostokąty przedstawione na rysunku są podobne. Zdecydowanie więcej zdających (65%) poprawnie odniosło się do stwierdzenia dotyczącego różnicy obwodów tych prostokątów. Można zatem przypuszczać, że trudność zadania spowodowana była brakiem znajomości sposobu weryfikowania podobieństwa prostokątów lub umiejętności wykorzystania faktu, że wielokąty są podobne, gdy długości boków jednego z nich są proporcjonalne do długości odpowiednich boków drugiego wielokąta.

W zadaniu 22., które okazało się trudne (poziom wykonania 32%) należało zbudować model matematyczny opisujący praktyczną sytuację i odpowiedzieć na pytanie dotyczące liczebność dwóch klas trzecich. Rozwiązanie zadania wymagało uchwycenia związków między liczbą uczniów w tych klasach a liczbą miejsc na statku wycieczkowym. Przeważały typowe rozwiązania, w których zazwyczaj uczniowie zapisywali związki między wielkościami za pomocą układu dwóch równań pierwszego stopnia z dwiema niewiadomymi (przykład 1.). Zamieszczone poniżej rozwiązanie to przykład pełnej realizacji zadania (ocenione na 3 punkty).

Przykład 1.

$$\begin{array}{l}
 33 - \text{wszystkie miejsca} \\
 x - \text{uczniowie klasy III a} \\
 y - \text{uczniowie klasy III b} \\
 \begin{cases} x + \frac{1}{3}y = 33 & | \cdot -3 \\ \frac{1}{4}x + y = 33 \end{cases} \\
 \begin{cases} -3x - y = -99 \\ \frac{1}{4}x + y = 33 \end{cases} \\
 -2\frac{3}{4}x = -66 \\
 x = 24 - \text{uczniowie klasy III a} \\
 \frac{1}{4} \cdot 24 + y = 33 \\
 6 + y = 33 \\
 y = 27 - \text{uczniowie klasy III b} \\
 \text{Odp. W klasie III a jest 24 uczniów, a w klasie III b jest ich 27.}
 \end{array}$$

Pojawiły się również niealgebraiczne rozwiązania tego problemu. Uczniowie, stosując metodę prób i błędów sprawdzali przypadki liczb uczniów w klasach IIIa i IIIb, z których jedna jest wielokrotnością liczby 3 lub wielokrotnością liczby 4 z uwzględnieniem liczb 24 i 27 oraz wskazywali poprawne rozwiązanie (przykład 2.) lub sprawdzali warunki zadania tylko dla pary liczb 24 i 27 (przykład 3.).

Przykład 2.

Łącznie - 33 miejsca na statku

$$\frac{1}{4} 3a + 3b = \frac{1}{3} 3b + 3a$$

liczba osób w klasie 3a musi być podzielna przez 4, a w klasie 3b, przez 3

$$\frac{1}{4} z 32 = 8 \quad \frac{1}{3} z 27 = 9$$

$$\frac{1}{4} 3a = 8 \quad 8 + 27 = 35 - \text{za dużo}$$

$$\frac{1}{4} z 24 = 6 \quad \frac{1}{3} z 27 = 9$$

$$\frac{1}{4} 3a = 6 \quad 6 + 27 = 33 - \text{dobrze}$$

$$\frac{1}{3} z 27 = 9$$

$$\frac{1}{3} 3a = 9 \quad 9 + 24 = 33$$

Odpowiedź: W klasie 3a były 24 osoby, a w klasie 3b - 27 osób.

Przykład 3.

Łącznie - 33 miejsca

$$\begin{aligned} \text{III a} + \frac{1}{3} \text{III b} &\rightarrow 33 \text{ miejsca} \\ \text{III b} + \frac{1}{4} \text{III a} &\rightarrow 33 \text{ miejsca} \end{aligned}$$

Do zadanie wykonam bez większych obliczeń. (metoda prób i błędów)

$\frac{1}{3} \downarrow \text{III b}$
 \downarrow
 9 os.

cała III a
 \downarrow
 24 os. \rightarrow 33 os.

albo

cała III b
 \downarrow
 27 os.

$\frac{1}{4} \downarrow \text{III a}$
 \downarrow
 6 os. \rightarrow 33 os.

Odp. Klasa III a liczy 24 uczniów, a klasa III b 27 uczniów.

Rozwiązanie przedstawione w przykładzie 2. ocenione było na 3 punkty, a w przykładzie 3. na 1 punkt.

Część gimnazjalistów, po poprawnym ułożeniu układu równań, nie rozwiązywała go, ale sprawdzała które pary liczb spełniają równania tego układu równań (przykład 4.).

Przykład 4.

miejsca - 33

$$\begin{cases} a + \frac{1}{3}b = 33 \\ b + \frac{1}{4}a = 33 \end{cases}$$

$a < 33$ $b < 33$

$a = 24$
 $b = 27$

$\begin{cases} 24 + 9 = 33 \leftarrow \text{TAK} \\ 27 + 6 = 33 \end{cases}$

$a = 12$
 $b = 21$

$\begin{cases} 12 + 4 = 16 \leftarrow \text{NIE} \\ 21 + 3 = 24 \end{cases}$

$a = 15$
 $b = 18$ NIE

$\begin{cases} 15 + 6 = 21 \\ 18 \end{cases}$

sprawdzenie spełnienia równań układu przez parę liczb 24 i 27 oraz 12 i 21

Znaczna grupa zdających, rozwiązując układ równań nie poradziła sobie z poprawnym zastosowaniem metody jego przekształcania i niepoprawnie wyznaczyła niewiadome lub popełniła błędy rachunkowe. Rozwiązanie ucznia prezentowane poniżej jest przykładem najczęściej występującego błędu w układaniu równań, które powinny opisywać relacje między wielkościami podanymi w tym zadaniu.

Przykład 5.

x - liczba uczniów z klasy IIIa y - liczba uczniów z klasy IIIb

$$\begin{cases} x+y=33 \\ x+\frac{1}{3}y=y+\frac{1}{4}x \end{cases} \quad | -\frac{1}{4}x$$

$$\begin{cases} x+y=33 \\ \frac{3}{4}x+\frac{1}{3}y=y \end{cases}$$

$$\begin{cases} x+\frac{3}{4}x+\frac{1}{3}y=33 \\ \frac{1}{3}x+\frac{1}{3}y=33 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{7}{4}x+\frac{1}{3}y=33 \\ \frac{1}{3}x+\frac{1}{3}y=33 \end{cases}$$

$$\frac{21}{12}x+\frac{4}{12}y=33 \quad | \cdot 12$$

$$21x+4y=$$

niepoprawnie ułożone równania

W zestawie zadań najtrudniejsze dla zdających okazały się zadania odnoszące się do IV i V wymagania ogólnego, czyli odpowiednio użycia i tworzenia strategii oraz rozumowania i argumentacji. Za rozwiązanie zadań z zakresu *Użycie i tworzenie strategii* gimnazjaliści uzyskali średnio 34% punktów możliwych do zdobycia. Umiejętności z tego obszaru wymagań sprawdzane były za pomocą trzech zadań zamkniętych (10., 17. i 20.) oraz jednego zadania otwartego (23.). Spośród zadań zamkniętych z tego zakresu najłatwiejszym dla trzecioklasistów było zadanie 10. – poziom wykonania 61%. Jego rozwiązanie polegało na obliczeniu średniej arytmetycznej zestawu pięciu liczb podanych w treści zadania, a następnie wybraniu i dopisaniu do tego zestawu jeszcze jednej liczby (z czterech liczb podanych w odpowiedziach), takiej, aby średnia arytmetyczna zestawu zwiększyła się o 1. Trudnym dla gimnazjalistów było zadanie 17. – poziom wykonania 43%. Zadanie to sprawdzało umiejętności z zakresu geometrii płaskiej i wymagało obliczenia pola trójkąta prostokątnego, który był częścią, przedstawionego na rysunku, wycinka kołowego (ćwiartki koła). Aby obliczyć pole tego trójkąta zdający musieli wyznaczyć długości jego przyprostokątnych, czyli długość promienia koła na podstawie pola jego wycinka. W tej grupie zadań najtrudniejszym zadaniem zamkniętym było zadanie 20., które poprawnie rozwiązało 28% gimnazjalistów. Zadanie to badało umiejętności z geometrii przestrzennej i wymagało wyznaczenia długości krawędzi sześcianu o danej objętości, a następnie obliczenia pola powierzchni bryły, która powstała po usunięciu z tego sześcianu (w sposób opisany w zadaniu) kostki sześciennej o krawędzi 1 cm. Najczęściej wybierana błędna odpowiedź to 54 cm^2 , czyli duża grupa gimnazjalistów uznała, że po usunięciu kostki pole powierzchni bryły nie zmieni się. Najtrudniejszym zadaniem z zakresu użycia i tworzenia strategii okazało się zadanie 23. Było to zadanie otwarte zawierające treści z geometrii płaskiej i przestrzennej. Za w pełni poprawne rozwiązanie tego zadania można było otrzymać 4 punkty – średnio uczniowie zdobyli 1 punkt, czyli poziom wykonania zadania był równy 26%. Na zamieszczonym rysunku umieszczono fragment siatki graniastosłupa prawidłowego trójkątnego – jedną podstawę i jedną ścianę boczną. W treści zadania podano pola obu figur: trójkąta i prostokąta. Korzystając z tych danych uczniowie mieli obliczyć objętość graniastosłupa. Pierwszym krokiem koniecznym do rozwiązania problemu było obliczenie długości boku trójkąta równobocznego (krawędzi podstawy graniastosłupa).

Kolejne kroki to: obliczenie drugiego boku prostokąta (wysokości graniastosłupa) oraz obliczenie objętości graniastosłupa o danej podstawie i obliczonej wysokości.

W prezentowanym rozwiązaniu ocenionym na 4 punkty uczeń zastosował poprawną strategię, dobierając odpowiednie sposoby obliczenia wielkości potrzebnych do ustalenia objętości graniastosłupa i bezbłędnie wykonał obliczenia (przykład 6.).

Przykład 6.

$P_D = 24\sqrt{3}$
 $P_{\Delta} = 16\sqrt{3}$
 $16\sqrt{3} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$
 $64\sqrt{3} = a^2\sqrt{3}$
 $64 = a^2$
 $a = 8$
 $a \cdot b = 24\sqrt{3}$
 $8 \cdot b = 24\sqrt{3}$
 $b = 3\sqrt{3}$
 $V = P_{\Delta} \cdot b$ $V = 16\sqrt{3} \cdot 3\sqrt{3} = 48 \cdot 3 = 120 + 24 = 144$
 Odp. Objętość tego graniastosłupa wynosi 144 cm^3

Najczęstszą przyczyną niepowodzenia w tym zadaniu była niezajomość wzoru na obliczanie pola trójkąta równobocznego, z którego należało skorzystać przy wyznaczaniu boku trójkąta. Uczniowie ponadto często stosowali niepoprawne wzory na obliczanie objętości graniastosłupa i popełniali błędy rachunkowe podczas wykonywania obliczeń. Ilustrują to poniższe przykłady.

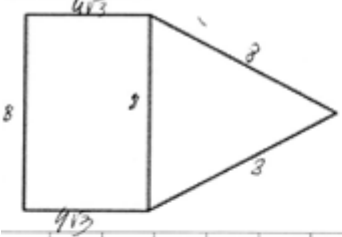
Przykład 7.

$24\sqrt{3} \text{ cm}^2$ $16\sqrt{3} \text{ cm}^3$
 $P_{\Delta} = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$
 $P_{\Delta} = \frac{a\sqrt{3}}{4}$
 $V = P_p \cdot h$
 $16\sqrt{3} = \frac{a\sqrt{3}}{4}$
 $64\sqrt{3} = a\sqrt{3} \quad / : \sqrt{3}$
 $64 = a$
 błędny wzór na pole trójkąta równobocznego

Rozwiązanie przytoczone jako przykład 7. i podobne do niego oceniane były na 0 punktów.

Część zdających zastosowała niepoprawny sposób obliczenia wysokości graniastosłupa, czyli długości drugiego boku prostokąta (przykład 8.).

Przykład 8.

$$V = P_p \cdot H$$

$$P_p = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$\frac{a^2\sqrt{3}}{4} = 16\sqrt{3} \quad | :\sqrt{3} \quad \frac{a^2}{4} = 16 \quad | \cdot 4$$

$$a^2 = 64 \quad a = \sqrt{64} \quad a = 8$$

$$P_p = a \cdot b \quad a = 8 \quad 24\sqrt{3} = 8 \cdot b \quad | :8 \quad 3\sqrt{3}$$

$$8 \cdot 8 = 16 \quad 24\sqrt{3} - 16 = 8\sqrt{3} \quad 8\sqrt{3} : 2 = 4\sqrt{3}$$

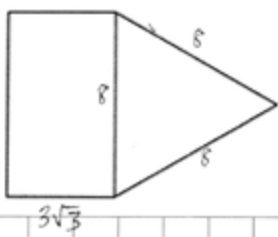
$$V = 16\sqrt{3} \cdot 4\sqrt{3} = 64 \text{ cm}^3$$

błędny sposób obliczenia wysokości graniastosłupa

Taki przykład i podobne do niego oceniane były na 1 punkt.

Pojawiły się rozwiązania, w których uczniowie zastosowali błędny sposób obliczenia objętości graniastosłupa.

Przykład 9.

$$P_A = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$P_{\square} = 24\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$24\sqrt{3} : 8 = 3\sqrt{3}$$

$$\frac{a^2\sqrt{3}}{4} = 16\sqrt{3} \quad | \cdot 4$$

$$a^2\sqrt{3} = 64\sqrt{3} \quad | :\sqrt{3}$$

$$a = \sqrt{64} = 8$$

$$V = P_p \cdot H$$

$$V = 16\sqrt{3} \cdot 8 = 128\sqrt{3} \text{ cm}^3$$

błędny sposób obliczenia objętości graniastosłupa

Taki przykład i podobne do niego oceniane były na 2 punkty.

Część zdających nie poradziła sobie z poprawnym wykonaniem obliczeń (przykłady 10., 11. i 12.).

Przykład 10.

$P_p = 16\sqrt{3}$
 $16\sqrt{3} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4} \quad | \cdot 4$
 $64\sqrt{3} = a^2\sqrt{3} \quad | : \sqrt{3}$
 $64 = a^2$
 $a = 6$

błąd rachunkowy przy obliczaniu boku trójkąta

Długość boku prostokąta ma 6 cm a wysokość $4\sqrt{3}$ cm
 "Wysokość boku to wysokość trójkąta równobocznego $4\sqrt{3}$ cm = h
 stosujemy wzór na deltę: $V = P_p \cdot h$
 $V = 16\sqrt{3} \cdot 4\sqrt{3}$ cm
 $V = 64 \cdot 3$ cm
 $V = 192$ cm³

W rozwiązaniu przedstawionym jako przykład 10. gimnazjalista zastosował prawidłową strategię rozwiązania zadania, czyli wszystkie metody i wzory były poprawne, ale popełnił błąd rachunkowy przy obliczaniu długości boku trójkąta równobocznego (krawędzi podstawy graniastosłupa).

Przykład 11.

$16\sqrt{3} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4} \quad | \cdot 4$
 $64\sqrt{3} = a^2\sqrt{3} \quad | : \sqrt{3}$
 $64 = a^2 \quad | \cdot \sqrt{3}$
 $a = 8$ cm

$P_{s_b} = a \cdot b$
 $24\sqrt{3} \text{ cm}^2 = 8 \cdot b \quad | : 8$
 $b = 3 \text{ cm}$
 $b = H$

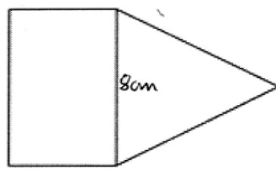
błąd rachunkowy przy obliczaniu wysokości graniastosłupa

$V = P_p \cdot H$
 $V = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2 \cdot 3 \text{ cm}$
 $V = 48\sqrt{3} \text{ cm}^3$

odp. Objętość tego graniastosłupa wynosi $48\sqrt{3} \text{ cm}^3$

W przedstawionym przykładzie 11. gimnazjalista doprowadził rozwiązanie do końca i wszystkie zastosowane wzory były poprawne, ale popełnił błąd rachunkowy przy dzieleniu liczby $24:\sqrt{3}$ przez 8.

Przykład 12.

Dane:
 $P_p = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$
 $P_{\Delta} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$
 $16\sqrt{3} \text{ cm}^2 = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$
 $16 = \frac{a^2}{4}$
 $a^2 = 16 \cdot 4$
 $a^2 = 64$
 $a = \sqrt{64}$
 $a = 8$

Szukane:
 $V = ?$

$$P_p = a \cdot b$$

$$24\sqrt{3} \text{ cm}^2 = 8 \text{ cm} \cdot b$$

$$b = \frac{24\sqrt{3} \text{ cm}^2}{8 \text{ cm}}$$

$$b = 3\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$24 : 8 = 3$$

$$V = P_p \cdot b$$

$$V = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2 \cdot 3\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$V = 48\sqrt{3} \text{ cm}^3$$

błąd rachunkowy przy
obliczaniu objętości
graniastostupa

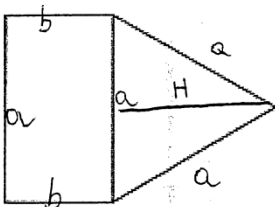
Odp: Objętość graniastostupa wynosi $48\sqrt{3} \text{ cm}^3$.

W przykładzie 12. gimnazjalista zastosował prawidłową strategię rozwiązania zadania, ale popełnił błąd rachunkowy w mnożeniu pola podstawy przez wysokość graniastostupa.

Rozwiązania przedstawione jako przykłady 10., 11. i 12. i podobne do nich zawierające błąd/błędy rachunkowe oceniane były na 3 punkty.

Zdarzały się również rozwiązania zadania oparte na błędnym merytorycznie założeniu, że podstawą graniastostupa jest prostokąt, a ściany boczne to trójkąty równoboczne (przykład 13.).

Przykład 13.

$$P_{\Delta} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

$$\frac{a^2\sqrt{3}}{4} = \frac{16\sqrt{3}}{4} \quad | \cdot 4$$

$$P_{\Delta} = \frac{16\sqrt{3}}{4}$$

$$a^2\sqrt{3} = 16\sqrt{3} \quad | \sqrt{\quad}$$

$$a = 4$$

$$V = 144 \text{ cm}^3$$

$$P_{\square} = a \cdot b$$

$$a \cdot b = 24\sqrt{3}$$

$$P_{\square} = 24\sqrt{3}$$

$$4 \cdot b = 24\sqrt{3} \quad | : 4$$

$$b = 6\sqrt{3}$$

$$V = P_p \cdot H = a \cdot b \cdot H = 4 \cdot 6\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3} = 24\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3} = 48\sqrt{3} \cdot 3 = 48\sqrt{9} =$$

$$= 48 \cdot 3 = 144$$

$$H = \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{4\sqrt{3}}{2} = 2\sqrt{3}$$

Odp. Objętość tego graniastostupa wynosi 144 cm^3

W prezentowanym rozwiązaniu w obliczeniach objętości graniastosłupa gimnazjalista podstawił za pole podstawy iloczyn niepoprawnie obliczonych długości boków ściany bocznej, a za wysokość graniastosłupa niepoprawnie obliczoną wysokość podstawy tego graniastosłupa, otrzymując przypadkową zbieżność liczb: wyniku swoich obliczeń i wartości oczekiwanej jako objętość zadanego graniastosłupa. Takie rozwiązanie i podobne do niego oceniane było na 0 punktów.

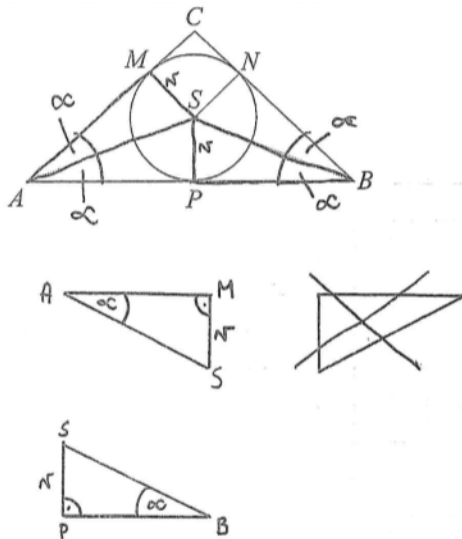
Do V wymagania ogólnego, czyli rozumowania i argumentacji odnosiły się dwa zadania, w tym jedno zamknięte (14.) i jedno otwarte (21.). Za rozwiązanie zadań z tego obszaru uczniowie zdobyli 22% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie 14. było dla uczniów umiarkowanie trudne – poziom wykonania 51%. Zadanie dotyczyło obliczeń procentowych, a w szczególności przedstawienia części pewnej wielkości jako procentu tej wielkości i odwrotnie oraz obliczenia procentu danej liczby. Zadaniem uczniów było wybranie odpowiedzi TAK albo NIE i wskazanie właściwego uzasadnienia spośród trzech zaproponowanych.

Bardzo trudnym zadaniem z geometrii płaskiej, które sprawdzało umiejętność z zakresu rozumowania i argumentacji, było zadanie 21. (poziom wykonania 8%). Rozwiązanie tego zadania polegało na uzasadnieniu tezy, że dwa wskazane trójkąty, które należą do wnętrza trójkąta równoramiennego, są przystające. W tym celu uczniowie musieli odwołać się do własności trójkąta równoramiennego i okręgu wpisanego w trójkąt. Autorzy przedstawionych poniżej prac w różny sposób odnieśli się do problemu sformułowanego w tezie. Przeprowadzone poprawnie uzasadnienia na ogół opierały się na fakcie, że kąt między boki trójkąta a promieniem okręgu poprowadzonym do punktu styczności jest prosty i wykorzystaniu własności dwusiecznej kąta (przykłady 14. i 15.).

Pojawiały się również rozwiązania, w których gimnazjaliści uzasadniali przystawanie trójkątów prostokątnych, nie korzystając z faktu, że są one prostokątne. Wykorzystywali wówczas jedną z cech przystawania dowolnych trójkątów (przykład 16.)

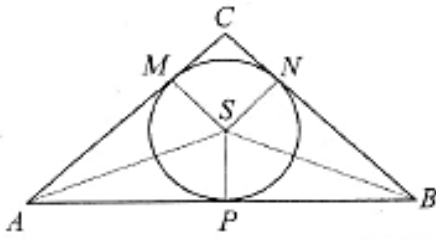
Rozwiązania prezentowane jako przykład 14., 15. i 16. oceniane były na 2 punkty.

Przykład 14.

odp. Trójkąty ASM i BPS są przystające, ponieważ ich odpowiednie przyprostokątne: $|SM|$ i $|PS|$ stanowią promień okręgu o środku S , stąd o tym, że ich długości są takie same.
Kolejnym dowodem na to jest fakt, że trójkąt jest równoramienny (kąty przy wierzchołku A i B są takie same).
Odcinki poprowadzone od środka S do wierzchołków A i B są dwusiecznymi z tych kątów, czyli dzielą je na dwa równe kąty (tak jak przedstawiam na rysunku poniżej).

Przykład 15.

Odcinki $|MS|$ i $|SP|$ są promieniami okręgu, więc mają taką samą długość.

Odcinki $|MS|$ i $|SP|$ tworzą z bokami trójkąta kąt prosty, ~~z bokami trójkąta tworzą kąt prosty~~

Odcinki $|AS|$ i $|BS|$ to dwusieczne kątów, które w trójkącie równobocznym są takie same, więc te odcinki mają taką samą długość.

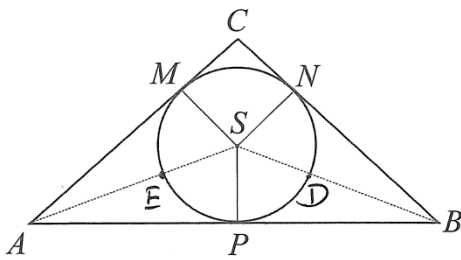
$$|MS| = |SP|$$

~~$$|AS| = |BS|$$~~

~~$$|AB| = |MA|$$~~

} z tego wynika, że są przystające

Przykład 16.

$|AS|$ jak i $|BS|$ są odcinkami dwusiecznych kątów tego trójkąta, a kąty te mają tyle samo stopni, gdyż jest to trójkąt równoboczny, więc są równej długości.

$|MS| = |PS|$ ponieważ promień koła jest taki sam

$|MA| = |BP|$ ponieważ dwie poprowadzone

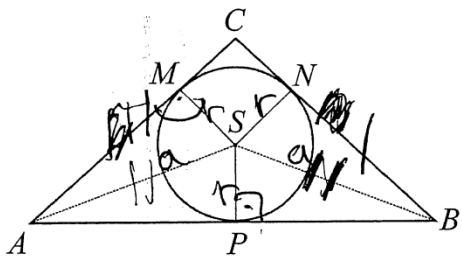
boki trójkątów prostokątnych AMS i BPS , są jednakowe

więc więc ten trzeci też taki musi być.

W przypadku zadań na uzasadnienie o sukcesie bądź porażce zdającego decyduje sposób argumentowania postawionej tezy. Znaczna grupa gimnazjalistów na ogół nie miała kłopotów ze wskazaniem odpowiednich par równych boków lub kątów trójkątów, których przystawanie należało uzasadnić. W swoich rozwiązaniach ograniczali się jednak do stwierdzenia, że odpowiednie odcinki czy kąty w trójkątach są równe i uznawali, że stanowi to uzasadnienie postawionej tezy lub przedstawiali niepełne uzasadnienie.

Można sądzić, że w pewnym stopniu wynikało to z braku rozumienia znaczenia użytego w poleceniu słowa *uzasadnij*, które wymaga wyjaśniania faktów matematycznych przytaczanych jako argument. Za rozwiązania prezentowane w przykładach: 17., 18. i 19. oraz podobne do nich gimnazjaliści otrzymywali 0 punktów.

Przykład 17.

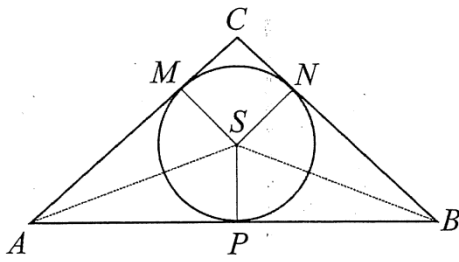
~~Zasada BBB. Nie ma, że dwa trójkąty są przystające
oraz dwie boki trójk.~~

$|MS| = r$
 $|PS| = r$
 $|AS| = a$
 $|BS| = a$
 $|PB| = a - \sqrt{a^2 - r^2}$
 $|MA| = \sqrt{a^2 - r^2}$

stwierdzenie równości
odpowiednich boków
trójkątów AMS i PBS

Odp. Trójkąty są przystające z zasady BBB

Przykład 18.

2.) Mają takie same kąty:

a) $\sphericalangle SPB = \sphericalangle SMA$

b) $\sphericalangle MAS = \sphericalangle PBS$

c) $\sphericalangle PSB = \sphericalangle MSA$

1.) Mają takie same boki:

a) $|MS| = |SN|$

b) $|AS| = |BS|$

c) $|PB| = |AM|$

stwierdzenie równości odpowiednich boków i kątów trójkątów AMS i PBS

3.) Kąty odpowiadają odpowiadającym bokom:

a) $\sphericalangle SPB$ między bokami $|SP|$ i $|PB|$

↓

c) $\sphericalangle PSB$ między bokami $|SP|$ i $|SB|$

↓

$\sphericalangle SMA$ między bokami $|SM|$ i $|AM|$

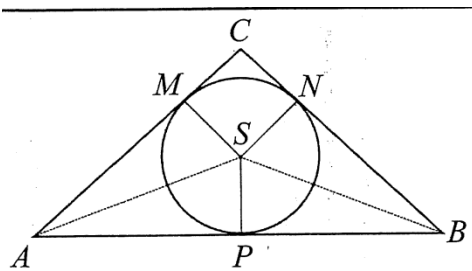
b) $\sphericalangle MAS$ między bokami $|AM|$ i $|AS|$

↓

$\sphericalangle MSA$ między bokami $|MS|$ i $|AS|$

$\sphericalangle PBS$ między bokami $|PB|$ i $|SB|$

Przykład 19.

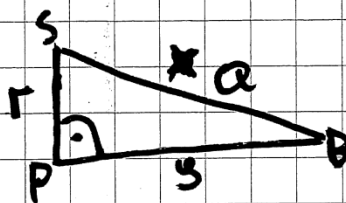
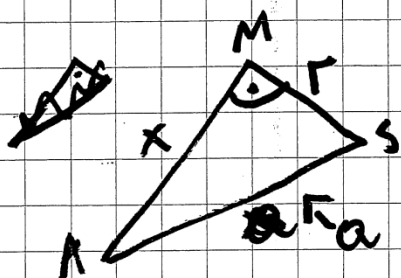
r - promień koła o środku S

$|SP| = r$
 $|SM| = r$
 $|SP| = |SM|$

Trójkąt jest równoramienny, więc $|AS| = |BS|$

~~$|AP| = |BP|$~~ $|AM| = ?$ $|PB| = ?$

brak uzasadnienia równości boków AS i SB

$$x^2 + r^2 = a^2$$

$$r^2 + y^2 = a^2$$

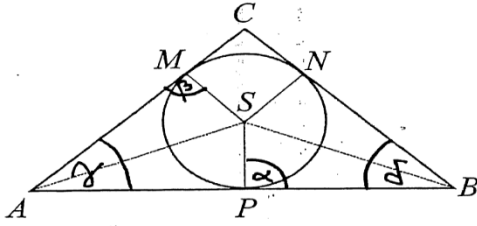
$$x^2 + r^2 = r^2 + y^2$$

$$x = y$$

Odp: $|SM| = |SP|$ są przystające
 $|SA| = |SB|$
 $|AM| = |PB|$ są także same

Część gimnazjalistów prawdopodobnie pomyliła cechy przystawania z cechami podobieństwa trójkątów. Do takiego przypuszczenia skłania fakt, że zdający niejednokrotnie wskazywali lub uzasadniali, że miary kątów trójkąta AMS są równe miarom odpowiednich kątów trójkąta BPS i na tej podstawie formułowali wniosek (przykład 20.). Takie rozwiązanie i podobne do niego oceniane były na 1 punkt.

Przykład 20.

~~Adwizja p... 90°~~

$\angle \alpha = 90^\circ$
 $\angle \beta = 90^\circ$

$\alpha = \delta$ bo Δ równoramienny

Kąt jest podzielony na pół, a więc

$\frac{1}{2} \alpha = \frac{1}{2} \delta$ co oznacza, że kąty PSB i ASM będą musiały być takie same

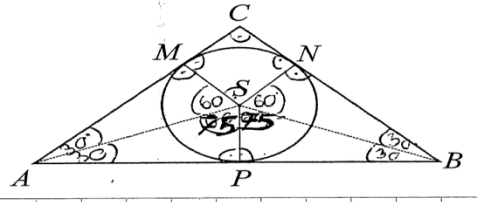
$\beta = \alpha$
 $\frac{1}{2} \alpha = \frac{1}{2} \delta$

$\angle PSB = \angle ASM$

uzasadnianie równości odpowiednich kątów w trójkątach AMS i PBS

Błąd, który często popełniali uczniowie, polegał na uzasadnianiu przystawania trójkątów dla konkretnych miar kątów trójkątów. Gimnazjaliści, rozwiązując w ten sposób zadanie, rozpatrywali tylko szczególny przypadek, który nie mógł być podstawą do uogólnienia czyli uzasadnienia tezy. W takich przypadkach nierzadko przyjmowali założenie, że zadany trójkąt równoramienny jest prostokątny (przykład 21.).

Przykład 21.

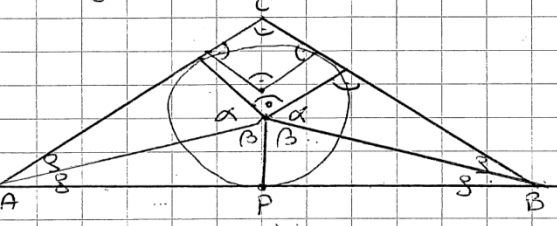

$P_{\Delta ASM} = P_{\Delta PBS}$

$90^\circ + 60^\circ + 60^\circ = 210^\circ$
 $360^\circ - 210^\circ = 150^\circ$
 $150^\circ : 2 = 75^\circ$

przyjęcie konkretnych wartości dla kątów trójkąta ABC; niepoprawne

ΔASM i ΔPBS są trójkątami przystającymi, ponieważ stykają się przy wspólnym punkcie - S, oraz wszystkie k miary kątów trójkąta są sobie równe.

poprawny zapis miar kątów

Rozwiązanie przytoczone jako przykład 21. i podobne do niego oceniane były na 0 punktów.

Wnioski

Średni wynik procentowy uzyskany przez gimnazjalistów na egzaminie z matematyki pozwala stwierdzić, w jakim stopniu uczniowie opanowali sprawdzane tymi zadaniami wiadomości i umiejętności.

Analiza poziomów wykonania zadań z poszczególnych działów matematyki wskazuje, że podobnie jak w latach poprzednich zadania tematycznie związane z arytmetyką są na ogół dla uczniów łatwiejsze niż zadania odnoszące się do geometrii.

Poziom wykonania zadań 2., 3., 4., 5. i 11., w których należało wykazać się umiejętnością stosowania obliczeń na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście zarówno przedmiotowym jak i praktycznym, wahał się od 43% do 62%, przy czym najtrudniejsze w tej grupie zadanie 3. osadzone było w kontekście teoretycznym.

Obliczenia procentowe badane dwoma zadaniami zamkniętymi 8. i 14. okazały się umiarkowanie trudne. Warto zauważyć, że zadanie 8. osadzone w kontekście praktycznym było łatwiejsze niż zadanie 14. umieszczone w kontekście przedmiotowym. Podobnie było w przypadku zadań odnoszących się do wykresów funkcji: zadanie 1. (kontekst praktyczny) było łatwiejsze niż zadanie 13. (kontekst teoretyczny).

Zadanie zamknięte 6., którym badano umiejętność sprawdzania, czy dana para liczb spełnia układ dwóch równań stopnia pierwszego z dwiema niewiadomymi i zadanie otwarte 22., gdzie za pomocą równania lub układu równań należało opisać i rozwiązać problem osadzony w kontekście praktycznym, uzyskały bardzo zróżnicowane poziomy wykonania. W tym przypadku o trudności zadania nie zdecydował kontekst a złożoność zadania i umiejętność samodzielnego formułowania odpowiedzi przez zdających.

Wśród zadań odnoszących się do zagadnień z geometrii płaskiej (12., 16., 17., 18. i 21.) najtrudniejsze okazały się: zadanie zamknięte 18. (poziom wykonania 17%) i zadanie otwarte 21. (poziom wykonania 8%), których rozwiązanie opierało się na umiejętności rozpoznawania wielokątów przystających lub podobnych. Okazało się, że zadanie 21. było dla uczniów najtrudniejsze. Warto zauważyć, że tworzenie samodzielnej wypowiedzi w tym zadaniu wymagało opanowania wielu umiejętności złożonych, takich jak rozumowanie, argumentowanie i wnioskowanie. Na podstawie prac uczniów można stwierdzić, że poziom opanowania umiejętności pisanie wypowiedzi argumentacyjnej okazał się niezadowalający.

Dwa z trzech zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności z zakresu geometrii przestrzennej (20. i 23.) okazały się trudne, a jedno (19.) umiarkowanie trudne. Wszystkie trzy zadania osadzone były w kontekście przedmiotowym. Okazało się, że uczniowie nie najlepiej radzą sobie z rozwiązywaniem problemów wymagających wyobraźni przestrzennej.

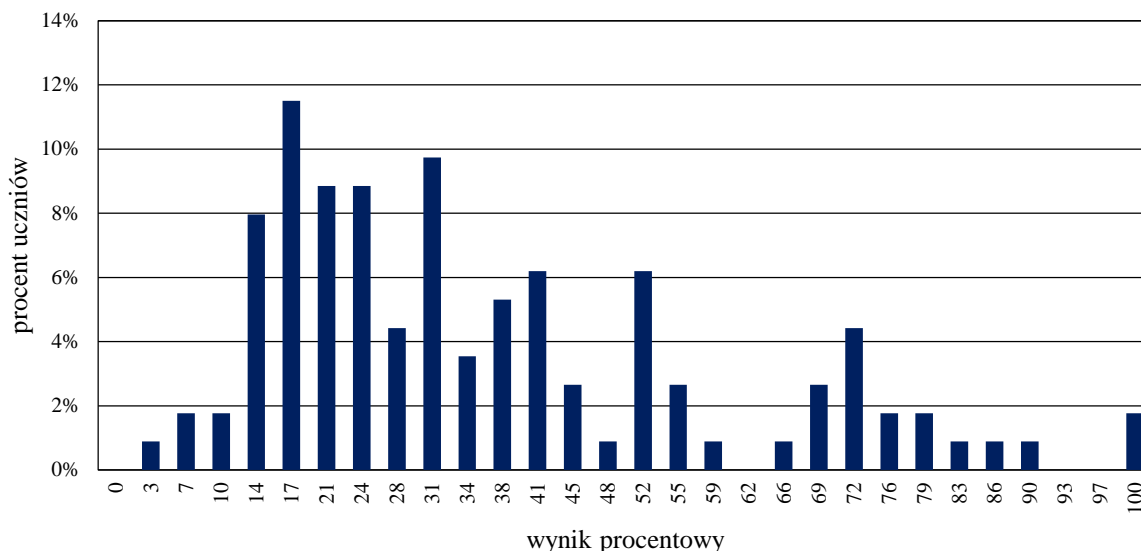
E-ocenie egzaminu gimnazjalnego z zakresu matematyki

Rozwiązania zadań otwartych z egzaminu gimnazjalnego z matematyki zostały ocenione z wykorzystaniem elektronicznego systemu oceniania (tzw. e-ocenie). Za pomocą tego systemu sprawdzano również rozwiązania zadań uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Egzaminatorzy, korzystając ze specjalnego oprogramowania (scoris®Assessor), ocenili na ekranach komputerów poprawność ponad miliona zeskanowanych rozwiązań zadań. W sesji e-ocenia wzięło udział 125 egzaminatorów. Przed przystąpieniem do oceniania prac każdy egzaminator uczestniczył w szkoleniu dotyczącym zasad oceniania rozwiązań zadań. Praca egzaminatorów była na bieżąco monitorowana przez przewodniczących zespołów egzaminatorów oraz koordynatorów oceniania poszczególnych zadań.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu matematyki (GM-M2-192) został przygotowany na podstawie arkusza standardowego GM-M1-192, zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali arkusze dostosowane pod względem graficznym: dodano i powiększono rysunki, wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach, zastosowano – jednolity w całym arkuszu – pionowy układ odpowiedzi. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 12. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
113	3	100	31	17	37	22

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu matematyki (GM-M4-192, GM-M5-192, GM-M6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza GM-M1-192. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki (odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt), uproszczono i powiększono formy graficzne. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusz w brajlu.

Tabela 13. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
68	3	93	30	14	34	23

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

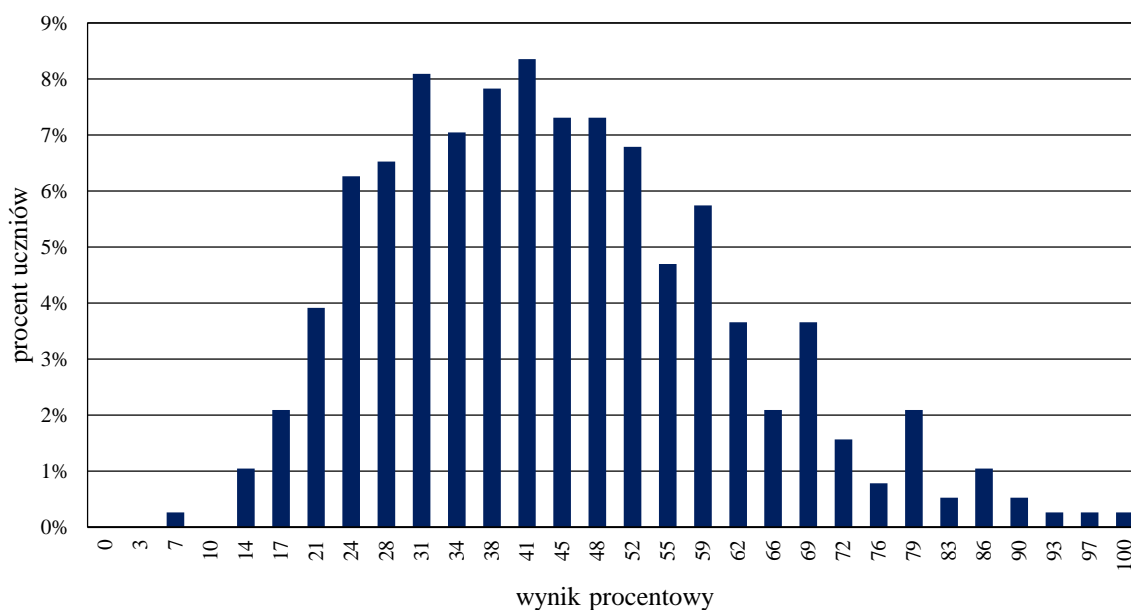
Uczniowie słabosłyszący i uczniowie niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-M7-192, który został przygotowany na podstawie arkusza GM-M1-192. Arkusz egzaminacyjny składał się z 23 zadań: 20 zamkniętych i 3 otwartych. Trzono zadań i polecenia uproszczono, ograniczając je do niezbędnych informacji oraz dostosowano słownictwo. W miarę możliwości przeredagowano treści zadań, wykorzystując znany uczniowi kontekst praktyczny lub dodając rysunki.

Tabela 14. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
66	7	100	26	21	37	25

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-M8-192. Arkusz egzaminacyjny zawierał 20 zadań: 17 zamkniętych i 3 otwarte, które wymagały od uczniów samodzielnego sformułowania rozwiązania. Treści wielu zadań odnosiły się do sytuacji życiowych bliskich uczniowi. W zadaniach wykorzystano rysunki, które ułatwiały udzielenie poprawnych odpowiedzi.

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
383	7	100	41	41	44	17

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-MQ-192. Arkusz egzaminacyjny zawierał 20 zadań: 17 zamkniętych i 3 otwarte, które wymagały od uczniów samodzielnego sformułowania rozwiązania. Arkusz został dostosowany zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali arkusze dostosowane pod względem graficznym: zróżnicowano wielkość czcionki Arial 14 pkt, Arial 16 pkt, każde zadanie umieszczono na osobnej stronie, wyróżniono informację o numerze zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach, dodano i powiększono rysunki, zastosowano – jednolity w całym arkuszu – pionowy układ odpowiedzi. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Treści wielu zadań odnosiły się do sytuacji życiowych bliskich uczniowi. W zadaniach wykorzystano rysunki, które ułatwiały udzielenie poprawnych odpowiedzi.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Tabela 16. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
7	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Opis arkusza dla uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Uczniowie, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy), rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-MC-192. Arkusz ten składał się z 23 zadań: 20 zamkniętych oraz 3 otwartych i był dostosowany do potrzeb zdających, którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu. Trzony zadań i polecenia zapisano prostym językiem, ograniczając je do niezbędnych informacji. Treści zadań nawiązywały do sytuacji praktycznych, a dodatkowo większość z nich zilustrowano różnymi formami graficznymi.

Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Tabela 17. Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy) – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
84	7	97	31	24	38	22

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Przedmioty przyrodnicze

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-P1-192.

Arkusz egzaminacyjny zawierał 24 zadania zamknięte z biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez zadania różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz, na dobieranie.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 18. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		21844
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	17508
	z dysleksją rozwojową	4336
	dziewczęta	10865
	chłopcy	10979
	ze szkół na wsi	7531
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	3200
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5401
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5712
	ze szkół publicznych	20396
	ze szkół niepublicznych	1448

Z egzaminu zwolniono 109 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 19. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	114
	słabowidzący i niewidomi	68
	słabosłyszący i niesłyszący	66
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	383
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	7
	o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)	84
	Ogółem	715

3. Przebieg egzaminu

Tabela 20. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

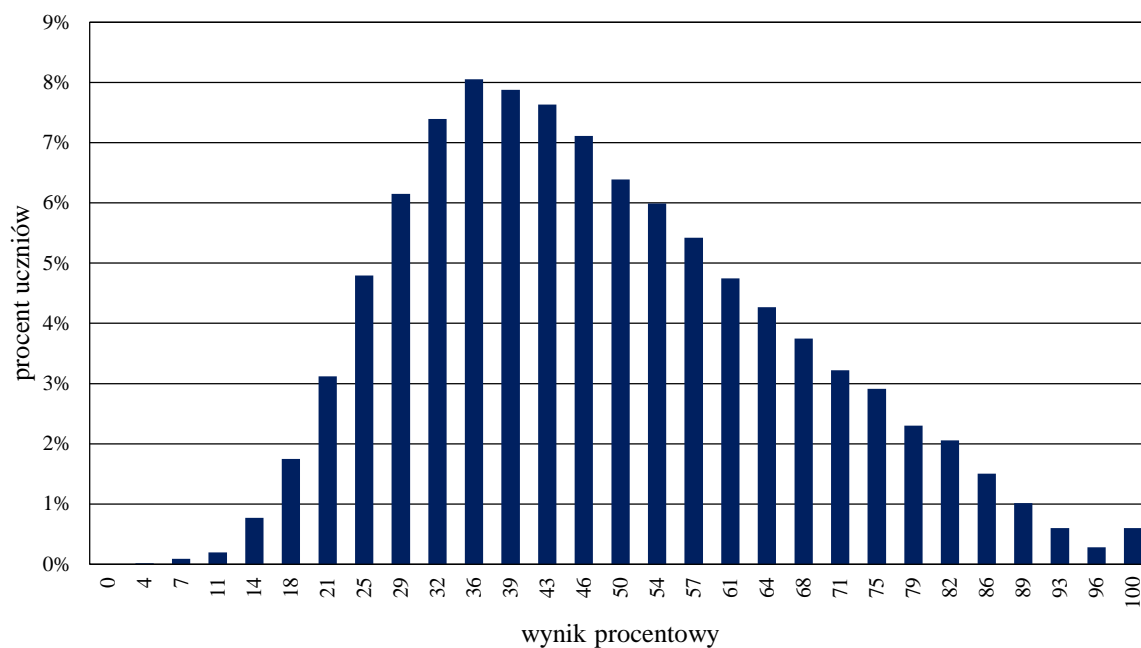
Termin egzaminu		11 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		401	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		8	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	13
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
inne (np. złe samopoczucie ucznia)			2
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		89	

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów

Tabela 21. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
21844	4	100	46	36	48	18

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 22. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Część matematyczno-przyrodnicza – przedmioty przyrodnicze		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
4	1	
7	1	
11	1	
14	1	
18	3	
21	6	
25	10	2
29	15	3
32	22	
36	29	4
39	37	
43	45	5
46	52	
50	59	
54	65	6
57	71	
61	76	
64	81	7
68	85	
71	89	
75	92	8
79	94	
82	96	
86	98	9
89	99	
93	100	
96	100	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z przedmiotów przyrodniczych uzyskał 75% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 92% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 8% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

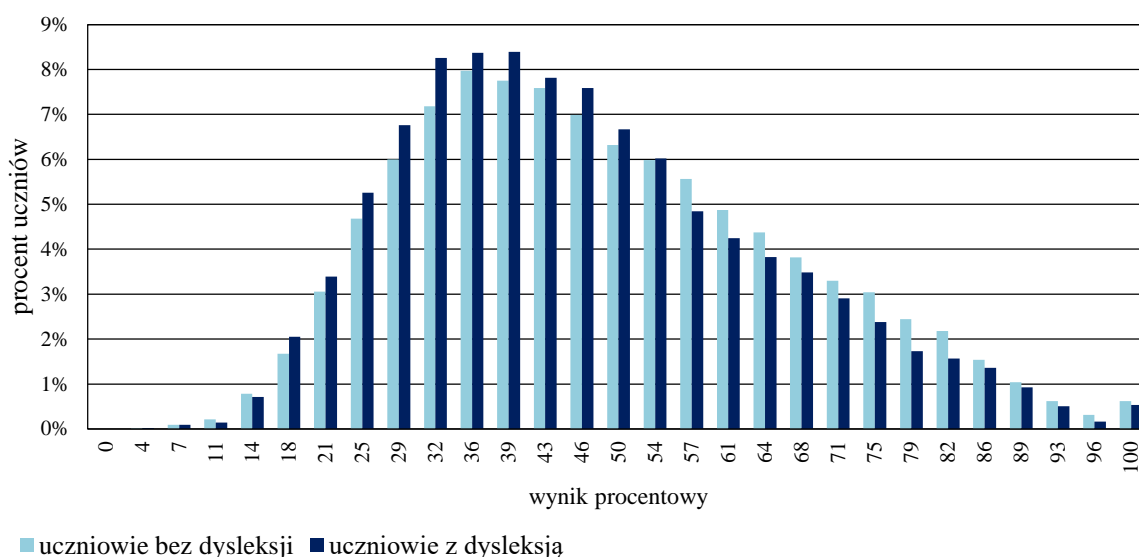
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 23. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	22–31
2	32–38
3	39–42
4	43–45
5	46–49
6	50–52
7	53–57
8	58–67
9	68–92

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

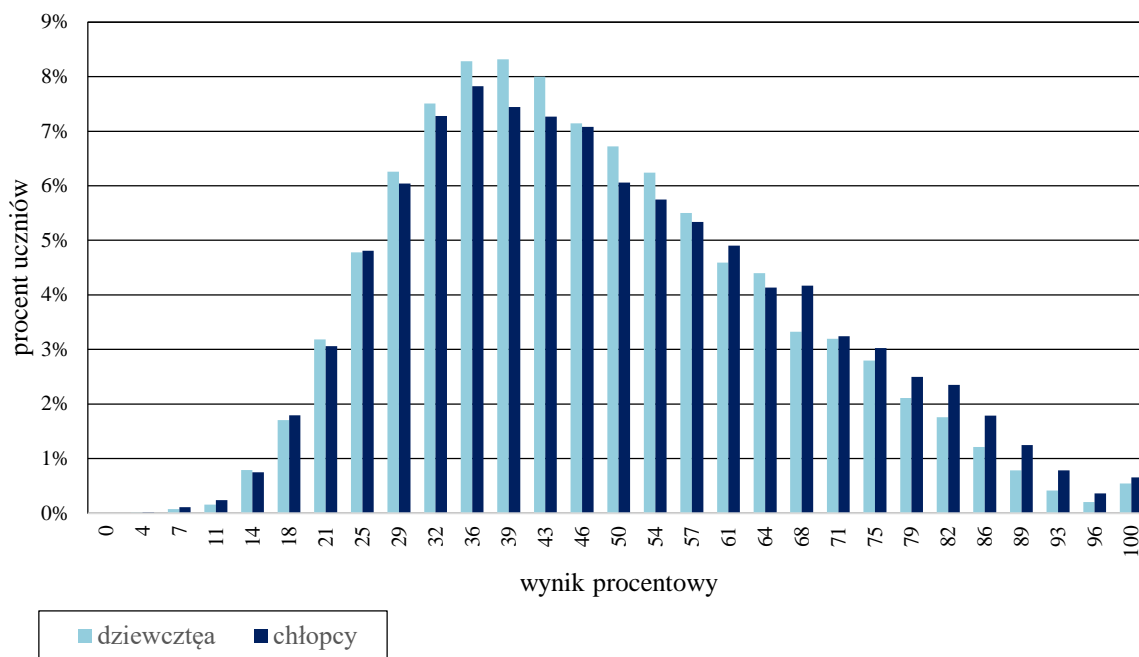
Wykres 8. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową.

Tabela 24. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	17508	4	100	46	36	49	18
Uczniowie z dysleksją rozwojową	4336	4	100	43	39	47	18

³ Ilekcioć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GM-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 9. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 25. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	10865	4	100	46	39	48	18
Chłopcy	10979	4	100	46	36	49	19

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 26. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	7531	4	100	43	39	44	17
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3200	7	100	43	32	46	17
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5401	4	100	46	36	49	18
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	5712	4	100	54	43	54	20

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 27. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	20396	4	100	46	36	48	18
Szkoła niepubliczna	1448	11	100	57	64	57	21

Poziom wykonania zadań

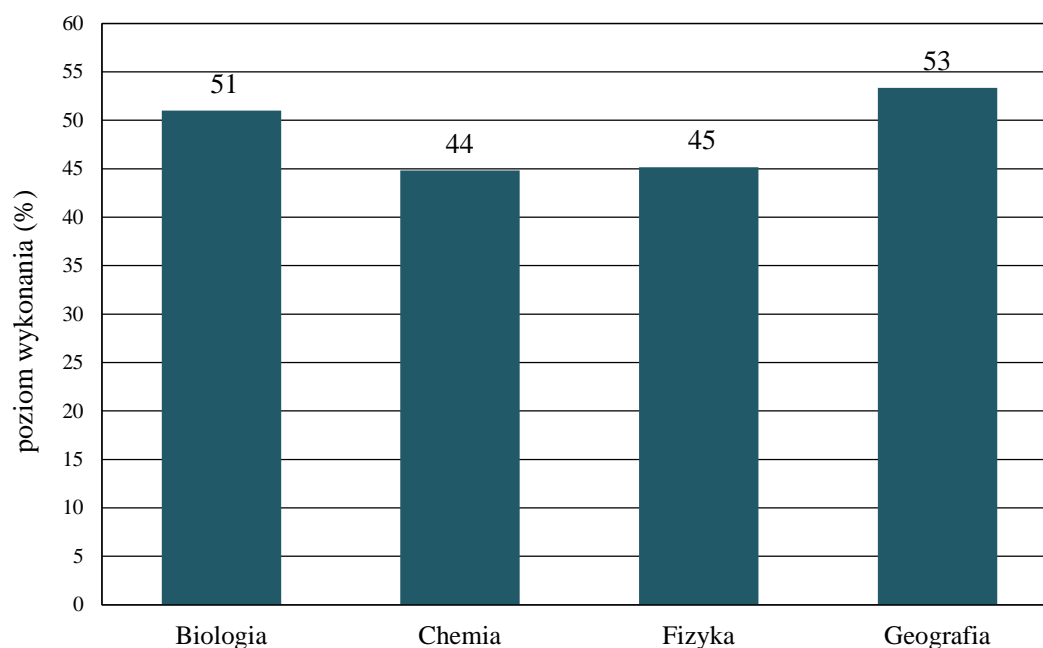
Tabela 28. Poziom wykonania zadań

Numer zadania	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymaganie szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania (%)
1.	II. Znajomość metodyki badań biologicznych.	Zalecane doświadczenia i obserwacje. Uczeń: 1) planuje i przeprowadza doświadczenie: e) sprawdzające obecność skrobi w produktach spożywczych.	73
2.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	IV. Ekologia. Uczeń: 8) wskazuje żywe i nieżywione elementy ekosystemu; wykazuje, że są one powiązane różnymi zależnościami; 9) opisuje zależności pokarmowe [...] w ekosystemie, rozróżnia [...] destruentów oraz przedstawia ich rolę w obiegu materii i przepływie energii przez ekosystem.	48
3.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	VI. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka. 5. Układ krążenia. Uczeń: 3) przedstawia rolę głównych składników krwi ([...] płytki krwi [...]) [...]. 6. Układ odpornościowy. Uczeń: 1) opisuje funkcje elementów układu odpornościowego ([...] limfocyty T, limfocyty B [...]).	50
4.	III. Poszukiwanie, wykorzystanie i tworzenie informacji.	VI. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka. 5. Układ krążenia. Uczeń: 2) przedstawia krążenie krwi w obiegu płucnym i ustrojowym; 1) opisuje [...] funkcje narządów układu krwionośnego [...].	53
5.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	VIII. Genetyka. Uczeń: 8) podaje ogólną definicję mutacji oraz wymienia przyczyny ich wystąpienia (mutacje [...] wywołane przez czynniki mutagenne) [...].	48
6.	I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.	IX. Ewolucja. Uczeń: 1) wyjaśnia pojęcie ewolucji organizmów i przedstawia źródła wiedzy o jej przebiegu; 2) wyjaśnia na odpowiednich przykładach, na czym polega dobór naturalny [...].	34
7.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	2. Wewnętrzna budowa materii. Uczeń: 4) wyjaśnia związek pomiędzy podobieństwem właściwości pierwiastków zapisanych w tej samej grupie układu okresowego a budową atomów i liczbą elektronów walencyjnych; 12) definiuje pojęcie wartościowości [...]; odczytuje z układu okresowego wartościowość maksymalną dla pierwiastków grup: [...] 14., 15., 16. [...] (względem	37

		tłenu [...]); 14) ustala dla prostych związków dwupierwiastkowych, na przykładzie tlenków: [...] wzór sumaryczny na podstawie wartościowości.	
8.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	3. Reakcje chemiczne. Uczeń: 4) [...] dokonuje prostych obliczeń związanych z zastosowaniem prawa stałości składu [...].	30
9.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	7. Sole. Uczeń: 1) wykonuje doświadczenie i wyjaśnia przebieg reakcji zobojętniania (np. $\text{HCl} + \text{NaOH}$); 4) pisze równania reakcji otrzymywania soli (reakcje: kwas + wodorotlenek metalu [...]); 5) wyjaśnia pojęcie reakcji strąceniowej; [...] pisze odpowiednie równania reakcji w sposób cząsteczkowy i jonowy [...].	34
10.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji. II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.	5. Woda i roztwory wodne. Uczeń: 6) prowadzi obliczenia z wykorzystaniem pojęć: stężenie procentowe, masa substancji [...] masa roztworu [...].	57
11.	I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.	8. Węgiel i jego związki z wodorem. Uczeń: 6) podaje wzory ogólne szeregów homologicznych alkenów [...].	69
12.	II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. III. Opanowanie czynności praktycznych.	9. Pochodne węglowodorów. Substancje chemiczne o znaczeniu biologicznym. Uczeń: 9) opisuje właściwości długołańcuchowych kwasów karboksylowych [...].	42
13.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników. III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.	1. Ruch prostoliniowy i siły. Uczeń: 1) posługuje się pojęciem prędkości do opisu ruchu; przelicza jednostki prędkości.	35
14.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych. I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.	1. Ruch prostoliniowy i siły. Uczeń: 4) opisuje zachowanie się ciał na podstawie pierwszej zasady dynamiki Newtona; 9) posługuje się pojęciem siły ciężkości; 11) wyjaśnia zasadę działania [...] bloku nieruchomego [...].	43
15.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników. IV. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych).	4. Elektryczność. Uczeń: 1) opisuje sposoby elektryzowania ciał przez tarcie [...]; 2) opisuje jakościowo oddziaływanie ładunków jednoimiennych i różnoimiennych.	68
16.	IV. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularno-naukowych).	8. Wymagania przekrojowe. Uczeń: 3) szacuje rząd wielkości spodziewanego wyniku i ocenia na tej podstawie wartości obliczanych wielkości fizycznych.	42
17.	II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.	8. Wymagania przekrojowe. Uczeń: 6) odczytuje dane z tabeli [...]. 9. Wymagania doświadczalne. Uczeń: 1) wyznacza gęstość substancji, z jakiej wykonano przedmiot w kształcie prostopadłościanu [...].	54
18.	III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą praw i zależności fizycznych.	4. Elektryczność. Uczeń: 7) posługuje się pojęciem natężenia prądu elektrycznego; 12) buduje proste obwody elektryczne [...].	29
19.	III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.	1. Mapa – umiejętności czytania, interpretacji i posługiwania się mapą. Uczeń: 1) wykazuje znaczenie skali mapy w przedstawianiu	53

		różnych informacji geograficznych na mapie; posługuje się skalą mapy do obliczenia odległości w terenie; 3) posługuje się w terenie planem, mapą topograficzną [...].	
20.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	5. Ludność Polski. Uczeń: 2) odczytuje z różnych źródeł informacji (m.in. [...] piramidy płci i wieku) dane dotyczące: liczby ludności Polski [...] struktury płci, średniej długości życia w Polsce [...].	53
21.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	3. Wybrane zagadnienia geografii fizycznej. Uczeń: 1) charakteryzuje wpływ głównych czynników klimatotwórczych na klimat.	72
22.	II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.	10. Wybrane regiony świata. Relacje: człowiek – przyroda – gospodarka. Uczeń: 5) wykazuje związek pomiędzy rytmem upraw i „kulturą ryżu” a cechami klimatu monsunowego w Azji Południowo-Wschodniej.	47
23.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	10. Wybrane regiony świata. Relacje: człowiek – przyroda – gospodarka. Uczeń: 15) przedstawia cechy [...] środowiska geograficznego Antarktyki i Arktyki [...].	43
24.	I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	9. Europa. Relacje przyroda – człowiek – gospodarka. Uczeń: 1) wykazuje się znajomością podziału politycznego Europy.	52

Średnie wyniki uczniów z podziałem na przedmioty

Wykres 10. Średnie wyniki uczniów z podziałem na przedmioty

Komentarz

Zadania z zakresu przedmiotów przyrodniczych sprawdzały znajomość zagadnień dotyczących biologii, chemii, fizyki i geografii. Szczegółowy wykaz umiejętności podano w tabeli 28. Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadań to 48%.

Zadania z biologii

Z biologii sprawdzano umiejętności z zakresu trzech wymagań ogólnych: *Znajomość metodyki badań biologicznych, Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych oraz Poszukiwanie, wykorzystanie i tworzenie informacji*. Treści zadań obejmowały zagadnienia związane z przeprowadzaniem doświadczeń i obserwacji, ekologią, budową i funkcjonowaniem organizmu człowieka, genetyką oraz ewolucją. Poziom wykonania zadań wahał się od 34% do 73%.

Łatwe dla uczniów okazało się zadanie 1. dotyczące przeprowadzania doświadczenia sprawdzającego obecność skrobi w produktach spożywczych. 73% zdających wybrało prawidłową odpowiedź. Korzystając z informacji zawartych w tekście, na rysunku oraz w tabeli, uczniowie sprawnie określali cel doświadczenia oraz bez trudu interpretowali wynik doświadczenia we wskazanym w zadaniu zestawie.

W grupie zadań umiarkowanie trudnych znalazły się zadania: 3. oraz 4.2. Trudne zadanie 2. sprawdzało umiejętności z ekologii, a w szczególności wskazywania żywych i nieożywionych elementów ekosystemu, określania zależności pokarmowych między nimi, w tym opisywania ich roli w obiegu materii i przepływie energii w ekosystemie. 48% uczniów bezbłędnie ustaliło rolę destruentów w obiegu materii. Co piąty uczeń niewłaściwie przypisał destruentom rolę przekształcania materii nieorganicznej obecnej w biotopie na organiczną. Niewielu mniej, bo 17% zdających, nietrafnie odczytało z załączonego do zadania schematu miejsce destruentów w obiegu materii i przepływie energii. Przyczyną wyboru błędnych odpowiedzi przez wymienionych tu uczniów może być niezrozumienie pojęcia destruencji, a w ślad za tym ich roli w ekosystemie. Zadanie 3. dotyczyło budowy i funkcjonowania organizmu człowieka a zwłaszcza składników morfotycznych krwi. Na podstawie informacji zawartych w tekście 50% zdających prawidłowo wskazało płytki krwi, jako jej składniki morfotyczne. Niemal co trzeci zdający wnioskował błędnie, że składnikami morfotycznymi są krwinki czerwone. Uczniowie, którzy wybierali czerwone krwinki jako prawidłową odpowiedź, prawdopodobnie nie czytali tekstu wprowadzającego i równocześnie nie mieli ugruntowanej wiedzy nt. właściwości składników krwi. Faktem jest, że zarówno płytki krwi jak i krwinki czerwone czy białe są elementami morfotycznymi, jednak w tekście wprowadzającym opisano ich funkcje, co było kluczem do udzielenia poprawnej odpowiedzi. Zadanie 4. także dotyczyło budowy i funkcjonowania organizmu człowieka na przykładzie układu krążenia. W zadaniu 4.2. wymagano od piszących znajomości funkcji narządów układu krwionośnego. W tym celu posłużono się rysunkiem, na którym strzałkami opisano kierunek przepływu krwi. 67% przystępujących do egzaminu poprawnie określiło kierunek przepływu krwi oraz zawartość tlenu we krwi w krwioobiegu ustrojowym (dużym). Ci sami zdający prawidłowo ocenili rolę budowy serca człowieka, jako polegającą na zapobieganiu mieszania się krwi utlenowanej i odtlenowanej.

Trudne dla zdających były zadania 2, 4.1., 5. oraz 6. Zadanie 4.1. dotyczyło opisu krążenia krwi w obiegu płucnym, na podstawie opisanego rysunku przekroju serca. Odpowiedź prawidłową wybrało 38% piszących. Bardziej atrakcyjną od poprawnej okazała się odpowiedź błędna, iż krew płynąca do serca wpływa żyłami do przedsionka prawego i prawej komory. Tę błędną odpowiedź wybrało 48% piszących. Prawdopodobną przyczyną tak częstego wyboru niepoprawnej odpowiedzi, mogła być mylna interpretacja schematu przekroju serca, mimo jego dokładnego opisu a także niezajomość cech budowy i funkcji naczyń krwionośnych.

Zadanie 5. odnosiło się do podstaw genetyki. 48% uczniów, na podstawie tekstu, wykazało się poprawną interpretacją pojęcia mutacji. Jednak, co czwarty piszący uznał błędnie, że promieniowanie jonizujące spowodowało w komórkach chryzantem mutacje polegające na zmianach w kodzie

genetycznym. Częsty wybór tej błędnej odpowiedzi dowodzi braku należytego zrozumienia różnicy między kodem genetycznym a materiałem genetycznym.

Zadania z chemii

Z chemii sprawdzano umiejętności z zakresu trzech wymagań ogólnych: *Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji, Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów, Opanowanie czynności praktycznych*. Treści zadań obejmowały zagadnienia związane z wewnętrzną budową materii, reakcjami chemicznymi, prostymi obliczeniami chemicznymi, związkami węgla z wodorem i ich pochodnymi. Poziom wykonania zadań wahał się od 30% do 69%.

Uczniowie najlepiej poradzi sobie z rozwiązaniem zadania 11., które dotyczyło znajomości szeregu homologicznego alkenów i sprawdzało umiejętność korzystania z wzorów ogólnych węglowodorów. 69% uczniów potrafiło poprawnie wskazać jako zdanie fałszywe, że w cząsteczce alkenu zawierającego n atomów węgla, liczba atomów wodoru jest równa $2n + 2$ oraz jako zdanie prawdziwe, że cząsteczki dwóch kolejnych alkenów różnią się liczbą atomów węgla o jeden i liczbą atomów wodoru o dwa. Około 19% uczniów uznało, że oba zdania są prawdziwe. Ta grupa uczniów podobnie jak pozostała, która udzieliła również błędnej odpowiedzi (czyli ok. 12%) prawdopodobnie nie dokonała analizy informacji wprowadzającej do zadania w formie tabeli, przedstawiającej wzory sumaryczne i półstrukturalne pierwszych trzech w szeregu homologicznym alkenów lub nie potrafiła z niej skorzystać.

W grupie zadań umiarkowanie trudnych znalazło się tylko zadanie 10., za pomocą którego sprawdzono umiejętność dokonywania obliczeń z wykorzystaniem pojęć: stężenie procentowe, masa substancji, masa roztworu. Uczniowie mieli obliczyć, ile gramów wodorowęglanu sodu należy odważyć w celu przygotowania 500 gramów 5% roztworu tej soli, którą można zastosować w razie oparzenia kwasem octowym. 57% uczniów poprawnie wykonało obliczenia i wskazało na 25 gramów soli potrzebnych do przygotowania opisanego roztworu.

Pozostałe zadania: 7., 8.; 9., 12. okazały się dla uczniów trudne (współczynniki łatwości odpowiednio 0,37, 0,30; 0,34; 0,42). Z tej grupy zadań najwyższy współczynnik łatwości charakteryzuje zadanie 12., które dotyczyło rozpoznania wniosków z opisanego doświadczenia reakcji kwasu stearynowego z wodnym roztworem wodorotlenku sodu w obecności fenoloftaleiny. Uczniowie spośród przedstawionych obserwacji i wniosków mieli wybrać wyłącznie wnioski. 42% poprawnie wskazało odpowiedzi: *w próbówce zachodzi reakcja między kwasem i zasadą oraz produktem tej reakcji jest mydło o nazwie stearynian sodu*. Około 15% wskazało zamiast wniosków wyłącznie obserwacje jako prawidłową odpowiedź, pozostałe 43% uczniów pomieszało wnioski z obserwacjami. Tak udzielone odpowiedzi wskazują, że duży odsetek przystępujących do egzaminu nie odróżnia wniosków od obserwacji w przeprowadzonych prostych doświadczeniach chemicznych. Do rozwiązania zadania 7. potrzebna była analiza przedstawionego fragmentu układu okresowego pierwiastków oraz modelu cząsteczki pewnego tlenku (zadanie 7.2.). Zadanie 7.1. służyło do sprawdzenia umiejętności wyjaśnienia związku pomiędzy podobieństwem właściwości pierwiastków z tej samej grupy układu okresowego a budową atomu i liczbą elektronów walencyjnych. 27% uczniów przystępujących do egzaminu poprawnie wskazało na wapń, który ma właściwości zbliżone do magnezu, ponieważ ma taką samą liczbę elektronów walencyjnych, jak atom magnezu. 40% uczniów wskazało na sód jako pierwiastek zbliżony właściwościami do magnezu z powodu takiej samej liczby powłok elektronowych, 33% udzieliło kolejnych błędnych odpowiedzi, co wskazuje na brak umiejętności powiązania budowy atomu z położeniem pierwiastka w układzie okresowym i przynależności do danej grupy pierwiastków. Zadanie 7.2. służyło do sprawdzenia umiejętności odczytania z układu okresowego maksymalnej wartościowości pierwiastka względem tlenu i ustalenie wzoru sumarycznego tlenku na podstawie tej wartościowości. Do zadania dołączono model cząsteczki tlenku. Prawidłowy pierwiastek – azot wybrało 47% uczniów. Pozostali wskazali na węgiel (29%), siarkę (18%), krzem (6%). Ta grupa uczniów prawdopodobnie nie wykorzystała przedstawionego modelu cząsteczki tlenku do zweryfikowania swojej błędnej odpowiedzi. Na podstawie analizy tego modelu można jednoznacznie wskazać, że pierwiastek w tlenku ma wartościowość V czyli, że jest to

azot. Zadanie 9. (współczynnik łatwości 0,34) sprawdzało umiejętność wyjaśnienia przebiegu reakcji zobojętniania na przykładzie opisanego w informacji wprowadzającej do zadania doświadczenia tj. reakcji między roztworem wodorotlenku sodu i kwasem solnym. Rozwiązanie tego zadania wymagało analizy opisu doświadczenia. Następnie należało ocenić prawdziwość zdań opisujących obserwacje i wnioski do przedstawionego eksperymentu. 34% uczniów poprawnie wskazało odpowiedź jako PP: *mieszanina otrzymana w probówce jest bezbarwnym, klarownym roztworem oraz w czasie mieszania roztworów w probówce zachodziła reakcja opisana równaniem: $H^+ + OH^- \rightarrow H_2O$* . 38% poprawnie wskazało, że otrzymana mieszanina jest bezbarwnym, klarownym roztworem, ale już błędnie określiła drugie zdanie jako fałszywe, co pozwala stwierdzić, że nie rozumieją na czym polega reakcja zobojętniania. Najtrudniejsze dla tegorocznych gimnazjalistów okazało się zadanie 8. Za jego pomocą sprawdzono umiejętność dokonywania prostych obliczeń związanych z zastosowaniem prawa stałości składu. Uczniowie mieli do wykorzystania informację wprowadzającą w formie tekstu i tabeli, w której przedstawione zostały nazwy, wzory i wartości mas cząsteczkowych nawozów zawierających azot. Na podstawie tych informacji należało wskazać nawóz, który dostarczy glebie najwięcej gramów azotu. Nawozy dobrano w ten sposób, że w cząsteczce każdego z nich były dokładnie dwa atomy azotu. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 30% uczniów. Zadanie można było poprawnie rozwiązać zauważając zależność, że im większa masa cząsteczkowa związku stanowiącego nawóz, tym odpowiednio mniej azotu zostaje dostarczone do gleby z każdym gramem tego nawozu. Tej prostej zależności (porównywania ułamków) nie zastosowało 70% uczniów, którzy udzielili błędnych odpowiedzi.

Zadania z fizyki

Umiejętności uczniów z zakresu fizyki były sprawdzane zadaniami reprezentującymi wymagania ogólne podstawy programowej, przy czym skupiono się na diagnozie opanowania umiejętności dotyczących przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników. Treści zadań obejmowały zbiór zagadnień związanych z ruchem prostoliniowym, zasadami dynamiki, zjawiskami elektrycznymi oraz szacowaniem i obliczaniem wartości wielkości fizycznych. Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 29% do 68%.

Uczniowie najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 15., które wymagało określenia prawdziwości zdań dotyczących zjawiska elektryzowania przez tarcie. Informacje podane ocenie były prawdziwe. Poprawną odpowiedź wskazało 68% gimnazjalistów. Najczęstszym błędem zdających było niepoprawne określenie znaku ładunku na pałeczce ebonitowej – taki błąd popełniło ok. 21% uczniów.

Pozostałe zadania: 13., 14., 16., 17. oraz 18. okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne lub trudne. Zadanie 13. sprawdzało znajomość pojęcia prędkości oraz umiejętność przeliczania jednostek. Wymagało ono obliczenia czasu, jaki upłynął od zaobserwowania błysku pioruna do usłyszenia grzmotu. Okazało się jednym z trudniejszych zadań. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 35% zdających. Znaczna część uczniów (32%) ograniczyła się do obliczenia iloczynu prędkości i czasu bez zamiany jednostek, co prowadziło do błędnego wyboru odpowiedzi. W zadaniu 14.1. uczniowie musieli obliczyć siłę działającą na skrzynkę zawieszoną na nieruchomym bloku. Odpowiedź poprawną wybrało 40% zdających. Jedna trzecia uczniów utożsamiała masę skrzynki z wartością siły ciężkości i udzieliła niepoprawnej odpowiedzi. W zadaniu 14.2. sprawdzano, czy zdający znają zasadę działania nieruchomego bloku oraz wpływu kierunku sił na ich wartości. Zadanie poprawnie rozwiązało 46% zdających. Rozwiązanie zadania 16. wymagało od zdających oszacowania na podstawie podanego tekstu oraz rysunku prędkości sondy Voyager I. Aby rozwiązać zadanie należało obliczyć drogę przebytą przez sondę w ciągu roku i z wykorzystaniem odpowiednich danych dotyczących czasu oszacować jej prędkość. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 42% uczniów. Co trzeci uczeń wskazywał odpowiedź wyrażoną w km/h, która prawdopodobnie wynikała z przyzwyczajenia wyniesionych z lekcji fizyki, na których często wykorzystuje się przykłady ruchu odbywającego się z prędkościami tego rzędu. W zadaniu 17. należało przeanalizować wyniki doświadczenia polegającego na wyznaczeniu gęstości prostopadłościanu wykonanego z nieznanego metalu. 54% uczniów poprawnie obliczyło gęstość i wskazało aluminium jako materiał, z którego wykonano prostopadłościan. Najtrudniejsze

w arkuszu było zadanie 18. Sprawdzało, czy uczniowie rozumieją zjawisko przepływu prądu elektrycznego. Przerwanie włókna żarówki przerywa przepływ prądu w całym obwodzie i natężenie staje się równe zeru. Taką odpowiedź wskazało blisko 29% zdających. Co czwarty uczeń uznawał, że mimo przepalenia żarówki natężenie prądu się nie zmieni, a 31% gimnazjalistów uważało, że spowoduje to zmniejszenie natężenia.

Zadania z geografii

Zadania, którymi sprawdzano stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu geografii, odnosiły się do trzech wymagań ogólnych zapisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego:

1. *Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.*
2. *Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.*
3. *Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.*

Treści zadań obejmowały zbiór zagadnień związanych z umiejętnością czytania i interpretacji mapy, odczytywania danych na podstawie piramidy płci i wieku ludności Polski, charakteryzowania wpływu czynników klimatotwórczych na klimat, identyfikowania związków pomiędzy gospodarką a cechami środowiska przyrodniczego Azji Południowo-Wschodniej. Zadaniem sprawdzano także znajomość podziału politycznego Europy oraz cech położenia i środowiska geograficznego Antarktyki i Arktyki. Poziom wykonania zadań wahał się od 43% do 72%.

Uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniem 21., sprawdzającym umiejętność identyfikowania zależności zachodzących w środowisku przyrodniczym. 72% uczniów wywnioskowało na podstawie rysunku, że głównym czynnikiem klimatotwórczym, który różnicuje średnią roczną temperatury powietrza na obszarze Niziny Śląskiej i Karkonoszy, jest wysokość bezwzględna. Pozostała grupa uczniów nie rozpoznała zależności dotyczącej spadku temperatury powietrza wraz ze wzrostem wysokości nad poziomem morza.

W grupie zadań umiarkowanie trudnych znalazły się zadania 19., 20.2. oraz 24. Zadanie 19. sprawdzało umiejętność posługiwania się skalą mapy. Uczniowie, znając czas przejścia poszczególnych etapów trasy w górach oraz korzystając z mapy poziomicowej i skali, powinni określić czas przejścia trasy wycieczki wyznaczonej na mapie. Z tym zadaniem poradziło sobie 53% uczniów. Trudność w poprawnym rozwiązaniu zadania mogła być wynikiem nieuważnego przeczytania informacji wstępnej, braku umiejętności odczytania z mapy wartości poziomicy w celu obliczenia różnicy wysokości między krańcowymi punktami trasy wycieczki albo błędnego odczytania długości tej trasy na podstawie umieszczonej skali liniowej. W zadaniu 20.2. niezbędna była umiejętność odczytania informacji zawartych na wykresie przedstawiającym strukturę wieku i płci ludności Polski w 2014 r. Na wykresie wyróżniono także ekonomiczne grupy wiekowe. Uczniowie powinni odczytać, że w grupie ludności Polski do 45. roku życia liczba mężczyzn w społeczeństwie jest większa od liczby kobiet oraz że liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym była w 2014 r. mniejsza od liczby ludności w wieku produkcyjnym. Te informacje poprawnie odczytało 66% zdających. Zadanie 24. sprawdzało, w jakim stopniu uczniowie opanowali znajomość mapy politycznej Europy. 52% uczniów poprawnie wybrało nazwy stolic tych państw, przez które przebiegała trasa wycieczki przedstawiona na mapie.

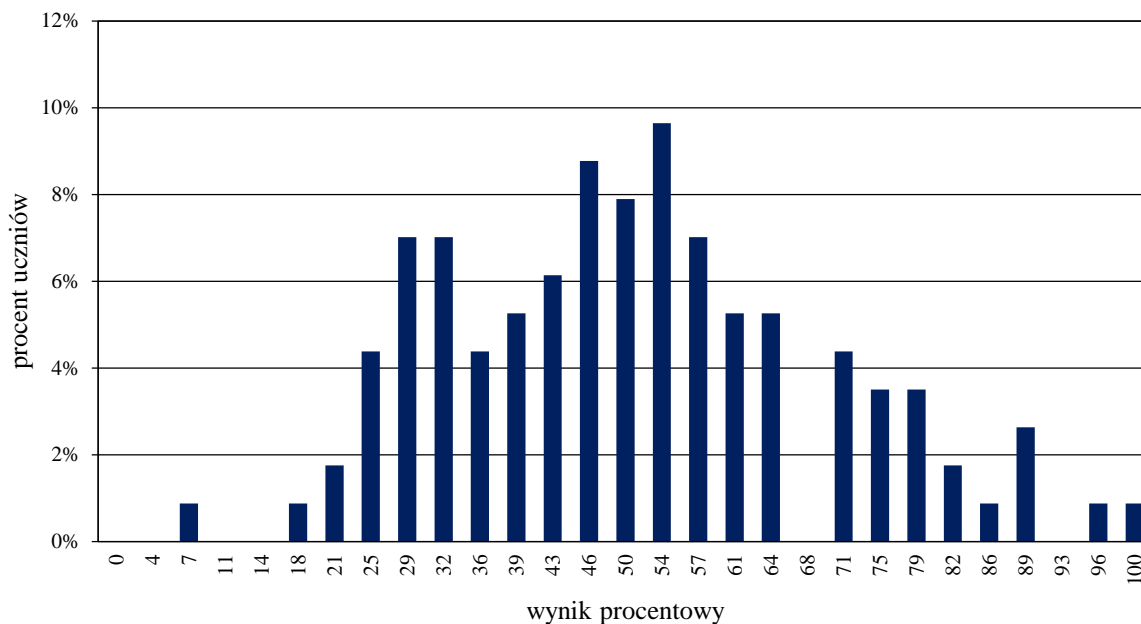
W grupie zadań trudnych znalazły się zadania 20.1., 22. i 23. Stopień wykonania wymienionych zadań mieści się w przedziale 0,39-0,47. Najniższy poziom wykonania miało zadanie 20.1., które (podobnie jak zadanie 20.2.) wymagało od uczniów umiejętności czytania, ale także interpretowania piramidy wieku i płci ludności Polski w 2014 r. Największa liczba uczniów wskazała jako rozwiązanie niepoprawną odpowiedź – uznała, że osoby w wieku 30–35 lat (w 2014 r.) za 15 lat będą należeć do niżu demograficznego. Z piramidy wieku i płci można rzeczywiście odczytać, że grupa wiekowa 45–50 stanowi niż demograficzny, ale te dane dotyczyły 2014 r. Tylko 39% uczniów wskazało poprawną odpowiedź. Wyniki tego zadania świadczą, że uczniom dużą trudność sprawia interpretacja wykresu, jakim jest piramida płci i wieku. W zadaniu 22. sprawdzano, czy uczniowie znają kierunek monsunu, sprzyjający uprawie ryżu w Azji Południowo-Wschodniej, oraz czy potrafią z klimatogramu odczytać informacje potrzebne do oceny prawdziwości zdań. Z zadaniem poradziło sobie 47%

gimnazjalistów. 43% zdających poprawnie rozwiązało zadanie 23., sprawdzające znajomość cech środowiska geograficznego Antarktyki i Arktyki. Zdecydowanie lepiej poradzili sobie uczniowie z oceną informacji dotyczącej porównania wielkości pokrywy lodowej w Arktyce i Antarktyce niż ze wskazaniem, gdzie w Arktyce położony jest biegun geograficzny. 44% uznało, że ten biegun położony jest na lądzie.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu przedmiotów przyrodniczych (GM-P2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GM-P1-192 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali arkusz, w którym została wyróżniona informacja o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie. W tekstach do zadań i między odpowiedziami zwiększono interlinię oraz zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Uczniowie wybrane odpowiedzi zaznaczali w arkuszu poprzez otoczenie ich kółkiem.

Wykres 11. Rozkład wyników uczniów

Tabela 29. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
114	7	100	50	54	51	19

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu przedmiotów przyrodniczych (GM-P4-192, GM-P5-192, GM-P6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusz w brajlu.

Tabela 30. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
68	11	89	41	36	44	18

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

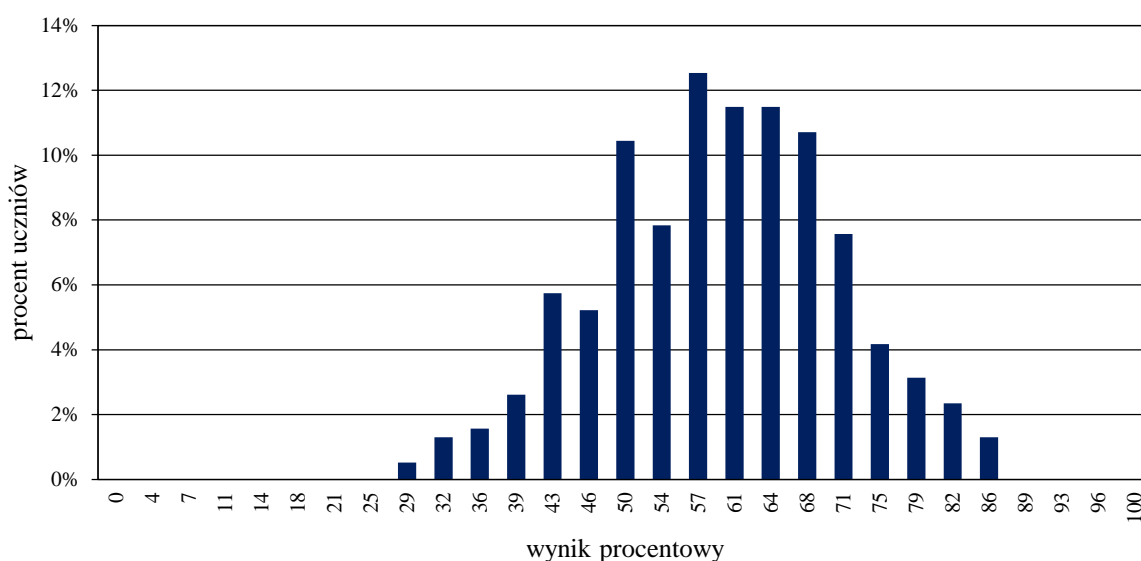
Uczniowie słabosłyszący i uczniowie niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-P7-192, który został przygotowany na podstawie arkusza standardowego. Arkusz egzaminacyjny składał się z 24 zadań. Polecenia uproszczono, ograniczając je do niezbędnych informacji oraz dostosowano słownictwo. W miarę możliwości przereklamowano treści zadań, wykorzystując znany uczniowi kontekst praktyczny lub ilustrując treść rysunkami.

Tabela 31. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
66	14	93	43	Wiel.	45	18

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-P8-192. Arkusz egzaminacyjny zawierał 20 zadań zamkniętych. W zadaniach wykorzystano rysunki, wykresy, tabele, opisy doświadczeń i mapy.

Wykres 12. Rozkład wyników uczniów

Tabela 32. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
383	29	86	61	57	59	12

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania w arkuszu GM-PQ-192, który składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu. Arkusz został dostosowany zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali arkusz, w którym każde zadanie umieszczono na osobnej stronie. W zadaniach uproszczono polecenia, zapisano informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Wyróżniono też informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami oraz powiększono czcionkę.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Tabela 33. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
7	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Opis arkusza dla uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Uczniowie, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy), rozwiązywali zadania w arkuszu GM-PC-192, który składał się z zadań zamkniętych różnego typu. W zadaniach uproszczono polecenia, ograniczając je do niezbędnych informacji oraz dostosowano słownictwo. W miarę możliwości przereklamowano treści zadań, wykorzystując znany uczniowi kontekst praktyczny lub ilustrując treść rysunkami.

Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)

Tabela 34. Wyniki uczniów, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy) – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
84	21	89	46	46	48	15

III. JEZYKI OBCE

Język angielski – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		20311
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	16294
	z dysleksją rozwojową	4017
	dziewczęta	9977
	chłopcy	10334
	ze szkół na wsi	6752
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	2949
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5046
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5564
	ze szkół publicznych	18905
	ze szkół niepublicznych	1406

Z egzaminu zwolniono 30 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	105
	słabowidzący i niewidomi	61
	słabosłyszący i niesłyszący	63
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	297
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	7
	Ogółem	533

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

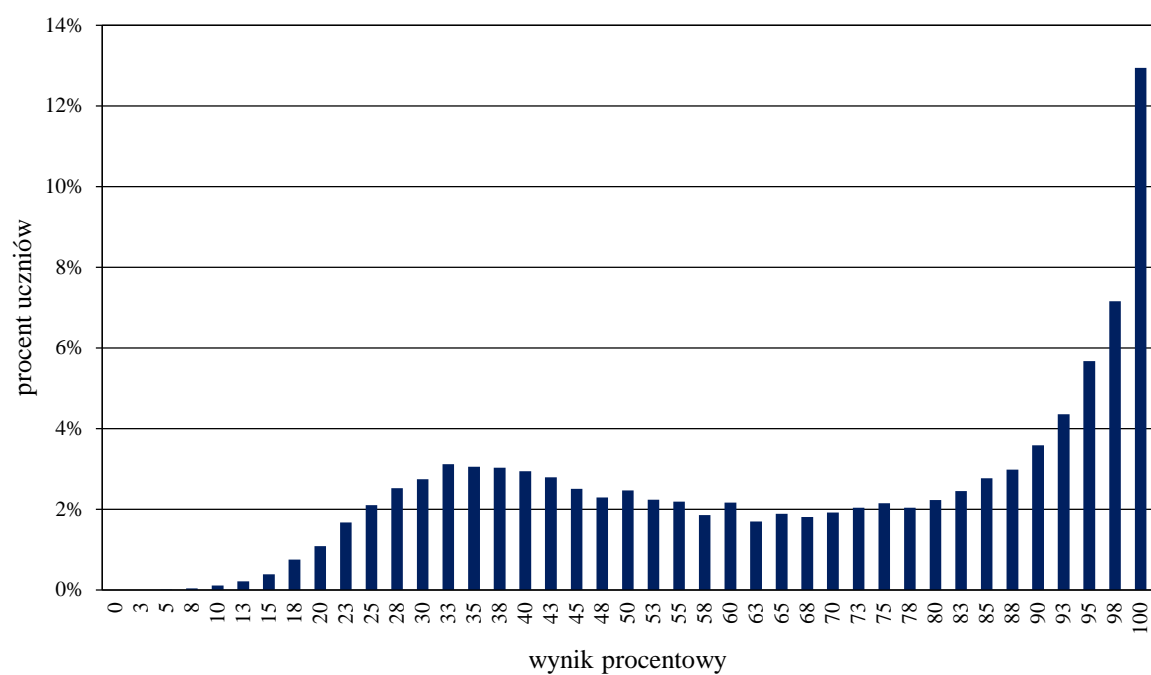
Termin egzaminu	12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu	60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół	399		
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)	4		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	2
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)	40		

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
20311	5	100	73	100	68	27

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język angielski – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	2	
20	3	
23	4	
25	6	2
28	8	
30	11	
33	14	3
35	17	
38	20	
40	23	
43	26	4
45	28	
48	31	
50	33	
53	35	
55	38	
58	40	5
60	42	
63	44	
65	46	
68	48	
70	50	
73	52	
75	54	
78	57	
80	59	6
83	61	
85	64	
88	67	
90	71	
93	76	7
95	81	
98	89	8, 9
100	100	

Wyniki na skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka angielskiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 59% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 41% zdających i znajduje się on w 5. stanie.

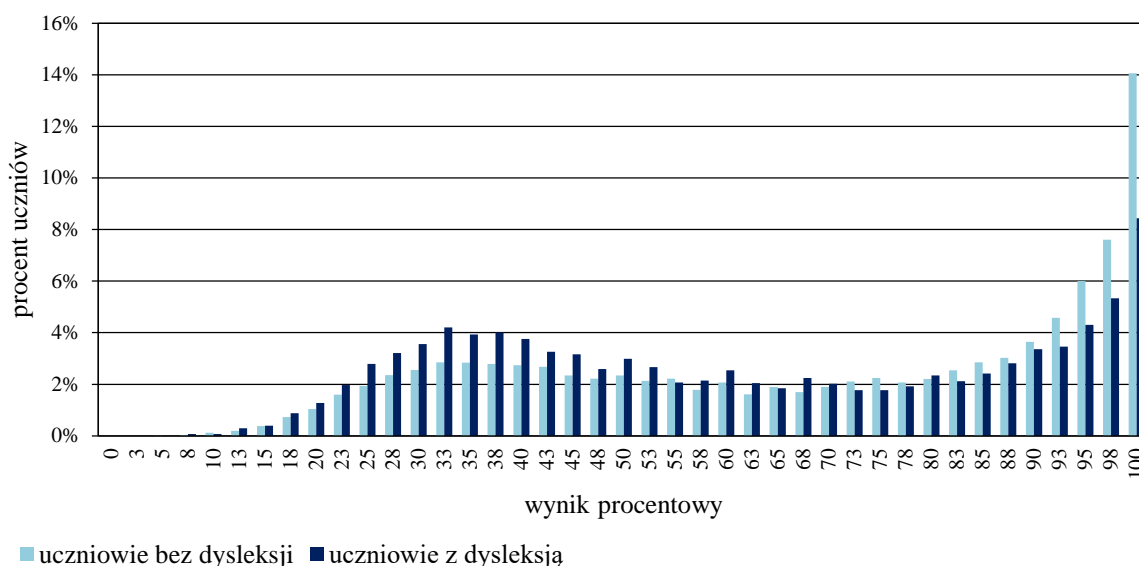
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	22–38
2	39–48
3	49–55
4	56–61
5	62–67
6	68–74
7	75–83
8	84–93
9	94–100

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

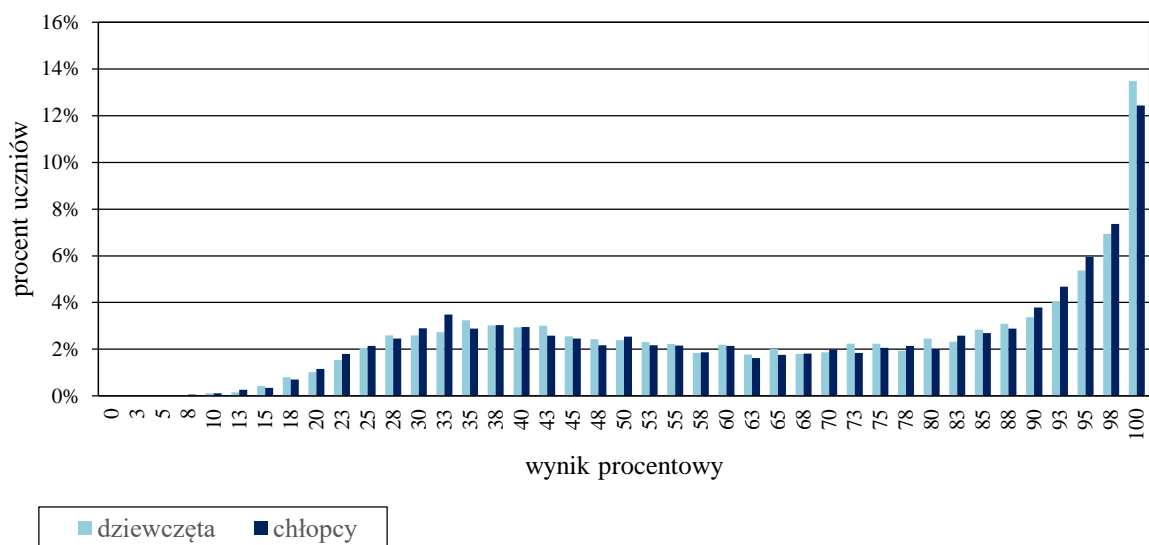
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	16294	5	100	75	100	69	27
Uczniowie z dysleksją rozwojową	4017	8	100	60	100	62	26

³ Ilekcć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z zestawu GA-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	9977	5	100	73	100	68	27
Chłopcy	10334	8	100	73	100	68	27

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	6752	8	100	55	100	59	26
Miasto do 20 tys. mieszkańców	2949	8	100	63	100	64	26
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5046	5	100	78	100	71	26
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	5564	8	100	90	100	78	24

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

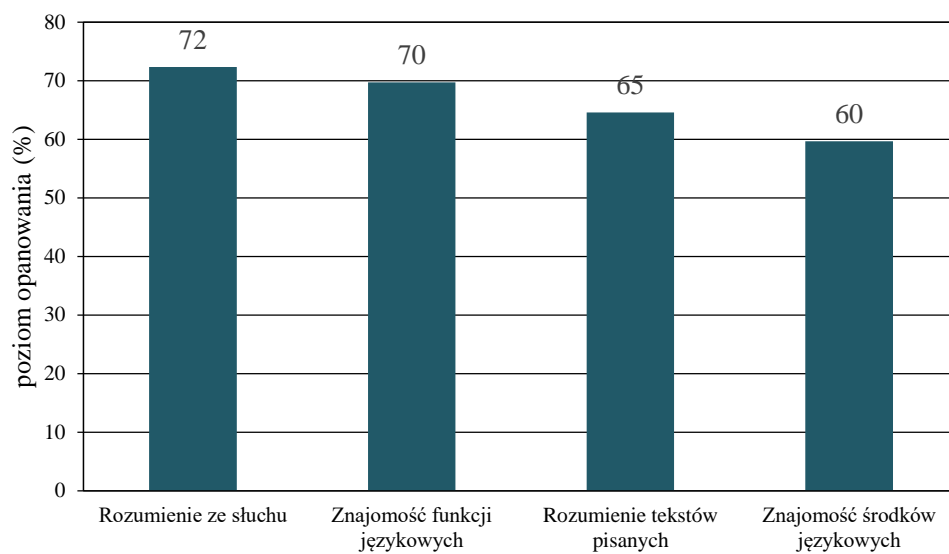
	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	18905	5	100	70	100	67	27
Szkoła niepubliczna	1406	8	100	95	100	81	25

Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)	
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych)	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	90	
	1.2.		54	
	1.3.		73	
	1.4.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	78	
	1.5.	2.4) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	59	
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	74	
	2.2.		84	
	2.3.		90	
	2.4.		79	
	tj. Rozumienie ze słuchu	3.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	78
		3.2.		64
		3.3.	2.4) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	45
	IV. Reagowanie na wypowiedzi	4.1.	6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	64
4.2.		6.3) Uczeń [...] przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	64	
4.3.		6.4) Uczeń [...] odmawia pozwolenia.	69	
4.4.		6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	51	
5.1.		6.6) Uczeń wyraża swoje emocje [...].	69	
5.2.		6.8) Uczeń prosi o powtórzenie [...] tego, co powiedział rozmówca.	73	
5.3.		6.5) Uczeń [...] pyta o [...] życzenia innych.	77	
6.1.		6.6) Uczeń wyraża swoje emocje [...].	69	
6.2.		6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	76	
tj. Znajomość funkcji językowych	6.3.	6.7. Uczeń wyraża [...] odmowę wykonania prośby.	85	
	II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych)	7.1.	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi..	48
		7.2.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje	56
		7.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	67
		7.4.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	65
		8.1.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	62
		8.2.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	81
		8.3.		70
		8.4.		71
		tj. Rozumienie tekstów pisanych	9.1.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
9.2.			59	
9.3.	69			
9.4.	69			
I. Znajomość środków językowych	10.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	65	
	10.2.		74	
	10.3.		65	
	11.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	48	
	11.2.		52	
	11.3.		54	

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Język angielski – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 12. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		20023
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	16055
	z dysleksją rozwojową	3968
	dziewczęta	9879
	chłopcy	10144
	ze szkół na wsi	6571
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	2889
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4992
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5571
	ze szkół publicznych	18650
	ze szkół niepublicznych	1373

Z egzaminu zwolniono 30 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 13. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	103
	słabowidzący i niewidomi	58
	słabosłyszący i niesłyszący	63
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	18
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	6
	Ogółem	248

3. Przebieg egzaminu

Tabela 14. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

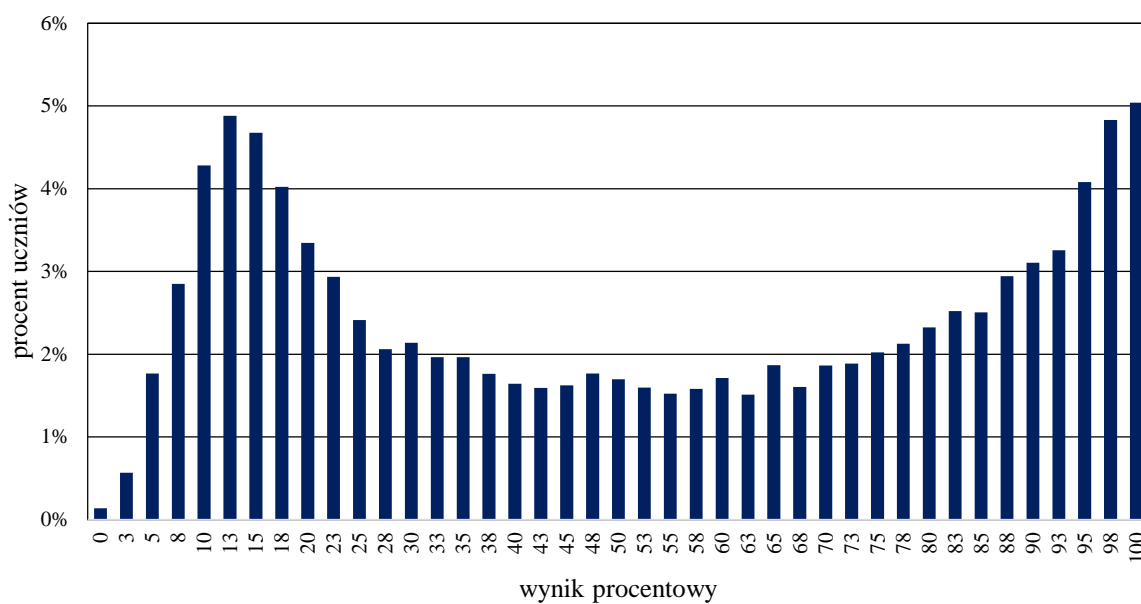
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		395	
Liczba zespołów egzaminatorów		99	
Liczba egzaminatorów		6	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		2	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
inne (np. złe samopoczucie ucznia)			0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		27	

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
20023	0	100	50	100	53	32

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 16. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język angielski – poziom rozszerzony		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	3	
8	6	2
10	9	
13	14	3
15	18	
18	22	
20	25	4
23	28	
25	31	
28	33	
30	35	
33	37	
35	39	
38	41	5
40	43	
43	45	
45	46	
48	48	
50	50	
53	52	
55	53	
58	55	6
60	57	
63	59	
65	61	
68	63	
70	65	
73	67	
75	69	7
78	71	
80	74	
83	76	
85	79	8
88	81	
90	84	
93	88	9
95	92	
98	96	
100	100	

Wyniki na skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 74% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 26% zdających i znajduje się on w 6. staninie.

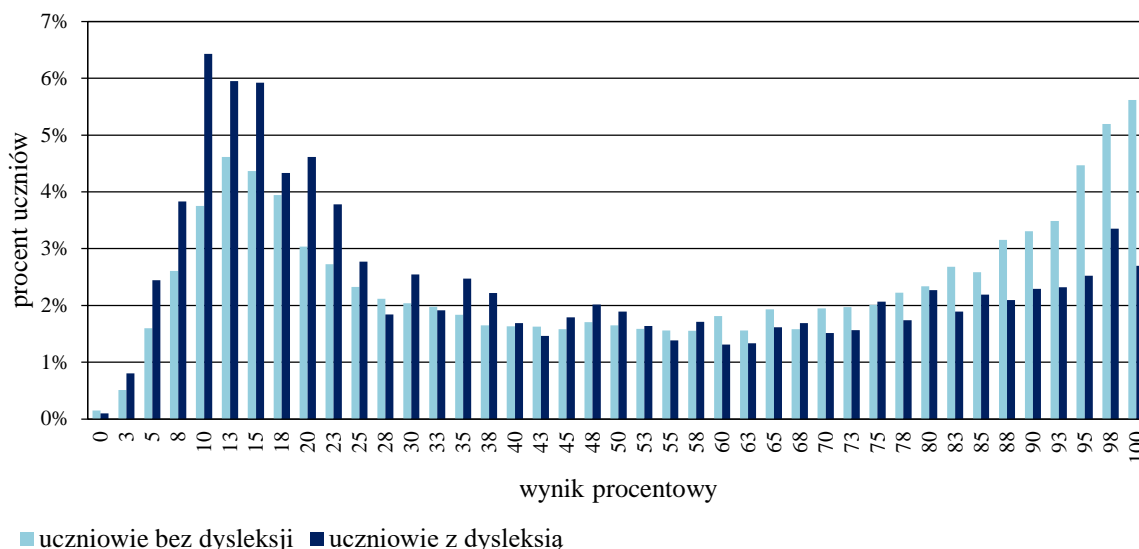
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 17. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	9–18
2	19–30
3	31–37
4	38–44
5	45–51
6	52–59
7	60–71
8	72–87
9	88–99

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

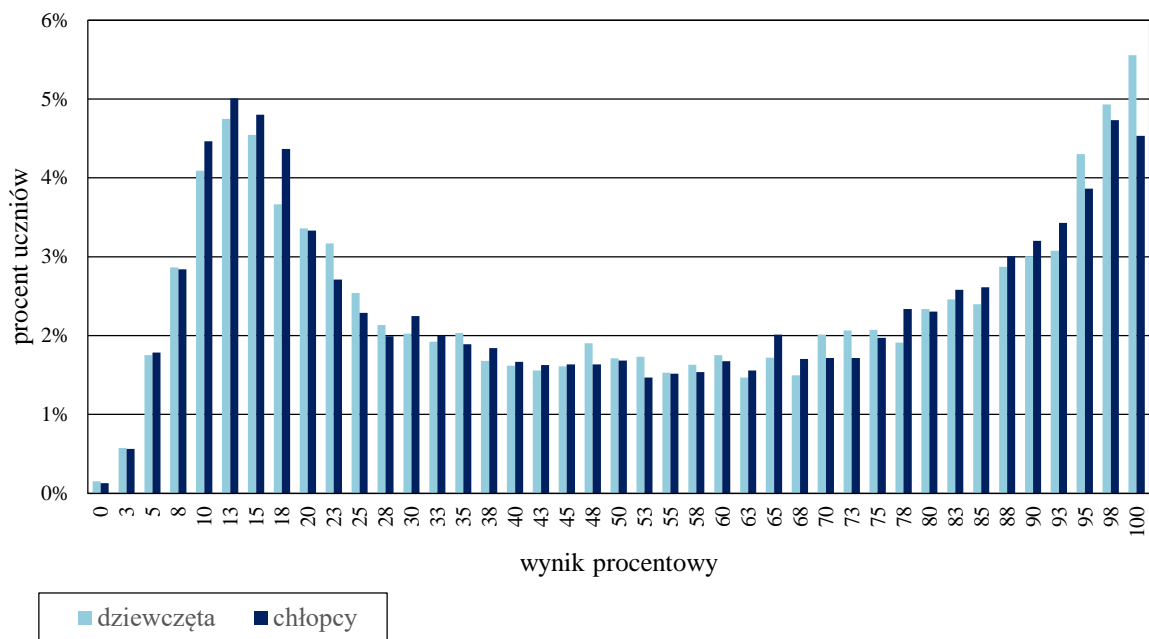
Wykres 6. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 18. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	16055	0	100	55	100	55	32
Uczniowie z dysleksją rozwojową	3968	0	100	38	10	45	31

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GA-R1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 7. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 19. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	9879	0	100	53	100	53	32
Chłopcy	10144	0	100	50	13	52	32

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 20. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	6571	0	100	33	13	42	29
Miasto do 20 tys. mieszkańców	2889	0	100	40	15	48	31
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4992	0	100	58	100	56	32
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	5571	0	100	75	100	65	31

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 21. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

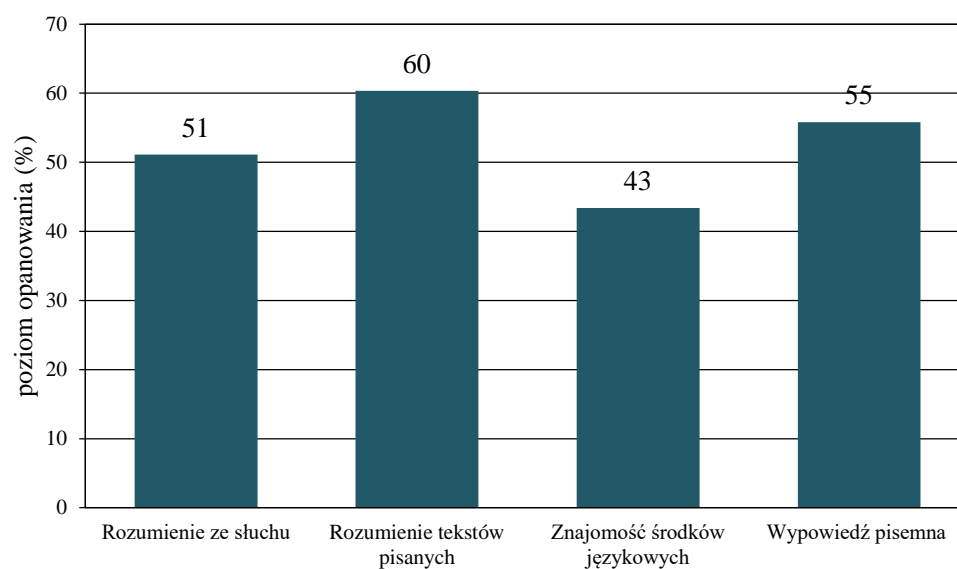
	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	18650	0	100	48	13	51	32
Szkoła niepubliczna	1373	0	100	85	100	72	31

Poziom wykonania zadań

Tabela 22. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe/Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)	
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	58	
	1.2.		65	
	1.3.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	39	
	1.4.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	59	
	1.5.		72	
	1.6.		2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	55
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	34	
	2.2.		32	
	2.3.		43	
	2.4.		55	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	3.1.	3.2) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	63	
	3.2.		65	
	3.3.		60	
	4.1.	3.6) Uczeń rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	64	
	4.2.		55	
	4.3.		60	
	4.4.		62	
	5.1.	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	66	
	5.2.		55	
	5.3.		53	
I. Znajomość środków językowych	6.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	37	
	6.2.		48	
	6.3.		42	
	6.4.		56	
	6.5.		69	
	7.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	39	
	7.2.		23	
	7.3.		47	
	7.4.		31	
	7.5.		43	
I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	8.	5. Uczeń tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne, np. e-mail: 1) opisuje osoby [...] 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy 6) przedstawia opinie innych osób 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego, np. e-mail, w typowych sytuacjach: 2) [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	treść	51
		spójność i logika wypowiedzi	61	
		zakres środków językowych	56	
		poprawność środków językowych	55	

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 8. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Poziom podstawowy

Uczniowie klas trzecich przystępujący do egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym uzyskali średnio 68% punktów. Zdający najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu (średni wynik – 72%). Niższe wyniki uzyskali w obszarach: znajomość funkcji językowych (średni wynik – 70%) i rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 65%). Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 60%).

Analiza wyników uzyskanych w obszarze rozumienia ze słuchu pokazuje, że uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 76%) niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność rozumienia tekstu jako całości (średni wynik – 60%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany (od 54% do 90% w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji; od 45% do 78% w zadaniach sprawdzających umiejętność rozumienia tekstu jako całości).

Spośród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji najłatwiejsze okazały się zadania 1.1. oraz 2.3. (90% poprawnych odpowiedzi w każdym z tych zadań). Były to również najłatwiejsze zadania w całym tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym. Przyjrzyjmy się jednemu z nich.

Zadanie 2.3. oparte było na rozmowie nastolatków na temat planowania dnia otwartego w szkole.

Place	Event
2.3. classroom	A. sports event
	B. language competition
	C. art exhibition
	D. dance show
	E. multimedia presentation

Transkrypcja

Boy: Kate, the programme for the *School Open Day* is ready. Now we have to decide where each event will take place.

Girl: OK, where shall we start?

Boy: The gym. It's perfect for showing the students' drawings and paintings.

Girl: But the gym has already been reserved by our Spanish teacher. She needs it for a word game – very similar to the one we played last year.

Boy: Oh, I forgot. You need space to move around and find words for your team. Yes, the gym is the best place for that.

Girl: OK, that's settled then. What's next?

Boy: The main hall.

Girl: The girls from class 3B can use the stage there to show their amazing salsa and flamenco steps.

Boy: Great idea! So now what about the classroom next to the hall? Maybe we could show the drawings and paintings there?

Girl: No. I think it should be used for the slide show and video clips about our school. The classroom has a projector and screen, so everything is ready for such a show.

Boy: OK. And now the canteen.

Girl: Let me think. Last year we had a table tennis tournament there. What about doing the same again?
Boy: There won't be any table tennis this year because the tables need repairing.
Girl: So if we remove the tables and chairs from the canteen, we'll have enough space to display all the drawings and paintings, don't you think?
Boy: That's a perfect solution.

Zadanie to wymagało dopasowania do każdego z podanych pomieszczeń wydarzenia, które się w nim odbędzie podczas dnia otwartego w szkole. Zdecydowana większość zdających poprawnie wskazała odpowiedź **E.** (prezentację multimedialną) jako wydarzenie, które jest planowane do realizacji w sali lekcyjnej. Odpowiedź ta wynikała z fragmentu dialogu zawierającego informację, że w sali znajduje się rzutnik i ekran, w związku z czym jest to odpowiednie miejsce do pokazania slajdów i wideoklipów na temat szkoły.

Najtrudniejszym zadaniem sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji było zadanie 1.2.

1.2. Whose opinion does Jacob need?

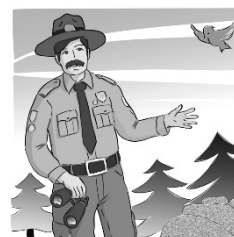
A.

B.

C.

Transkrypcja

Woman: Please leave your message after the tone.

Boy: Hello. I need some advice. Our biology teacher took us to the forest and we found a young deer there. It looked sick. We wanted to give it some water to drink. But a forest worker told us not to go near the animal. I'm worried about the deer. Could a vet call me back and tell me if leaving it there was the right thing to do?

Zadaniem uczniów było wskazanie, którą osobę chłopiec prosi o opinię. 54% zdających właściwie zrozumiało, że chodziło o weterynarza (odpowiedź **B.**). Chłopiec w nagraniu na automatycznej sekretarce wyraźnie prosi o kontakt z nim. Potrzebuje konsultacji w kwestii napotkanego podczas wycieczki do lasu chorego jelonka. 32% gimnazjalistów wybrało niepoprawną odpowiedź **C.** W komunikacie wystąpiły określenia wszystkich przedstawionych na ilustracjach zawodów (*biology teacher, forest worker, vet*). O nauczycielu chłopiec wspominał jedynie w kontekście organizacji wycieczki, natomiast zarówno o leśniku, jak i o weterynarzu mówił w kontekście zwierzęcia, dlatego prawdopodobnie odpowiedź **C.** była trudniejsza do wyeliminowania.

Najtrudniejszym spośród zadań w obszarze rozumienia ze słuchu okazało się zadanie 3.3., sprawdzające umiejętność określenia intencji nadawcy/autora tekstu.

3.3.	The speaker encourages club members to suggest events for the next month.	P	F
<p>Transkrypcja Woman: Welcome to this meeting of <i>The British Royal Family Fan Club</i>! Today we have two guests. First Emily Dyson will tell you about the food prepared at Windsor Castle for the royal family. Later on, Oliver Smith, a famous master chef, will show you how to make some of these dishes and you'll have a chance to try them. Listen carefully to what they say because this knowledge will be very useful for you in our competition this month. Each of you can take part and win great prizes! The first prize is a meeting with Catherine, the Duchess of Cambridge. The second prize is a professional photo session in the gardens at Buckingham Palace when the royal family is away. And the third is a visit to the ballroom in Kensington Palace. I hope you enjoy today's meeting and will want to come again next month.</p>			

Zadanie wymagało zrozumienia ogólnego sensu całego usłyszanego komunikatu, skierowanego do fanów rodziny królewskiej. Poprawnie rozwiązało to zadanie 45% uczniów. Intencją osoby wygłaszającej komunikat było poinformowanie uczestników spotkania o wydarzeniach zaplanowanych dla *Fanklubu Brytyjskiej Rodziny Królewskiej* w bieżącym miesiącu. Wypowiedź nie zawierała skierowanej do członków fanklubu zachęty do zgłaszania przez nich propozycji nowych wydarzeń, które klub mógłby zorganizować. Jednak większość gimnazjalistów uznała zdanie 3.3. za prawdziwe. Zdający, którzy udzielili błędnej odpowiedzi, prawdopodobnie nie zrozumieli tekstu, tylko odebrali przedstawienie atrakcyjności zaplanowanych wydarzeń jako ogólną zachętę. Przeoczyli oni fakt, iż w zdaniu 3.3. jest mowa o wydarzeniach w przyszłym miesiącu, natomiast tekst dotyczy wydarzeń, które mają się odbyć w bieżącym miesiącu.

Zadanie 1.5. sprawdzające tę samą umiejętność okazało się łatwiejsze. Poprawną odpowiedź **C.** wskazującą, że intencją chłopca dzwoniącego do koleżanki było przeproszenie za sprawioną jej przykrość, wybrało 59% gimnazjalistów.

Najłatwiejszym wśród zadań sprawdzających globalne rozumienie tekstu okazało się zadanie 1.4., sprawdzające umiejętność określenia kontekstu wypowiedzi. Zadanie to wymagało wskazania, w którym miejscu odbywa się rozmowa taty z córką. Poprawnej odpowiedzi **B.** udzieliło 78% gimnazjalistów, którzy zrozumieli, że rozmowa ta ma miejsce podczas podróży statkiem.

W zadaniach sprawdzających znajomość funkcji językowych testowane były różnorodne umiejętności: wyrażanie swoich opinii, przekazywanie prostych informacji i wyjaśnień, odmawianie pozwolenia oraz spełnienia prośby, wyrażanie swoich emocji (zdziwienia, zadowolenia), wyrażanie prośby o powtórzenie tego, co powiedział rozmówca oraz pytanie o życzenia innych. Stosunkowo trudne okazało się zadanie 4. (średni wynik – 62%), w którym zdający mieli dobrać właściwą reakcję do wypowiedzi wysłuchanych z płyty CD. Wyższe wyniki gimnazjaliści uzyskali za zadanie 5., polegające na uzupełnieniu minialogów (średni wynik – 73%) i zadanie 6., w którym należało dobrać właściwą reakcję do opisanych sytuacji (średni wynik – 77%).

Najłatwiejsze w tym obszarze okazało się zadanie 6.3., które sprawdzało umiejętność odmowy spełnienia prośby.

6.3. Kolega prosi Cię o spotkanie, ale musisz mu odmówić. Co powiesz?

- A. Sorry, I really have no time to see you today.
- B. Sorry for being late for our meeting.
- C. Sorry I couldn't be there with you.

Zdecydowana większość gimnazjalistów (86%) udzieliła poprawnej odpowiedzi. Bez trudu rozpoznali oni, że brak wolnego czasu był powodem odmówienia koledze spotkania się z nim.

Najwięcej trudności w zadaniach sprawdzających znajomość funkcji językowych przysporzyło zdającym zadanie 4.4. Było ono oparte na tekście słuchanym.

- A. She looks like me in these clothes.
- B. So do I. I'd like to have the same hairstyle.
- C. Well, I think you look quite funny in them.
- D. Yes, it was fun. Come and have a look at it.
- E. Sorry, I don't like other people wearing my clothes.

4.4.

B

Transkrypcja (fragment)

Wypowiedź 4.

Woman: I really like Robert's new look.

W zadaniu tym jedynie 51% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi **B.**, stanowiącej reakcję na pozytywną opinię o nowym wyglądzie Roberta. Przyczyną wskazywania błędnych odpowiedzi było prawdopodobnie niezrozumienie wyrażenia *So do I*, które było bezpośrednio powiązane z wypowiedzią 4. Większość gimnazjalistów, którzy udzielili błędnych odpowiedzi, wskazała odpowiedź A. Odpowiedź ta także dotyczy wyglądu, jednak z powodu niewłaściwego zaimka osobowego nie może ona być reakcją na wypowiedź 4. Najprawdopodobniej uczniowie wybrali tę odpowiedź, sugerując się obecnością wyrazów *look* i *like*, które wystąpiły zarówno w odpowiedzi A., jak i wypowiedzi 4.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający nieco lepiej opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 66%) niż globalnego rozumienia tekstu (średni wynik – 63%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany (od 56% do 81% w zadaniach sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji; od 48% do 71% w zadaniach sprawdzających rozumienie tekstu jako całości).

Najłatwiejsze dla uczniów w tej części arkusza było zadanie 8.2., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Hi Daniel,
You'll never guess what I've seen – a car made of Lego bricks. It wasn't a small model but a vehicle big enough for two adults. But the most amazing thing of all was that someone was actually driving it! The speed was something like 30 km/h 😊.
Luke

8.1. What surprised Luke the most was that the Lego car

- A. could be so big.
- B.** could really be driven.
- C. could only go 30 km/h.

Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 81% gimnazjalistów, którzy zrozumieli fragment tekstu mówiący o tym, że najbardziej zadziwiający dla Luke'a był fakt, iż ktoś rzeczywiście prowadził samochód zbudowany z klocków Lego. Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią była opcja C. Uczniowie, którzy wybrali tę odpowiedź, prawdopodobnie sugerowali się obecnością oznaczenia prędkości 30 km/h zarówno w tekście, jak i w tej odpowiedzi. Nie zrozumieli oni kontekstu, w jakim autor SMS-a podaje to oznaczenie prędkości. Autor tekstu informuje o prędkości tego samochodu, jednak w żaden sposób nie komentuje tego faktu, a tym bardziej nie twierdzi, że prędkość, z jaką samochód z klocków Lego się poruszał, była jego zdaniem zbyt mała, na co wskazuje błędna odpowiedź C.

Najtrudniejsze zadania zarówno w grupie zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, jak i wśród zadań, których rozwiązanie wymagało globalnego zrozumienia tekstu, znalazły się w zadaniu 7.

7.1.	7.2.
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Songs on the Roof</p> <p>On 30 January 1969, the Beatles surprised Londoners with a show on the roof of a building. Thanks to the excellent work of our sound specialists, we can offer the best ever quality recording of that concert. The album is an ideal present for anybody who likes listening to classic rock.</p> <p>Only £49!</p> </div> </div>	<div style="text-align: center;"> <p>Empire State Building Run</p> <p>On the first weekend in December, hundreds of runners will climb up 1,576 steps to help people in need.</p> <p>Each participant must register online by 1st December and pay an entry fee of \$125.</p> <p>The money collected will be used to buy gifts for the homeless.</p> <p>To see photos from previous years click <u>here</u>.</p> </div>

This text

- A. invites you to watch a live music event.
- B. is useful for someone who is looking for a gift.
- C. tells you where you can see prize-winning photos.
- D. is about a dangerous race between only two participants.
- E. informs you what you should do before you take part in an event.

7.1.	7.2.
B	E

Spośród zadań sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji najtrudniejsze okazało się zadanie 7.2. Rozwiązało je poprawnie 56% zdających, którzy z tekstu o charytatywnym biegu po schodach Empire State Building wyselekcjonowali informację o tym, że przed biegiem uczestnicy muszą się zarejestrować i uiścić opłatę. 18% gimnazjalistów wybrało błędną odpowiedź B., zapewne na podstawie obecności w tekście 7.2. oraz opcji B. wyrazu *gift*. W tekście B. nie było jednak żadnych informacji dla osób poszukujących pomysłów na prezent, a jedynie wzmianka o prezentach, które będą zakupione dla bezdomnych za zebrane pieniądze.

Zadanie 7.1., które sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, przysporzyło uczniom najwięcej trudności wśród zadań z obszaru rozumienia tekstów pisanych. Poprawnie zadanie to rozwiązało 48% zdających. Wymagało ono zrozumienia, że tekst jest adresowany do osób, które poszukują prezentu, oraz znajomości wyrazów synonimicznych *gift* i *present*, obecnych w zadaniu i w tekście. Ponad 40% zdających wskazało błędną odpowiedź A. Gimnazjaliści, którzy ją wybrali, prawdopodobnie skupili się jedynie na tytule tekstu oraz na obecności w tekście wyrażen *a show on the roof* oraz *that concert* i błędnie założyli, że tekst dotyczy oglądania wydarzenia muzycznego, a nie nagrania z koncertu, które jest rekomendowane jako prezent.

Nieco łatwiejsze było zadanie sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (zadanie 8.1. – 62% poprawnych odpowiedzi) oraz zadania sprawdzające umiejętność określania głównej myśli (zadania 7.4. i 8.4. – odpowiednio 62% i 65% poprawnych odpowiedzi).

Arkusz egzaminacyjny na poziomie podstawowym zamykały dwa zadania z obszaru znajomości środków językowych. Zadanie 10. sprawdzało przede wszystkim znajomość leksyki, natomiast zadanie 11. znajomość struktur gramatycznych. Trudniejsze okazało się zadanie 11., oparte na tekście dotyczącym „inteligentnych” butów. Zdający uzyskali za to zadanie najniższy średni wynik w całym arkuszu egzaminacyjnym – 51%.

SMART SNEAKERS MAKE SIGHTSEEING EASIER

Most airlines want their passengers **11.1.** ____ the best possible flight experience. But a well-known British airline offers something extra – smart shoes that let tourists go sightseeing without using a map.

Transforming ordinary shoes into your city guide is **11.2.** ____ adding a new contact to your phone. All you have to do is enter the address of your destination into a smartphone app. Your shoes will lead you all the way to the right place. **11.3.** ____ you need to turn, the app will communicate with the right or left shoe and make it vibrate. You cannot miss the turning even if you are busy admiring the city.

- 11.1.** A. to have B. having C. have
11.2. A. so easy that B. as easy as C. too easy to
11.3. A. Whatever B. Whichever C. Whenever

Największym wyzwaniem dla trzecioklasistów okazało się wskazanie poprawnej odpowiedzi w zadaniu 11.1., wymagającym uzupełnienia luki bezokolicznikiem. Poprawną formę *to have* wskazało 48% zdających. Wśród niepoprawnych odpowiedzi dominowała opcja C., wytypowana przez 31% uczniów, którzy najprawdopodobniej nie pamiętali, że czasownik *want* wymaga dopełnienia w postaci pełnego bezokolicznika, i zastosowali bezokolicznik bazowy *have*.

Pozostałe dwa zadania (11.2. i 11.3.) były nieco łatwiejsze (odpowiednio 52% i 54% poprawnych odpowiedzi). Zadanie 11.2. sprawdzało znajomość wyrażenia *as...as...*, którego używa się do porównywania rzeczy, zjawisk itp., natomiast rozwiązanie zadania 11.3. wymagało zastosowania właściwego w podanym kontekście spójnika *whenever*.

Mniej trudności przysporzyło gimnazjalistom zadanie 10., w którym tekst na temat wielkiej jaszczurki, chroniącej się przed upałem w supermarkecie, należało uzupełnić odpowiednio dobranymi wyrazami z ramki (od 65% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 10.1. do 74% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 10.2.).

Poziom rozszerzony

Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 53% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym. Zdający uzyskali najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 60%). Gorzej opanowali umiejętności z obszarów: rozumienie ze słuchu oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – odpowiednio 51% i 56%), a najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 44%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający osiągnęli nieco wyższe wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji (średni wynik – 52%) niż za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 47%). W obrębie każdej z tych grup zadań wyniki były dość zróżnicowane (od 32% do 72% poprawnych odpowiedzi za zadania sprawdzające znajdowanie w tekście określonych informacji; od 39% do 55% poprawnych odpowiedzi za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu).

Pierwsza część arkusza, rozumienie ze słuchu, składała się z dwóch zadań. Zadanie 1. wymagało wykazania się dwiema różnorodnymi umiejętnościami zapisanymi w podstawie programowej: umiejętnością znajdowania w tekście określonych informacji oraz określania głównej myśli wypowiedzi. Z kolei zadanie 2. sprawdzało wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Spośród dwóch zadań sprawdzających umiejętność określania głównej myśli tekstu łatwiejsze okazało się zadanie 1.6. Poprawnie rozwiązało je 55% zdających, którzy zdecydowali, że chłopiec mówi o swoich doświadczeniach dotyczących technologii 3D. Znacznie trudniejsze było zadanie 1.3., sprawdzające główną myśl rozmowy dwojga nastolatków na temat *Godziny dla Ziemi*.

Tekst 1.

Usłyszysz rozmowę dwojga nastolatków.

1.3. Amy and Peter are talking about how *Earth Hour*

A. became popular at their school.

B. promotes keeping fit.

C. can be celebrated.

Transkrypcja

Peter: Hi, Amy. Yesterday was *Earth Hour* day. Did you remember to switch off the lights between 8 and 9 p.m.?

Amy: Of course, I did. And you? Did you sit at home in the dark?

Peter: No. First, I went to watch fireworks near my place. Next, I walked to the city centre to join a street march. There were many TV stars. They were marching with candles and banners. They probably did it to make *Earth Hour* more popular. And I think it really worked. And what about your *Earth Hour* day?

Amy: I had a really good time! My brother took me to the outdoor cycle cinema. Have you heard of this project?

Peter: No, what is it?

Amy: At a cycle cinema, there are a few cyclists who volunteer to pedal bikes. When they pedal, the audience can watch the film. But if they stop, the screen goes dark. Everyone has fun. And you don't need a ticket to watch the film.

Peter: But if the cinema is outdoors, aren't people cold?

Amy: It isn't a problem. There are free blankets for those who aren't cycling.

Peter: Sounds great. I think I'll try it next year. Or maybe at the next *Earth Hour* we'll organize a cycle cinema at our school? What do you think?

Amy: Great idea. It could make *Earth Hour* popular among the students.

Poprawną odpowiedź C. wskazało 39% zdających, którzy zrozumieli, że rozmowa dotyczyła różnych sposobów świętowania *Godziny dla Ziemi*. W tekście była mowa o tym, że w celu uczczenia *Godziny dla Ziemi* zorganizowany był pokaz fajerwerków, marsz uliczny z udziałem gwiazd telewizyjnych, kino rowerowe oraz zaplanowano wyłączenie wszystkich świateł na jedną godzinę. Jednak większość uczniów przystępujących do egzaminu (53%) wybrała błędną odpowiedź A. Ci zdający prawdopodobnie zasugerowali się końcowym fragmentem rozmowy, zawierającym wyrażenia *our school* i *popular*, oraz informacją, że zorganizowanie w kolejnym roku kina rowerowego w szkole, według prowadzących tę rozmowę nastolatków, mogłoby spopularyzować *Godzinę dla Ziemi* również tam. Żaden z uczestników dialogu nie twierdził jednak, że *Godzina dla Ziemi* już wcześniej zyskała w ich szkole popularność.

Spośród zadań sprawdzających znajdowanie w tekście określonych informacji uczniowie najlepiej poradzi sobie z zadaniem 1.5. Zadanie to okazało się też najłatwiejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym.

Tekst 2.

Usłyszysz fragment wypowiedzi chłopca.

1.5. The money collected at the school fair was

- A. used to buy some equipment.
- B. given away to help some animals.
- C. spent on theatre tickets for students.

Transkrypcja (fragment)

Boy: [...] Then we invited our parents to take part in 3D printing classes at our school. First, we taught them the basics of 3D printing and then asked them to design models of world-famous buildings. My dad did a great job! When the models were ready, we sold them at the school fair. We weren't sure what to do with the money we had earned. At the beginning we wanted to save up for new 3D printing equipment. Another idea was to buy theatre tickets. But finally, we decided to give the money to a dogs' home. [...]

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 72% zdających, którzy z wypowiedzi chłopca właściwie wyselekcjonowali informację, że pomimo rozważania różnych opcji, ostatecznie podjęto decyzję, aby pieniądze zebrane podczas szkolnego festynu przekazać do schroniska dla psów, czyli na pomoc zwierzętom.

W zadaniu 2., sprawdzającym tę samą umiejętność, poziom wykonania poszczególnych zadań był dość zróżnicowany (od 32% do 55%). Najwięcej trudności przysporzyło gimnazjalistom zadanie 2.2.

- A. I changed the family business.
- B. You can buy my products online.
- C. I earned money by helping my family.
- D. Reusing things helped me solve a problem.
- E. I was inspired by something prepared by a relative.

2.2.

E

Transkrypcja (fragment)

Wypowiedź 2.

Girl: I'm quite successful as my products are sold in over 40 local shops. Recently, I even had an offer from an Internet store, but I'm still not sure what to do about it. How did I begin? Well, as a child, I enjoyed the strawberry jam made by my grandma Dorothy. Then I learned how to make it myself and started selling it at farmers' markets. It was a hit from the start.

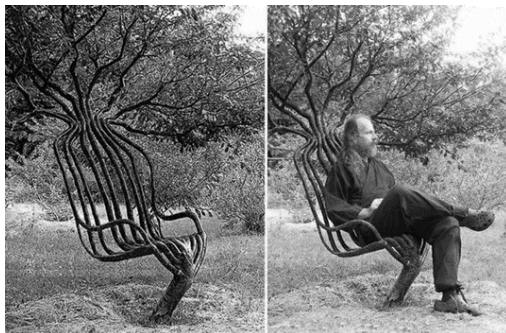
Do wypowiedzi 2.2. poprawnie dobrało odpowiedź **E**. 32% zdających. Wymagało to zrozumienia w wysłuchanym tekście informacji o przygotowywanym przez babcię dziewczynki dżemie truskawkowym, który z czasem dziewczynka nauczyła się robić sama. Następnie zaczęła go sprzedawać, co zapoczątkowało jej karierę jako nastoletniej przedsiębiorczyni. Uczniowie, którzy nie udzielili poprawnej odpowiedzi, być może nie potrafili znaleźć powiązań leksykalnych między tekstem 2.2. i zdaniem E.: *grandma – relative, made – prepared*, oraz nie dostrzegli na końcu tekstu szerokiego odniesienia do wyrazu *inspired* z opcji E.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych sprawdzane były trzy umiejętności, każda w odrębnym zadaniu. Różnice pomiędzy wynikami osiągniętymi za poszczególne zadania były niewielkie. Najwyższe wyniki zdający uzyskali w zadaniu 3., sprawdzającym umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik – 63%). Nieco trudniejsze okazało się zadanie 4., które wymagało rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 60%). Najtrudniejsze w obszarze tekstów pisanych było zadanie 5., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 58%).

Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadania 3., polegającego na dobraniu do poszczególnych fragmentów tekstu właściwych nagłówków, okazał się najwyższy nie tylko w obszarze rozumienia tekstów pisanych, ale także w całym arkuszu. Tekst dotyczył nowoczesnej metody kształtowania drzew, opracowanej przez kilku artystów i nazwanej przez nich sztuką Pooktre. Większość uczniów poprawnie określiła tematykę poszczególnych akapitów, z których pierwszy definiował sztukę Pooktre, drugi mówił o tym, jak się ona narodziła, a trzeci o jej praktycznym wykorzystaniu przez posiadaczy ogrodów. Najłatwiejsze okazało się dobranie nagłówka do drugiej części tekstu.

- A. THE TYPES OF TREES IN A POOKTRE GARDEN
- B. THE PRACTICAL USE OF POOKTRE ART
- C. THE FASTEST WAY OF FORMING POOKTRE TREES
- D. THE BEGINNINGS OF POOKTRE ART
- E. THE DEFINITION OF POOKTRE ART

POOKTRE ART

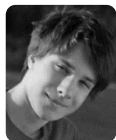

3.2. D

Pooktre art was invented by Peter Cook and Becky Northey in South East Queensland, Australia, in 1996. It was inspired by Becky's hobby – making sculptures from wood. One day, she decided that creating shapes from cut-down trees is not eco-friendly. She wanted to live on a planet that is both beautiful and healthy. Becky shared her thoughts with Peter and as a result of their long discussions Pooktre art was born.

Fragment ten opowiada o tym, w jaki sposób hobby jednej artystki oraz jej chęć życia na zdrowej i pięknej planecie przerodziły się w pomysł sztuki Pooktre. Poprawną odpowiedź **D**. wybrało 65% zdających.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych najtrudniejsze dla trzecioklasistów okazało się zadanie 5., w którym na podstawie informacji o trzech osobach zainteresowanych adopcją psa oraz opisów czterech psów mieli oni zdecydować, który pies byłby najbardziej odpowiedni dla każdej z przedstawionych osób. Analiza wyników pokazuje, że największym wyzwaniem okazało się wybranie odpowiedniego psa dla osoby oznaczonej numerem 5.3.

5.3. A

I'm not keen on walking. I hope my dog will be happy to run about in my large garden and give a warm welcome to the people who visit me. Instead of spending time training him, I'll try to become his real friend.

A.

Atos enjoys playing with other dogs. Because of his lively nature, he needs a lot of space. He likes all the staff and also people he doesn't know. The people who look after him say he doesn't like learning new tricks.

C.

Clappy is a well-trained guard dog that doesn't welcome strangers. He enjoys having a lot of space. Because of his age, he isn't fond of running or walking long distances. He used to live with a cat, but he isn't friendly to other animals.

D.

Dino is a young and large dog who is very loyal. He needs exercise. If he can't run about, or go outside, he feels sad and lonely. He'll be easy to train as he is a fast learner. He isn't very friendly to visitors, so he'll be great at protecting your place.

Aby wybrać poprawną odpowiedź, należało zrozumieć, że chłopiec nie będzie tresował psa, którego zamierza przygarnąć, oraz zwrócić uwagę na jego chęć zaadoptowania psa, który potrzebuje dużo przestrzeni i będzie serdecznie witał gości. Informacje te jednoznacznie wskazują, że poprawna jest odpowiedź A. Wybrało ją 53% zdających. Tylko Atos jest bardzo aktywnym psem, przyjaznym dla znajomych i nieznajomych ludzi, który nie lubi się uczyć nowych sztuczek. Około 20% uczniów wybrało niepoprawną odpowiedź D., a około 17% uczniów niepoprawną odpowiedź C. Prawdopodobną przyczyną błędów było niezrozumienie zawartych w obu tych tekstach informacji o tym, że psy Dino i Clappy nie są przyjazne dla odwiedzających osób, więc tym samym nie byłyby odpowiednie dla tego chłopca.

Najniższy średni wynik (44%) tegoroczni zdający uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Średni wynik za zadanie 6., oparte na krótkim opowiadaniu, które należało uzupełnić wyrazami w odpowiedniej formie, wyniósł 50%. Znacznie trudniejsze dla gimnazjalistów okazało się zadanie 7., wymagające uzupełnienia fragmentów zdań z użyciem podanych wyrazów (średni wynik – 37%).

Analiza wyników w zadaniu 6. wskazuje, że najmniej trudności przysporzyło zdającym zadanie 6.5. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 69% gimnazjalistów. Zadanie to polegało na uzupełnieniu luki przysłówkiem *quickly*. Najniższy wynik (37% poprawnych odpowiedzi) uzyskali uczniowie za zadanie 6.1., w którym należało uzupełnić lukę czasownikiem *leave* w czasie przeszłym (*Past Simple*). Większość zdających dokonała właściwego wyboru czasownika z ramki, popełniała natomiast błędy w tworzeniu nieregularnej formy czasu przeszłego tego czasownika, np. wpisywali w tę lukę nieistniejące słowa *leaved* lub *leavd*.

W zadaniu 7. najtrudniejsze nie tylko wśród zadań sprawdzających znajomość środków językowych, ale również w całym arkuszu na poziomie rozszerzonym, okazało się zadanie 7.2.: *If Ann wants to win the tournament, she (have / play) _____ tennis every day for the next two months.*, wymagające uzupełnienia grupy orzeczenia w zdaniu warunkowym (23% poprawnych odpowiedzi). Wielu zdających stosowało w tym zadaniu formy *have to play* lub *had to play*, nie zwracając uwagi na fragmenty zdania przed i za luką – zaimek w trzeciej osobie liczby pojedynczej oraz okolicznik czasu przyszłego. Najmniej trudności natomiast przysporzyło uczniom uzupełnienie zdania

7.3. konstrukcją porównawczą: *My sister and I have similar rooms but her bed (be / comfortable) _____ than mine.* (47% poprawnych odpowiedzi).

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Zdający mieli za zadanie napisać krótki e-mail na temat obozu sportowego, na którym przebywają. Polecenie wymagało wykazania się m.in. umiejętnością opisywania osób, przedstawiania faktów z przeszłości i teraźniejszości, relacjonowania wydarzeń z przeszłości, wyrażania i uzasadniania swoich poglądów oraz przedstawiania opinii innych osób.

Najwyższy średni wynik zdający uzyskali w kryteriach spójności i logiki wypowiedzi (61%) oraz zakresu środków językowych (56%). Najniższe średnie wyniki uczniowie uzyskali w kryteriach treści i poprawności środków językowych (średni wynik – odpowiednio 51% i 55%).

Analiza prac uczniowskich pod kątem realizacji treści wykazała, że najwięcej trudności sprawiło uczniom rozwinięcie podpunktu pierwszego, który wymagał uzasadnienia podjętej decyzji o udziale w obozie sportowym. Bardzo często zdający odnosili się w swoich wypowiedziach do różnych cech obozu, podawali opinie o obozie, na którym się znajdowali, jednak w wielu pracach odniesienia te nie były powodem podjęcia decyzji o udziale, a jedynie komentarzami na temat aktualnego miejsca pobytu lub sytuacji, w której piszący się znaleźli. Często realizację tego, jak również pozostałych podpunktów polecenia uniemożliwiał zdającym zbyt mały zakres środków językowych, np. brak umiejętności stosowania czasów gramatycznych, zwłaszcza Past Simple, brak znajomości słownictwa oraz liczne błędy językowe zakłócające komunikację, co pokazuje praca zamieszczona poniżej.

Hi Aleks,

How are you? I'm writing this e-mail because I need to tell you about trip in the forest. I want to ~~live in~~ this place, because I ~~can~~ ~~can~~ would learn learn to play in ~~base~~ ~~base~~ basketball football.

My ~~taught~~ ~~cougnt~~ ~~cougnt~~ is very kind. ~~and~~ ~~and~~ He ~~taught~~ ~~taught~~ would me than I ~~was~~ have big talent.

I and my friends win in ~~more~~ prize and medals.

Take care!

XYZ

Jednak dysponując nawet prostymi środkami językowymi, możliwe było zrealizowanie wszystkich podpunktów polecenia.

Hi, Matt!

How are you? Are you nervous about tomorrow? I know you have a basketball tournament tomorrow. I'm writing to you because I want to say that I'm in a place where Andy, my trainer, teaches people how to play football. I decided to come there because I ~~do~~ didn't know how to play in this sport category. Andy is a funny and friendly person. She is the most energetic woman that I ever met! I won a special prize. I learned new things. I must show you some tricks. I know how to correctly kick the ball. I miss you so much and I want to meet up with you again.

Hugs, XYZ

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka angielskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków.

- ❖ Najmocniejszą stroną tegorocznych gimnazjalistów zdających egzamin na poziomie podstawowym były zadania wymagające zrozumienia wypowiedzi ze słuchu. Dość dobrze uczniowie poradzili sobie również z reagowaniem językowym w typowych sytuacjach życia codziennego.
- ❖ Najniższe średnie wyniki na poziomie podstawowym uczniowie uzyskali za zadania w obszarach: rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość środków językowych. Najtrudniejszym zadaniem w tych obszarach było zadanie wielokrotnego wyboru polegające na uzupełnieniu luk odpowiednimi strukturami gramatycznymi w krótkim tekście użytkowym.
- ❖ Na poziomie podstawowym w częściach arkusza sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych uczniowie znacznie lepiej radzili sobie z wyszukiwaniem w tekstach szczegółowych informacji niż z globalnym rozumieniem tekstów.
- ❖ Na poziomie rozszerzonym gimnazjaliści wykazali się największymi umiejętnościami w zakresie rozumienia tekstów pisanych. Mocną stroną uczniów w tym obszarze było określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.
- ❖ Najslabiej opanowaną umiejętnością na poziomie rozszerzonym, podobnie jak na poziomie podstawowym, okazało się stosowanie środków językowych. Najniższy średni wynik w tym obszarze zdający uzyskali za zadanie polegające na uzupełnieniu zdań podanymi w nawiasach wyrazami, których należało użyć w odpowiedniej formie, tak aby zdania te były logiczne i gramatycznie poprawne.
- ❖ Słaba znajomość środków językowych miała również wpływ na pozostałe obszary umiejętności. Znacząco utrudniła między innymi zredagowanie wypowiedzi pisemnej. Najmniej punktów za stworzenie własnego tekstu zdający zdobyli właśnie w kryterium poprawności językowej. Dysponując skromnym zasobem środków językowych oraz popełniając błędy językowe, wielu uczniów miało trudności w realizacji poszczególnych podpunktów polecenia.

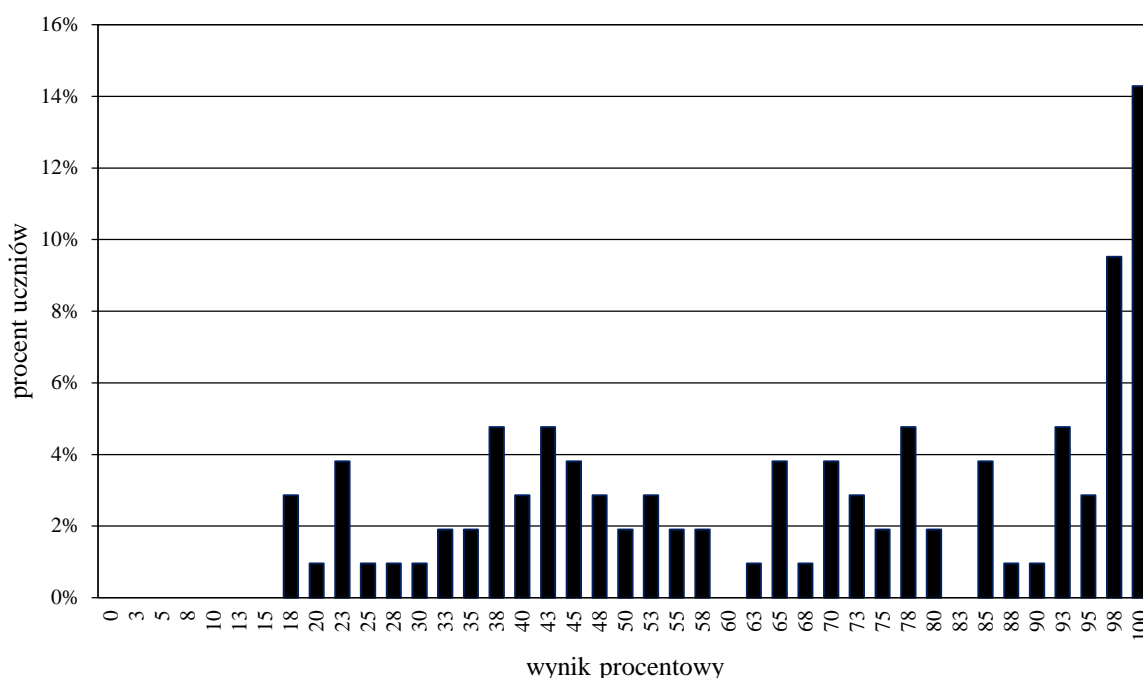
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Poziom podstawowy

Opis arkusza dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu języka angielskiego (GA-P2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GA-P1-192 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstęp między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. W związku z wydłużonym czasem trwania egzaminu na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów

Tabela 23. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
105	18	100	70	100	67	27

Opis arkuszy dla uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu języka angielskiego (GA-P4-192, GA-P5-192, GA-P6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GA-P4-192 – Arial 16 pkt, GA-P5-192 – Arial 24 pkt. W arkuszu GA-P5-192 materiał ikonograficzny został dodatkowo opisany. Na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Tabela 24. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
61	18	100	48	28	54	25

Opis arkusza dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-P7-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 9 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz znajomość funkcji językowych.

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

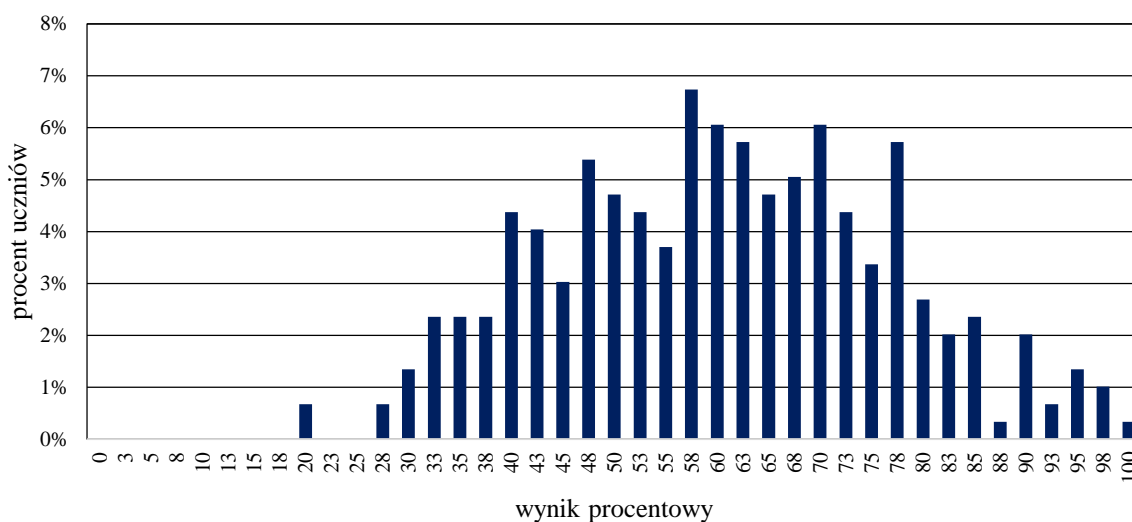
Tabela 25. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
63	20	100	85	100	76	25

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-P8-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 13 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Wykres 10. Rozkład wyników uczniów

Tabela 26. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
297	20	100	60	58	61	16

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-PQ-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 14 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Tabela 27. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
7	-	-	-	-	-	-

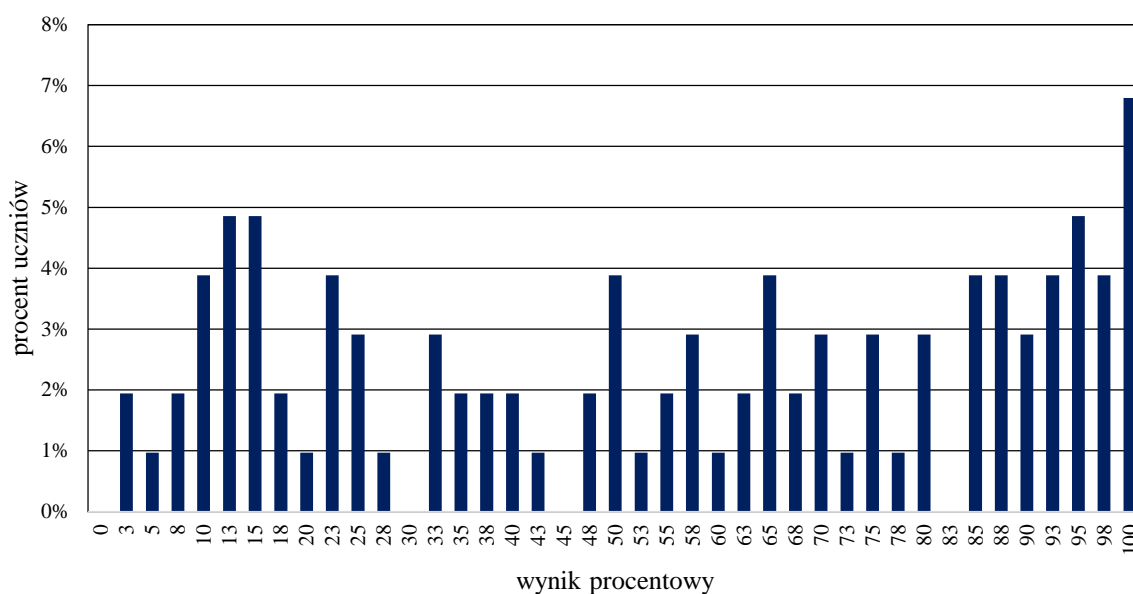
* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Poziom rozszerzony

Opis arkusza dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu języka angielskiego (GA-R2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GA-R1-192 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Zmodyfikowany został także temat wypowiedzi pisemnej. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Wykres 11. Rozkład wyników uczniów

Tabela 28. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
103	3	100	58	100	56	32

Opis arkuszy dla uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu języka angielskiego (GA-R4-192, GA-R5-192, GA-R6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GA-R4-192 – Arial 16 pkt, GA-R5-192 – Arial 24 pkt. Na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Tabela 29. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
58	8	98	30	13	39	28

Opis arkusza dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-R7-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 7 zadań (4 zadania zamknięte i 3 zadania otwarte), sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz wypowiedź pisemna.

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Tabela 30. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
63	10	100	58	100	59	33

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-R8-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 13 zadań (10 zadań zamkniętych oraz 3 zadania otwarte), sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz wypowiedź pisemna. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Tabela 31. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
18	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GA-RQ-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 13 zadań (10 zadań zamkniętych oraz 3 zadania otwarte), sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym

Tabela 32. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
6	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Język niemiecki – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		1504
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	1201
	z dysleksją rozwojową	303
	dziewczeta	856
	chłopcy	648
	ze szkół na wsi	765
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	252
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	347
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	140
	ze szkół publicznych	1459
	ze szkół niepublicznych	45

Z egzaminu zwolniono 20 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	7
	słabowidzący i niewidomi	7
	słabosłyszący i niesłyszący	3
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	86
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	103

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

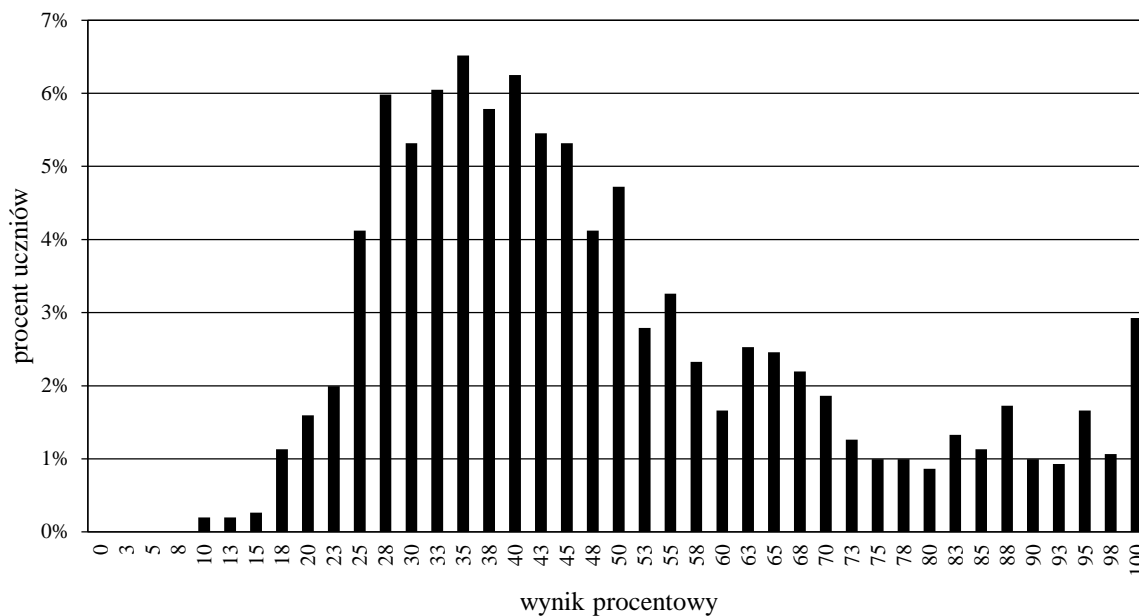
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		222	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
inne (np. złe samopoczucie ucznia)			0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		3	

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
1504	10	100	43	35	49	21

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język niemiecki – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	2	
20	4	
23	6	
25	10	
28	14	3
30	20	
33	25	4
35	31	
38	37	
40	42	
43	48	5
45	52	
48	57	
50	61	
53	64	6
55	68	
58	71	
60	73	
63	76	
65	78	
68	80	7
70	82	
73	84	
75	85	
78	87	
80	88	
83	89	
85	91	8
88	92	
90	93	
93	94	
95	96	
98	97	9
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka niemieckiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 88% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 12% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

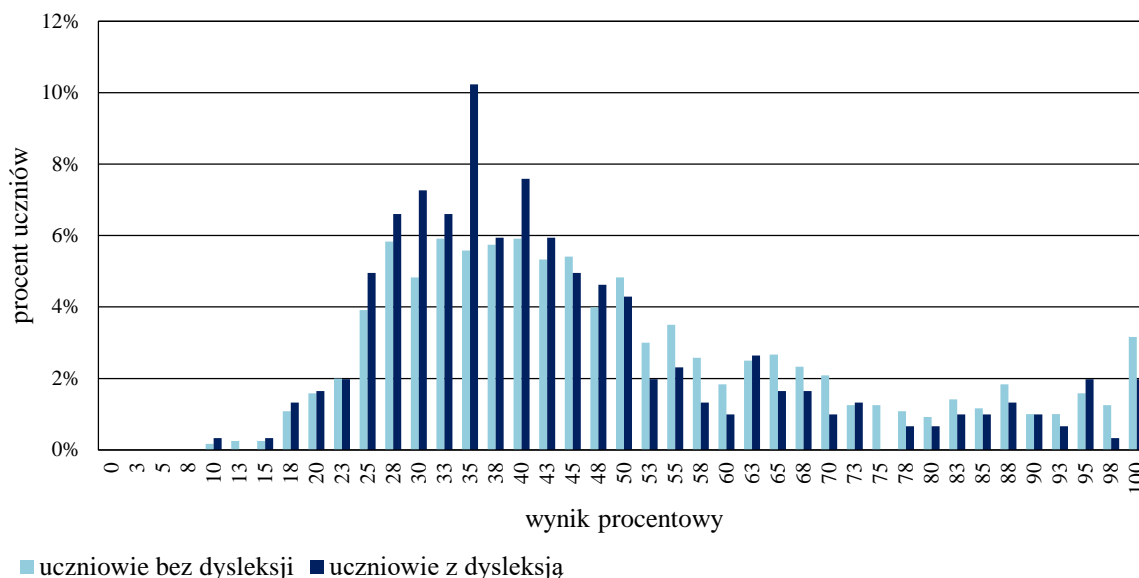
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	22–30
2	31–34
3	35–38
4	39–43
5	44–50
6	51–58
7	59–67
8	68–81
9	82–100

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

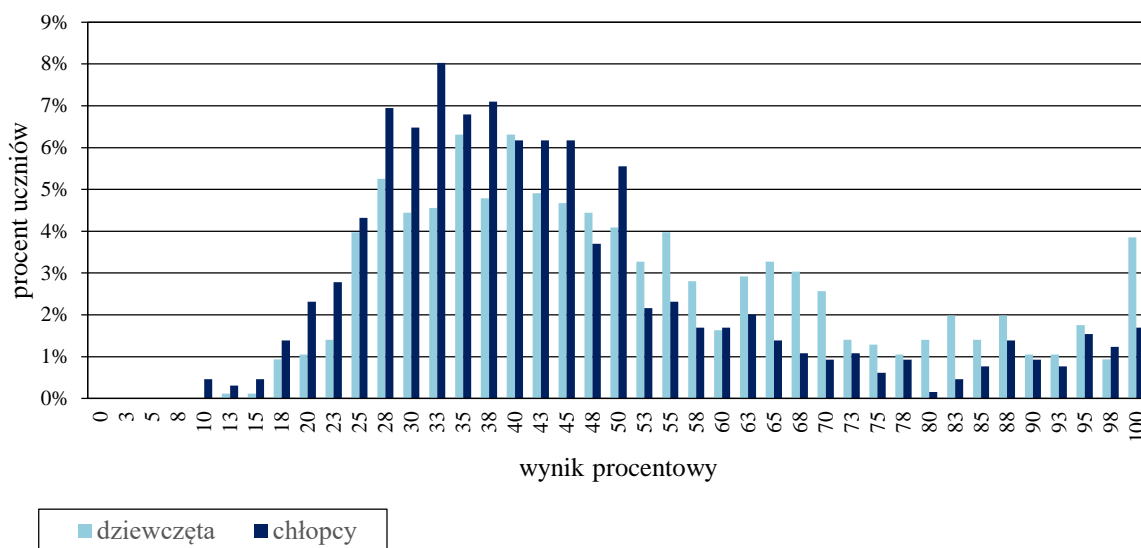
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	1201	10	100	45		50	21
Uczniowie z dysleksją rozwojową	303	10	100	40	35	45	20

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GN-P1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	856	13	100	48		52	22
Chłopcy	648	10	100	40	33	45	20

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	765	10	100	43	38	47	19
Miasto do 20 tys. mieszkańców	252	10	100	43	35	47	20
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	347	13	100	43		50	23
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	140	18	100	55	100	62	25

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

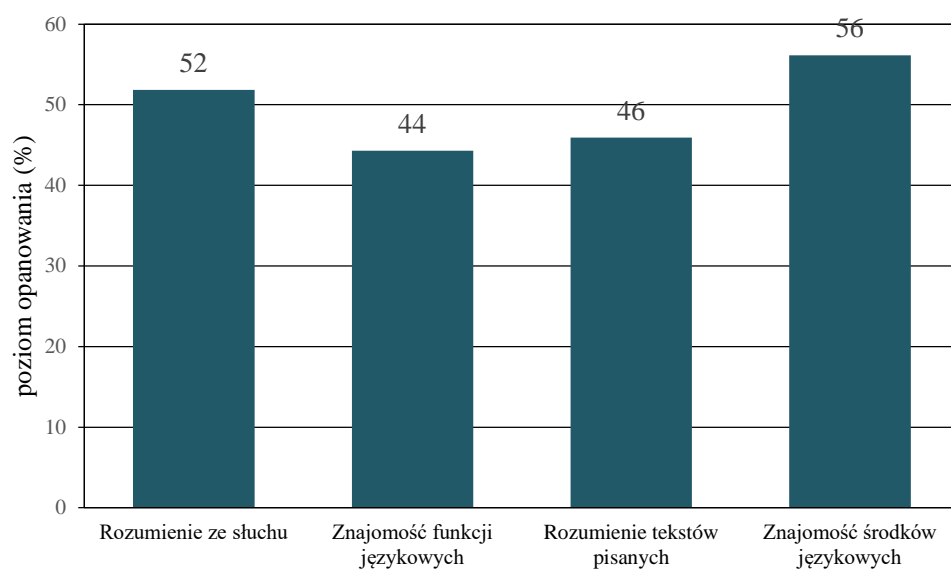
Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	1459	10	100	43	35	49	21
Szkoła niepubliczna	45	23	100	55	100	63	26

Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.		84
	1.2.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	47
	1.3.		68
	1.4.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	58
	1.5.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	23
	2.1.		48
	2.2.		41
	2.3.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	47
	2.4.		45
	3.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	57
	3.2.		66
	3.3.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	38
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	4.1.	6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	40
	4.2.	6.5) Uczeń wyraża swoje [...] życzenia [...].	41
	4.3.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	31
	4.4.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	26
	5.1.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	54
	5.2.	6.5) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	63
	5.3.	6.7) Uczeń wyraża [...] podziękowania [...].	34
	6.1.	6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe.	54
	6.2.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	42
6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	59	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	7.1.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	45
	7.2.	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	33
	7.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	32
	7.4.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	36
	8.1.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	61
	8.2.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	65
	8.3.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	31
	8.4.	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	60
	9.1.		36
	9.2.		45
	9.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	45
9.4.		63	
I. Znajomość środków językowych	10.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych)	51
	10.2.		72
	10.3.	[...].	41
	11.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych)	61
	11.2.		55
	11.3.	[...].	57

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Język niemiecki – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 12. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		360
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	279
	z dysleksją rozwojową	81
	dziewczeta	191
	chłopcy	169
	ze szkół na wsi	168
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	57
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	94
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	41
	ze szkół publicznych	341
	ze szkół niepublicznych	19

Z egzaminu nie zwolniono uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 13. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	2
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	1
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	3

3. Przebieg egzaminu

Tabela 14. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

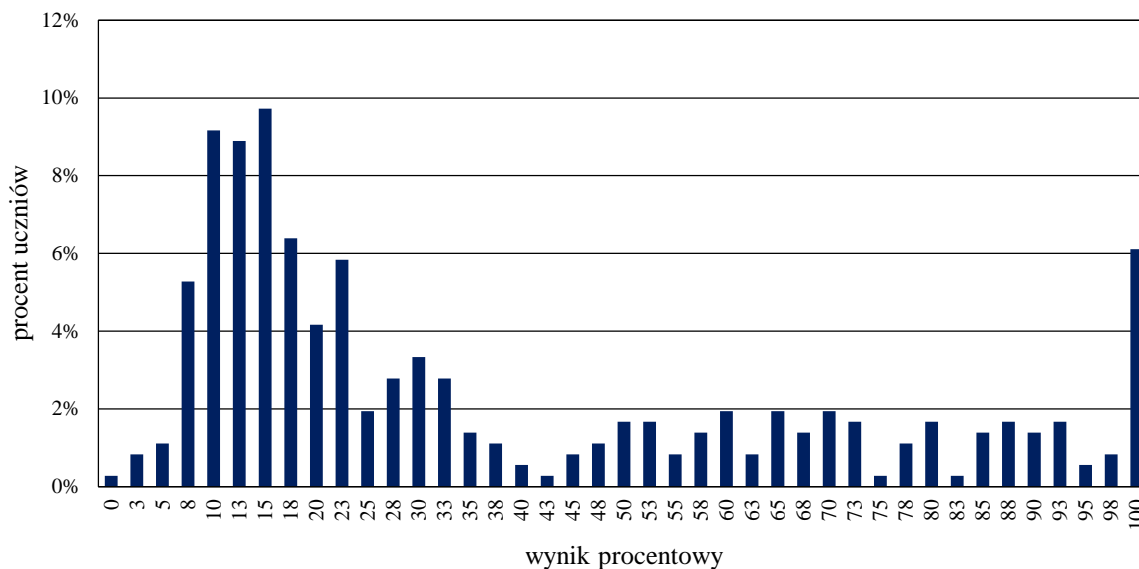
Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		67	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		3	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
inne (np. złe samopoczucie ucznia)			0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0	

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
360	0	100	23	15	38	30

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 16. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język niemiecki – poziom rozszerzony		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	2	
8	6	
10	11	2
13	18	3
15	25	
18	31	4
20	36	
23	41	
25	44	
28	47	5
30	50	
33	53	
35	55	
38	57	
40	59	
43	61	
45	62	
48	64	6
50	66	
53	67	
55	69	
58	70	
60	71	
63	73	
65	74	
68	75	
70	76	
73	78	7
75	79	
78	81	
80	82	
83	84	
85	85	
88	87	8
90	89	
93	91	
95	93	8
98	95	
100	100	9

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 82% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 18% zdających i znajduje się on w 7. staninie.

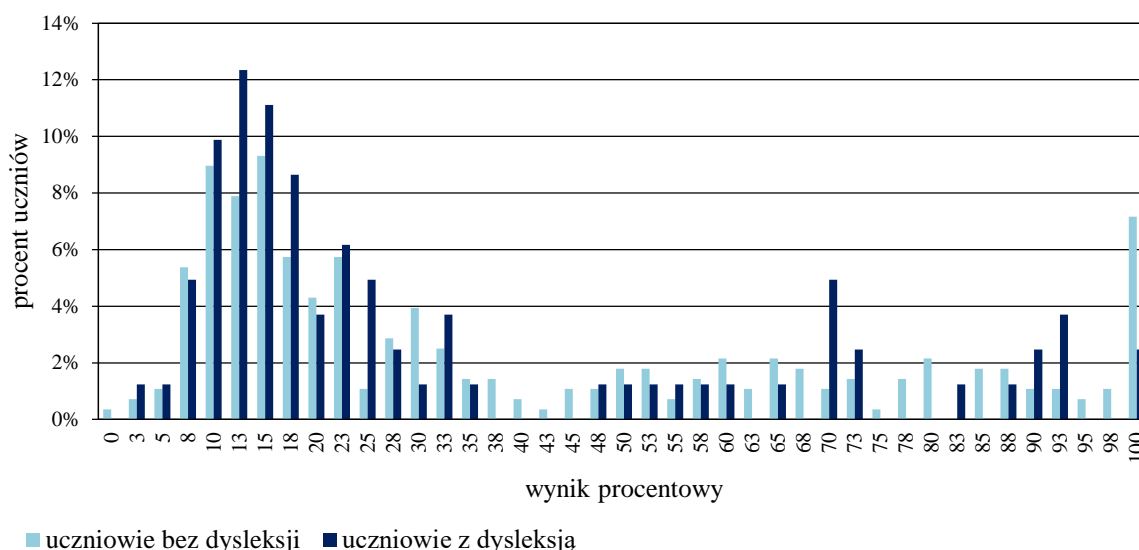
Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 17. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	10–14
2	15–19
3	20–25
4	26–31
5	32–40
6	41–56
7	57–74
8	75–90
9	91–100

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

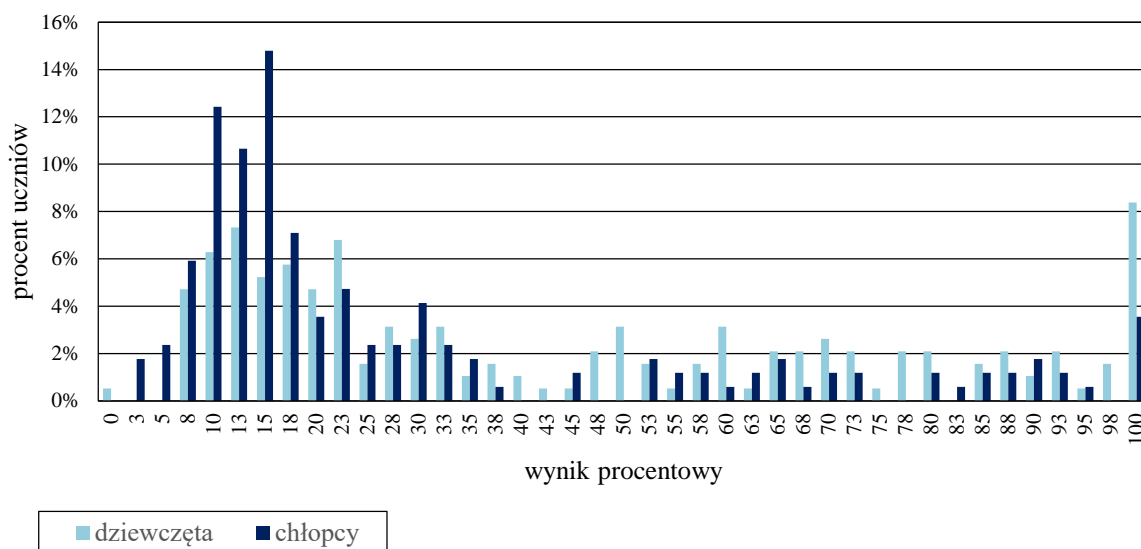
Wykres 6. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 18. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	279	0	100	25	15	39	31
Uczniowie z dysleksją rozwojową	81	3	100	20	13	33	28

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GN-R1-192.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 7. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 19. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	191	0	100	33	100	44	31
Chłopcy	169	3	100	18	15	30	27

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 20. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	168	0	100	23	10	33	26
Miasto do 20 tys. mieszkańców	57	5	100	18	15	29	25
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	94	5	100	23		39	32
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	41	8	100	73	100	66	34

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

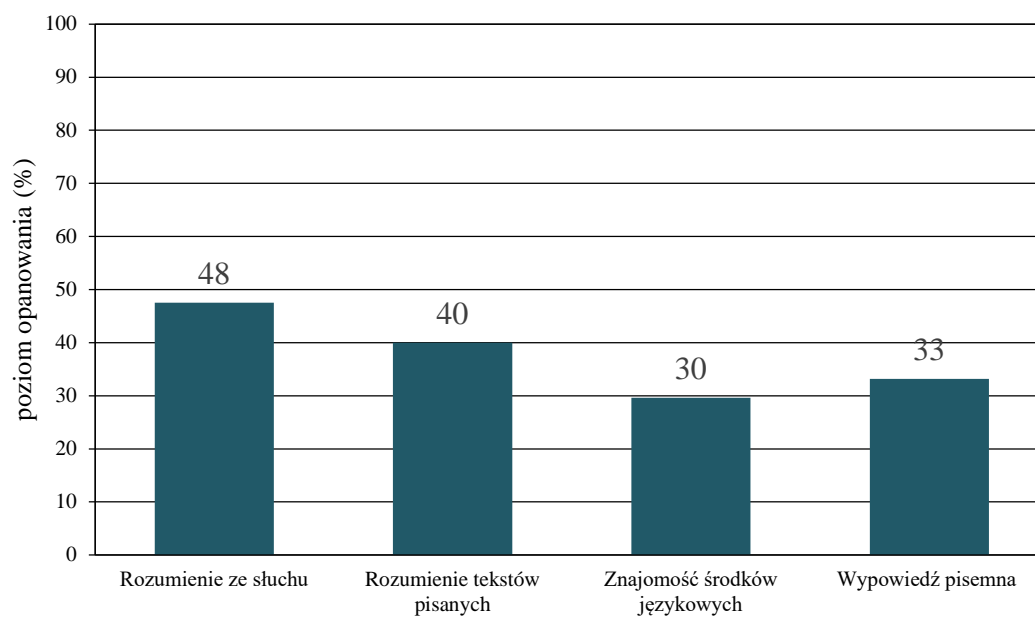
Tabela 21. Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	341	0	100	23	15	37	30
Szkoła niepubliczna	19	8	100	60	100	54	35

Poziom wykonania zadań

Tabela 22. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe/Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)	
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	63	
	1.2.		46	
	1.3.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	51	
	1.4.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	63	
	1.5.		49	
	1.6.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	34	
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	45	
	2.2.		46	
	2.3.		35	
	2.4.		43	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	3.1.	3.2) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	43	
	3.2.		53	
	3.3.		40	
	4.1.	3.6) Uczeń rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	40	
	4.2.		45	
	4.3.		48	
	4.4.		36	
	5.1.		30	
	5.2.	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	32	
5.3.	34			
I. Znajomość środków językowych	6.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	36	
	6.2.		21	
	6.3.		34	
	6.4.		32	
	6.5.		36	
	7.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	41	
	7.2.		19	
	7.3.		22	
	7.4.		28	
	7.5.		28	
I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	8.	5. Uczeń tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne, np. e-mail: 1) opisuje ludzi [...] 3) przedstawia fakty z przeszłości [...] 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy, uczucia 8) opisuje doświadczenia swoje [...] 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego, np. e-mail, w typowych sytuacjach: 2) [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	treść	31
		spójność i logika wypowiedzi	39	
		zakres środków językowych	35	
		poprawność środków językowych	29	

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 8. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Poziom podstawowy

Za rozwiązanie zadań z języka niemieckiego na poziomie podstawowym gimnazjaliści uzyskali średnio 49% punktów.

Zdający poradziли sobie najlepiej z zadaniami sprawdzającymi znajomość środków językowych. Uczniowie uzyskali w tej części arkusza najwyższy średni wynik – 56% punktów. Więcej trudności sprawiło im rozwiązanie zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu (średni wynik – 52%). Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 46%) oraz znajomość funkcji językowych (średni wynik – 44%).

Wyniki uzyskane w obszarze rozumienia ze słuchu pokazują, że uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 56%) niż z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 40%).

W tej części arkusza znalazło się jednocześnie najłatwiejsze (zadanie 1.1.) i najtrudniejsze zadanie (zadanie 1.5.) w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym.

Przyjrzyjmy się zadaniu 1.1.

1.1. Womit fährt Daniela heute zur Schule?

A.

B.

C.

Transkrypcja

Mädchen: Es ist schon spät! Ich esse kein Frühstück. Mein Bus kommt in 5 Minuten.
Mann: Daniela, du kannst den nächsten Bus nehmen.
Mädchen: Nein, ich muss heute früher in der Schule sein.
Mann: Mama ist heute mit der U-Bahn ins Büro gefahren, also bringe ich dich mit dem Auto zur Schule. Ich gehe schon in die Garage und du kannst noch in Ruhe frühstücken.
Mädchen: Danke, Papa.

Zadanie sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Zdecydowana większość zdających (83%) udzieliła prawidłowej odpowiedzi **A.** Aby rozwiązać to zadanie, należało zrozumieć, że córka rozmawiająca z tatą przystaje na propozycję podwiezienia jej do szkoły samochodem.

Najwięcej trudności przysporzyło zdającym zadanie 1.5.

1.5. Das Mädchen erzählt über

- A. ein Treffen in der Schule.
- B. eine Freundin von der Schule.
- C. einen Film über die Schule.

Transkrypcja

Hallo, hier ist Anna. Weißt du was? Am Samstag kommt ein bekannter Schauspieler in unsere Schule. Er war für einen Filmpreis nominiert. Mein Freund Martin kommt auch. Es beginnt um 18.00 Uhr. Wir können dem Schauspieler Fragen stellen und zum Schluss Autogramme bekommen. Ich hoffe, du kommst.

Zadanie to sprawdzało umiejętność określania głównej myśli tekstu. 23% zdających wskazało poprawną odpowiedź A. Zrozumieli oni, że Anna mówi o spotkaniu w szkole. W swojej wypowiedzi wskazuje na przyczynę popularności aktora, z którym młodzież będzie mogła się spotkać, jak również przedstawia program jego wizyty. 41% gimnazjalistów uznało za prawidłową odpowiedź B., a 32% – odpowiedź C. Prawdopodobnie błędnie powiązali pojedyncze słowa występujące w wysłuchanej wypowiedzi – *Filmpreis* oraz *Freund*, z podobnie brzmiącymi sformułowaniami w odpowiedziach B. i C.

Trudne dla zdających okazało się również inne zadanie, sprawdzające ogólne rozumienie wysłuchanego tekstu.

Zadanie 3.3. sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. 38% zdających poprawnie rozwiązało to zadanie i uznało zdanie *Die Schüler arbeiten im Schulgarten.* za fałszywe. Trafnie zauważyli oni, że uczniowie nie pracują w ogrodzie szkolnym, ale znajdują się w sali szkolnej. Na to miejsce zajęć wskazywała prośba nauczycielki o wniesienie dodatkowych krzeseł do pracowni oraz informacja o tym, że pomoce szkolne leżą na ławce przy oknie, ziemia do sadzonek pod tablicą, a kwiaty znajdują się na biurku nauczycielki. Ponad 60% uczniów błędnie uznało za prawdziwą informację o pracy uczniów w ogrodzie. Gimnazjaliści ci założyli zapewne, że właściwym miejscem do sadzenia kwiatów jest ogród, a nie pomieszczenie w budynku. Jednak żadne wyrażenie w wysłuchanym tekście nie wskazywało na to miejsce.

Inne zadanie sprawdzające również umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, sprawiło zdającym zdecydowanie mniej trudności. 58% uczniów wskazało w zadaniu 1.4. poprawną odpowiedź B. Rozpoznali oni, że chłopiec rozmawiający z mamą znajduje się w łazience. Być może przedstawienie odpowiedzi w formie materiału ikonograficznego przyczyniło się do tego, że uczniowie nie mieli problemów z ich zrozumieniem.

Podobnie w obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający nieco lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 48%) niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność ogólnego rozumienia tekstu (średni wynik – 42%).

Najwięcej trudności przysporzyło gimnazjalistom zadanie 7. (średni wynik – 37%). Znalazły się w nim zadania sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, intencji nadawcy/autora tekstu oraz znajdowania w tekście określonych informacji.

Zadanie 7.

Przeczytaj teksty 7.1.–7.4. Do każdego z nich dobierz odpowiednie zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

7.1.

Das Theaterfestival ist beendet!

Die Theatergruppe aus der Klasse 8a hat gewonnen. Schon wieder ein Erfolg unserer Schüler!

Die Schüler bekommen Eintrittskarten für eine Theaterpremiere.
Herzlichen Glückwunsch!

Schuldirektor Martin Mayer

7.2.

Möchten Sie eine Verkleidung für einen Karnevalsball kaufen?
Wollen Sie Ihre Freunde überraschen?

In dieser Saison: alle Damenkleider aus historischen Theaterstücken mit 25 % Rabatt.

www.verkleide_dich.de

7.3.

Stadtkurier

20. Februar 2019

Themen heute:

Die Theaterstraße

- die kürzeste in unserer Stadt – nur 16 Meter lang
- früher gab es hier das erste Stadttheater, heute gibt es ein Museum. (Nur bis zum 20. März kann man historische Theaterkostüme und alte Plakate sehen.)

Mehr Informationen finden Sie auf Seite 5.

7.4.

Das Stadttheater präsentiert das Stück „Der Gewinner nimmt alles“ von Anna Marie Hübner

Wir laden alle Theaterfans ein. Achtung, wir spielen nicht in unserem Theater, sondern in der U-Bahn-Linie 8!

Am Samstag von 18.00 bis 20.00 Uhr.

U-Bahn-Ticket = Theaterkarte!

- A. Hier gibt es eine Information, wo man das Theaterstück sehen kann.
B. Hier kann man Theaterplakate billiger kaufen.
C. Der Autor informiert über eine Ausstellung.
D. Hier kann man Theaterkostüme bekommen.
E. Der Autor gratuliert den Gewinnern.

7.1.	7.2.	7.3.	7.4.
E	D	C	A

Zadanie 7.3. okazało się najtrudniejsze w części arkusza egzaminacyjnego sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych. Sprawdzało ono umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Jedynie 32% uczniów udzieliło poprawnej odpowiedzi C. Trafnie połączyli oni fragment dotyczący historycznych kostiumów teatralnych i starych plakatów, które można oglądać tylko do 20 marca w muzeum, z informacją o wystawie, występującą w tym nagłówku. Kluczowa dla rozwiązania tego zadania była znajomość słowa *Ausstellung* podanego w poprawnej odpowiedzi do tego zadania. Co czwarty uczeń wybrał odpowiedź A. Wybór tej odpowiedzi wynikał prawdopodobnie z faktu

występowania w niej rzeczownika *Information*, który pojawił się także w tekście do zadania 7.3. Treść odpowiedzi A. dotyczyła jednak miejsca, w którym można zobaczyć sztukę teatralną, a nie wystawę.

Trudne okazało się także zadanie 7.4., sprawdzające tę samą umiejętność. Poprawnej odpowiedzi A. udzieliło 36% zdających. Zauważyli oni, że w zaproszeniu na sztukę teatralną zawarta jest informacja o nietypowym miejscu jej wystawienia (pociąg metra linii 8). Bilet metra był jednocześnie biletem teatralnym. Co piąty gimnazjalista wybrał odpowiedź E., sugerując się prawdopodobnie występującym w tytule sztuki teatralnej i odpowiedzi E. rzeczownikiem *Gewinner*. Równie często wskazywana była przez zdających odpowiedź C., która zawierała słowo *Ausstellung*, być może błędnie rozumiane przez uczniów.

Za rozwiązanie zadania 7.2., które sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, uczniowie uzyskali wyniki na poziomie zbliżonym do wyników za rozwiązanie zadania 7.4.

Poprawną odpowiedź D. wskazało 33% gimnazjalistów, którzy zrozumieli, że w sklepie można nabyć kostiumy teatralne. W tekście pada propozycja przebrania się w nie, tak aby zaskoczyć znajomych na balu karnawałowym, a ich zakup jest możliwy z 25% rabatem. Wskazówkami do udzielenia poprawnej odpowiedzi były również rzeczowniki *Verkleidung* i *Damenkleider*, odnoszące się do możliwości przebierania się. Jednak 31% gimnazjalistów wskazało odpowiedź B., prawdopodobnie łącząc błędnie wyrażenie *billiger kaufen* w tym nagłówku z czasownikiem *kaufen* i wyrażeniem *25 % Rabatt*, które występowały w tekście 7.2.

Najłatwiejsze dla zdających było zadanie 7.1., sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu. 45% gimnazjalistów wskazało w zadaniu 7.1. poprawną odpowiedź E. Zrozumieli oni, że autor tekstu gratuluje zwycięzcom festiwalu teatralnego. Zdający trafnie odczytali w tekście zwrot *Herzlichen Glückwunsch!* jako typowy przy składaniu gratulacji.

Zadania 8. i 9. okazały się dla zdających łatwiejsze (średni wynik – odpowiednio 54% i 47%). Najwyższy wynik w obszarze rozumienia tekstów pisanych gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie zadania 8.2., sprawdzającego umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Agatha 2000
Gefällt mir

Pinnwand
Info
Fotos
Diskussionen

Wollt ihr lernen, wie man Sushi macht? Besucht mich morgen! Meine Freundin Aika aus Japan zeigt uns, wie man richtig Sushi macht. Bringt, bitte, Gemüse mit! Reis und Fisch habe ich schon.

PS: Wir hören Aikas CDs mit japanischer Musik! Sie schenkt auch allen Origami-Tiere aus Buntpapier.

8.2. Agatha bittet um

A. CDs.

B. Gemüse.

C. Buntpapier

65% uczniów wskazało poprawną odpowiedź B. Trafnie zauważyli oni, że Agata prosiła o warzywa. Jej przyjaciółka z Japonii miała pokazać na spotkaniu, w jaki sposób przygotować prawidłowo sushi, którego składnikiem miały być warzywa, przyniesione przez zaproszonych gości.

Zadanie 9. sprawdzało wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Z nim poradzili sobie uczniowie dość dobrze (średni wynik – 47% punktów). Wyniki za rozwiązanie poszczególnych zadań, uzyskane przez zdających były zróżnicowane (od 36% za rozwiązanie zadania 9.1. do 63% za zadanie 9.4.)

Za zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych zdający uzyskali średnio 44%. Spośród trzech zadań łatwiejsze dla trzecioklasistów okazały się zadania 5. i 6. (średni wynik odpowiednio – 50% i 52% punktów), a najtrudniejsze było zadanie 4. (średni wynik – 35% punktów).

Aby poprawnie rozwiązać zadanie 4. należało wybrać właściwą reakcję do wypowiedzi odtworzonych dwukrotnie z płyty CD.

Zadanie 4.

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi, które można usłyszeć w kawiarni (4.1.–4.4.). Do każdej z nich dobierz właściwą reakcję (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

- A. Eine Tasse Schokolade, bitte.
- B. Ja, neben dem Café.
- C. Nein, mit Zucker.
- D. Der ist lecker.
- E. Nein, getrennt.

4.1.	4.2.	4.3.	4.4.
D	A	E	B

Transkrypcja

Wypowiedź 1.

Wie schmeckt dir der Kuchen?

Wypowiedź 2.

Was möchtest du trinken?

Wypowiedź 3.

Zahlen Sie zusammen?

Wypowiedź 4.

Gibt es hier ein Restaurant?

Najłatwiejsze dla zdających było rozwiązanie zadania 4.2., które sprawdzało umiejętność wyrażania swojego życzenia. 41% uczniów zrozumiało propozycję serwowania czegoś do picia i połączyło ją z poprawną odpowiedzią **A.**, która zawierała prośbę o podanie filiżanki czekolady.

Nieco więcej trudności przysporzyło gimnazjalistom rozwiązanie zadania 4.1., które sprawdzało umiejętność wyrażania opinii. 40% uczniów prawidłowo rozwiązało to zadanie, dobierając do pytania o opinię na temat ciasta poprawną odpowiedź **D.**, zawierającą pozytywne zdanie o nim.

Wyraźnie trudniejsze okazały się zadania 4.3. i 4.4., które sprawdzały umiejętność udzielania i uzyskiwania informacji. Zadanie 4.3. prawidłowo rozwiązało 31% uczniów. Wskazali oni odpowiedź **E.**, która zawierała typowy zwrot, stosowany w sytuacji płacenia rachunku w lokalu gastronomicznym.

Najtrudniejsze okazało się zadanie 4.4. Poprawnie rozwiązało je 26% zdających. Na usłyszane pytanie o to, czy w pobliżu znajduje się jakaś restauracja, uczeń powinien zareagować dobierając odpowiedź **B.**, w której zawarta była informacja o tym, że jest ona obok kawiarni.

Tymczasem 23% zdających wybrało odpowiedź E. Prawdopodobnie nie zrozumieli oni słowa *getrennt*, zawartego w tej odpowiedzi, które oznacza tylko sposób wykonywania pewnej czynności (osobno, oddzielnie) i nie może stanowić informacji o lokalizacji obiektu w mieście.

Najłatwiejsze w tej części arkusza było zadanie 5.2.

5.2. X: Wie findest du meine neue Frisur?

Y: _____

A. Ich finde sie leider nicht.

B. Ich finde, sie ist pünktlich.

C. Ich finde sie sehr schön.

Prawidłową odpowiedź **C.** w zadaniu 5.2. wskazało 63% gimnazjalistów. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie należało wyrazić swoją opinię, która stanowiła właściwą reakcję na pytanie o nową fryzurę.

Dwa ostatnie zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzały znajomość środków językowych.

Za rozwiązanie zadania 10., w którym należało wykazać się znajomością struktur leksykalnych, uczniowie uzyskali średnio 55% punktów. Tekst dotyczył osiemdziesięcioletniej emerytki z Kolonii, która rapuje i dzięki temu stała się gwiazdą Internetu. Najłatwiejsze dla gimnazjalistów było rozwiązanie zadania 10.2., 72% gimnazjalistów prawidłowo wybrało rzeczownik *Instrument*. Spośród sześciu słów cztery były rzeczownikami. Kluczowe dla rozwiązania tego zadania było wybranie rzeczownika, który tworzy poprawną kolokację z czasownikiem *spielt*.

Więszym wyzwaniem było dla gimnazjalistów zadanie 10.3., które poprawnie rozwiązało 41% zdających. Zrozumieli oni, że spośród wymienionych rzeczowników tylko bluza (*Jacke*) może być noszona z kapturem. 20% gimnazjalistów wybrało błędny rzeczownik *Tasche* (torba/kieszeń).

Nieco łatwiejsze dla gimnazjalistów było zadanie 11., sprawdzające umiejętność stosowania właściwych form gramatycznych, (średni wynik – 58% punktów). W każdym z trzech zadań poprawne rozwiązanie było wskazywane przez ponad połowę uczniów. Najmniej trudności sprawiło trzecioklasistom rozwiązanie zadania 11.1. (61% poprawnych odpowiedzi). W tym zadaniu należało wybrać właściwą formę czasownika modalnego *wollen* w drugiej osobie liczby pojedynczej. Trudniejsze okazało się rozwiązanie zadania 11.2. Poprawną odpowiedź **C.** wybrało 55% uczniów. Wskazali oni właściwą formę zaimka dzierżawczego dla pierwszej osoby liczby pojedynczej w mianowniku.

Poziom rozszerzony

Uczniowie przystępujący do egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym uzyskali średnio 38% punktów za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu.

Wyniki egzaminu pokazują, że uczniowie lepiej radzą sobie z umiejętnościami receptywnymi niż z umiejętnościami produktywnymi. Średni wynik za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu wyniósł 48%, a za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych 40%. Znacznie trudniejsze dla zdających okazały się zadania sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 33%) oraz zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 30%).

W obszarze rozumienia ze słuchu podstawa programowa określa te same umiejętności zarówno dla poziomu podstawowego, jak i rozszerzonego. Różnice pomiędzy poziomem podstawowym a rozszerzonym wynikają przede wszystkim z długości tekstów, tempa odtwarzanych nagrań oraz wymaganego do rozwiązania zadań, zakresu środków językowych.

W zakresie rozumienia ze słuchu najwięcej zadań (8 z 10) sprawdzało umiejętność znajdowania określonych informacji. Analiza wyników pokazuje, że poziom wykonania tych zadań był bardzo zróżnicowany (od 35% do 63% poprawnych odpowiedzi).

Najwięcej trudności spośród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji w tym obszarze przysporzyło tegorocznym gimnazjalistom zadanie 2.3.

Zadanie 2.

- A. Ich fahre mit dem Auto zur Schule.
- B. Ich komme über das Wasser zur Schule.
- C. Ich muss mit dem Zug zur Schule fahren.
- D. Ich fahre mit meinen Freunden zur Schule.
- E. Ich kaufe auf dem Weg zur Schule etwas zum Essen.

2.3.

B

Transkrypcja (fragment)

Wypowiedź 3.

Ich fahre zuerst etwa vier Kilometer Rad. Dann steige ich in ein Motorboot und fahre damit auf eine kleine Insel. Auf diese Insel kommen keine Busse und keine Autos und dort befindet sich meine Schule. Alle meine Schulfreunde wohnen auf der Insel, nur ich komme jeden Tag mit dem Boot hierher. Meinen Schulweg finde ich interessant.

35% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi **B**. Zrozumieli oni opis drogi do szkoły ucznia i rozpoznali w jego wypowiedzi fragment dotyczący pokonywania przez niego pewnego odcinka drogą wodną. Wskazywała na to informacja o wsiadaniu ucznia do łodzi motorowej i płynięcia nią na małą wyspę. 22% uczniów wskazało błędną odpowiedź **A**., sugerując się prawdopodobnie słowem *Autos*, występującym w zdaniu **A**. i w opisie drogi do szkoły. Nie zauważyli oni jednak, że w swojej wypowiedzi uczeń podkreśla brak samochodów i autobusów na wyspie, na której jest jego szkoła.

W zadaniu 1. znalazło się najłatwiejsze i najtrudniejsze zadanie w obszarze rozumienia tekstów słuchanych. Przyjrzyjmy się zadaniu 1.1., które sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

1.1. Was möchte Frank an die Wand hängen?

- A. Plakate mit Fußballspielern.
- B. Seine Fotos.
- C. Eine große Pinnwand.

Transkrypcja (fragment)

Frank: Hallo, Sonja!

Sonja: Frank?! Gut, dass wir uns treffen. Ich brauche eine Digitalkamera und weiß nicht, welche die beste ist. Du interessierst dich doch für Fotografie. Guck mal, bitte, ich habe hier schon zwei Kameras gewählt. Welche ist besser?

Frank: Ich finde, die links. Aber, warte mal. Meine Fotos sind schon ausgedruckt. Ich bezahle sie schnell und gleich sprechen wir über die Kameras.

Sonja: Oh, du hast sehr große Fotos bestellt.

Frank: Ja, ich möchte sie in meinem Zimmer an die Wand hängen.

Sonja: Wohin denn? Du hattest doch die Plakate mit den Fußballspielern an der Pinnwand.

Frank: Ja, aber jetzt ist mir Fotografie wichtiger als Sportler. Die Plakate habe ich meinem Cousin geschenkt. Die Pinnwand habe ich auch nicht mehr.

Zadanie rozwiązało poprawnie 63% uczniów, którzy wskazali odpowiedź **B**. Większość gimnazjalistów bez problemu znalazła w tekście informacje na temat zdjęć, które Frank chciałby powiesić na ścianie.

Zdecydowanie więcej trudności przysporzyło zdającym zadanie 1.6., które sprawdzało umiejętność określania głównej myśli tekstu.

1.6. Worüber erzählt Bianka?

- A. Über die abstrakte Malerei.
- B. Über eine neue Ausstellung.
- C. Über einen interessanten Besuch.

Transkrypcja**Tekst 2.**

Gestern bin ich mit Peter ins Kunststudio seiner Tante gegangen. Sie ist eine bekannte Malerin und Designerin. Ihre Arbeiten konnte man letztes Jahr im Stadtmuseum sehen. In ihrem Studio kann man verschiedene Tassen, Teller, Vasen oder lustige Figuren aus Glas selbst bemalen. Dort bekommt man Pinsel und Farben, man kann selbst ein Motiv skizzieren oder man nimmt eine Schablone. Dann bemalt man die gewählten Glasmodelle mit Farben. Peter hat eine Glaskatze mit schwarz-weißen Punkten bemalt. Ich habe einen Fisch dekoriert. Die Tante von Peter arbeitet jetzt weiter an diesen Glasmodellen. Nach drei Tagen können wir unsere Kunstwerke abholen. Das war super!

Poprawne rozwiązanie (odpowiedź **C**.) wskazało 34% gimnazjalistów, którzy uznali, że Bianka opowiada o swojej interesującej wizycie. 39% uczniów wskazało jednak błędną odpowiedź **A**., sugerując się prawdopodobnie występującymi w tekście słowami *Malerin*, *Gemäldegalerie*, *Stadtmuseum*, *Kunststudio* czy *Kunstwerke*. Słowa te związane są z malarstwem, lecz w wypowiedzi Bianki nie było mowy o kierunku w sztuce, jakim jest malarstwo abstrakcyjne.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, oprócz szerszego niż na poziomie podstawowym zakresu środków językowych, podstawa programowa wymienia dwa wymagania dodatkowe, które powinni opanować uczniowie na poziomie rozszerzonym, tj. określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 4.). Uczniowie dość dobrze poradzili sobie z tymi zadaniami, uzyskując za każde z nich odpowiednio 45% i 42% możliwych do zdobycia punktów.

Analizując wyniki uzyskane przez gimnazjalistów za poszczególne zadania należy zauważyć nieco większe zróżnicowanie wyników w zadaniu 3. (od 40% do 53% poprawnych odpowiedzi) niż w 4. (od 36% do 48% poprawnych odpowiedzi).

Najtrudniejsze w obszarze rozumienia tekstów pisanych okazało się zadanie 5., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 32%).

Zadanie 5. (0–3)

Przeczytaj informacje o trzech osobach (5.1.–5.3.) oraz propozycje czterech imprez urodzinowych (A–D). Do każdej osoby dopasuj propozycję, która najbardziej by tej osobie odpowiadała. Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdej osoby.

Uwaga! Jedna propozycja została podana dodatkowo i nie pasuje do żadnej osoby.

5.1. C

Letztes Jahr hatte ich eine Geburtstagsparty im Kino, ich war als **Batman** verkleidet. Heute mag ich keine Kostümpartys mehr. Ich lade meine Gäste zu einer Farben-Party in ein Lokal ein. Alles soll in einer Farbe sein: die Kleidung, die Speisen und die Partydekoration.

5.2. A

Letztes Jahr habe ich meine Geburtstagsparty zu Hause organisiert. Das war keine gute Idee. Partys in einer Farbe gefallen mir auch nicht. Jetzt soll es anders sein! In meinem Zimmer hängen Poster von **Hollywoodlegenden**. Ich möchte, dass die Gäste genau wie meine Lieblingsschauspieler aussehen. Ich muss nur noch ein Lokal finden!

5.3. D

Voriges Jahr habe ich meine Geburtstagsparty in einem Lokal organisiert, aber das war viel zu teuer. Jetzt möchte ich für meine Gäste eine Überraschung in meiner Wohnung vorbereiten. Es wird eine tolle Party in einer Farbe sein. Alle Gäste kommen in verschiedenen Kostümen.

A.

Lade deine Freunde zu einer Filmstar-Party ins Café in unserem Kino ein. Alle Partygäste verkleiden sich als Film-Stars oder Filmfiguren. Der Gewinner mit dem besten Kostüm bekommt einen Oskar. Die Party kann z. B. das Thema „Schwarze Charaktere“ haben. Das ist aber keine Farben-Party. Ihr müsst nicht in Schwarz kommen.

B.

Unsere Idee: Die Gäste verkleiden sich in allen Farben als ihre Lieblingsfiguren aus der Kinderliteratur oder aus Kinderfilmen, wie **Batman** oder Pippi. Alte bunte Spielsachen und Plakate dekorieren das Wohnzimmer und am Buffet findet man die Lieblings Speisen aus der Kindheit.

C.

In der „Schwarzen Katze“ kleiden sich die Gäste komplett in Schwarz. Auf Tischen liegen schwarze Tischdecken und schwarze Teller. In unserem Klub gibt es zum Essen: schwarze Spaghetti mit Oliven, Schwarzbrot mit dunkler Schokocreme, schwarzen Tee und Schokoladentorte.

D.

Machst du Partys zu Hause? Gib jedem Gast eine Einladung mit einem Tipp, wie er sich verkleiden soll. Bei dir zu Hause treffen sich dann Krankenschwestern, Bäcker und Ärzte. Manche verkleiden sich als Prinzessinnen, Eisbären, Schneemänner oder **Hollywoodlegenden**. Hauptsache ist, alle kommen in Weiß.

Największą trudność sprawiło zdającym zadanie 5.1. Prawidłową odpowiedź C. wskazało 30% uczniów. Zrozumieli oni, że osoba organizująca swoje urodziny nie chce już urządzać imprezy kostiumowej, jaką miała w zeszłym roku. Jest ona zainteresowana zorganizowaniem urodzin w lokalu klubowym, w którym dekoracje i serwowane jedzenie będą tylko w jednym kolorze. Najbardziej atrakcyjna była dla zdających odpowiedź B., którą wybrało 36% zdających. Prawdopodobnie powiązali oni błędnie słowo *Batman*, występujące w tym opisie imprezy z tym samym słowem, które znajdowało się w tekście 5.1. Nie zwrócili oni uwagi na to, że za *Batmana* ta osoba była przebrana w poprzednim roku, a w tym już nie chciałaby występować w takim kostiumie.

Nieco mniej problemów przysporzyły zdającym zadania 5.2. i 5.3. (odpowiednio – 32% i 34% poprawnych odpowiedzi). Zdający zrozumieli opisy osób i dobrali do każdej z nich odpowiednią propozycję organizacji imprezy urodzinowej. Jednak w zadaniu 5.2., analogicznie jak w zadaniu 5.1., częściej niż właściwa wybierana była błędna odpowiedź. 45% zdających wskazało odpowiedź D., wiążąc prawdopodobnie ze sobą słowo *Hollywoodlegenden*, które znajdowało się zarówno w tej propozycji organizacji imprezy urodzinowej, jak i w opisie osoby. Nie zwrócili uwagi na fakt, że słowa te występują w różnych kontekstach.

Najtrudniejsza okazała się część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych (średni wynik – 30%). Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu w zadaniu 6. odpowiednimi strukturami leksykalno-gramatycznymi oraz przetłumaczyć fragmentów zdań podanych w zadaniu 7.

Średni wynik za rozwiązanie zadania 6. wyniósł 32% punktów. Najmniej trudności sprawiło gimnazjalistom uzupełnienie luki 6.1. odpowiednią formą przymiotnika *neu*. Poprawnej odpowiedzi udzieliło w tym zadaniu 36% uczniów. Najtrudniejsze było natomiast zadanie 6.2., które wymagało uzupełnienia luki formą imiesłowu czasu przeszłego utworzonego od czasownika *kommen*. Tylko 21% trzecioklasistów poprawnie dobrało wyraz i prawidłowo podało wymaganą formę *gekommen*.

W zadaniu 7. poszczególne fragmenty zdań poprawnie przetłumaczyło od 19% do 41% uczniów (średni wynik – 28%). Najtrudniejsze było dla gimnazjalistów zadanie 7.2., w którym należało poprawnie sformułować pytanie w drugiej osobie liczby pojedynczej, stosując odmienioną formę czasownika *sprechen*. Uczniowie często zapominali, że jest to czasownik nieregularny. Część gimnazjalistów zapomniała także o właściwej końcówce osobowej czasownika. Najłatwiejsze dla gimnazjalistów było zadanie 7.1., w którym należało uzupełnić lukę w zdaniu przetłumaczoną nazwą dnia tygodnia (*Freitag*) wraz z właściwym przyimkiem *am*. Niektórzy uczniowie używali błędnego przyimka *im*, który jest stosowany przed nazwami miesięcy i pór roku, a nie przed dniami tygodnia.

W zadaniu 8. uczniowie mieli napisać krótką wiadomość e-mail na wskazany temat. Sprawdzane było opanowanie przez zdających kilku wymagań z podstawy programowej. Temat wymagał wykazania się umiejętnością opisywania ludzi, przedstawiania faktów z przeszłości, wyrażania i uzasadniania swoich poglądów i uczuć oraz opisywania swoich doświadczeń. Średni wynik za to zadanie wyniósł 33% punktów.

Niski wynik uzyskany przez zdających w kryterium treści (31% punktów) wskazuje, że wielu z nich ma problemy z komunikatywnym przekazaniem informacji i rozwinięciem swoich wypowiedzi.

Niedokładna analiza pierwszego podpunktu polecenia miała prawdopodobnie wpływ na niskie wyniki w kryterium treści. Uczniowie mieli wyjaśnić, w jaki sposób zdobyli bilety na koncert. Wyjaśnieniem tym mogły być czynności wykonywane zarówno przez ucznia, jak i inną osobę. Kluczowym był cel podjętych czynności, czyli uzyskanie biletów. W swoich wypowiedziach uczniowie najczęściej pisali o zakupie biletu, nie rozwijając swojej wypowiedzi. By dany fragment e-maila mógł zostać oceniony jako rozwinięty, uczeń powinien podać więcej informacji dotyczących np. okoliczności kupna biletu, czyli miejsca, czasu, sytuacji lub osoby, od której go kupiono.

Gimnazjaliści nie mieli natomiast większych trudności z opisem lidera zespołu muzycznego. W opisie osoby podawali cechy właściwe dla wyglądu: wzrost, kolor oczu, kolor włosów, ale także odnoszące się do jego ubioru czy wieku.

Przyczyną niskich wyników w kryterium treści mogła być również słaba znajomość środków językowych. Szczególnie istotne mogło to być przy realizacji drugiego podpunktu polecenia, który wymagał wskazania, co nie podobało się uczniowi w przebiegu koncertu. Gimnazjaliści podawali

często informację wyrażoną ogólnie, pisząc np. tylko o muzyce, rzadko wyjaśniali, że była ona np. zbyt głośna. Znaczna grupa uczniów nie знаła konstrukcji zdań okolicznikowych przyczyny ani spójnika *weil*, co utrudniało im opisanie wad przebiegu koncertu.

Trudność sprawiało uczniom także zastosowanie czasu przeszłego, przede wszystkim w realizacji pierwszego i trzeciego podpunktu polecenia, czyli przedstawienia czynności prowadzących do zdobycia biletu na koncert i opisania wad w przebiegu koncertu. Uczniowie często używali niewłaściwych form imiesłowu czasu przeszłego Perfekt zwłaszcza w przypadku czasowników mocnych i nieregularnych.

Najniższy wynik w formułowaniu wypowiedzi pisemnej gimnazjaliści uzyskali w kryterium poprawności środków językowych (29% punktów). Błędy gramatyczne bardzo często uniemożliwiały lub znacznie utrudniały komunikatywne przekazanie treści. Wyższe wyniki niż w kryterium treści uczniowie uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (35% punktów) oraz w kryterium spójności i logiki tworzonych wypowiedzi (39% punktów). Wielu uczniów w ogóle nie podjęło próby napisania własnej wypowiedzi.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków.

- ❖ Zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym średnie wyniki uzyskane przez gimnazjalistów w poszczególnych obszarach były zróżnicowane.
- ❖ Na poziomie podstawowym uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość środków językowych. Uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniem sprawdzającym znajomość struktur gramatycznych niż z zadaniem sprawdzającym znajomość leksyki. Na poziomie rozszerzonym najmniej trudności sprawiły zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu.
- ❖ Na poziomie podstawowym – zarówno w części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu, jak i rozumienie tekstów pisanych – uczniowie lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność globalnego rozumienia tekstu.
- ❖ Najniższe wyniki na poziomie podstawowym uczniowie uzyskali za zadania sprawdzające rozumienie tekstu pisanego oraz znajomość funkcji językowych. Natomiast na poziomie rozszerzonym największym wyzwaniem dla gimnazjalistów były zadania sprawdzające umiejętność stosowania środków językowych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Wypowiedź pisemna na poziomie rozszerzonym pokazała, że uczniowie najlepiej opanowali leksykę związaną z opisem osoby. Braki uczniów w zakresie poprawności użycia struktur gramatycznych i popełnione błędy ortograficzne sprawiły, że zdający mieli problem z przekazaniem pozostałych informacji wymaganych w zadaniu. Prace większości gimnazjalistów składały się głównie ze struktur o wysokim stopniu pospolitości, co wpłynęło na niezadowalający wynik w kryterium zakresu środków językowych.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Poziom podstawowy

Opis arkusza dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z zakresu języka niemieckiego (GN-P2-192) został przygotowany na podstawie arkusza GN-P1-192 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstęp między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi.

W związku z wydłużonym czasem trwania egzaminu na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Tabela 23. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
7	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Opis arkuszy dla uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych z zakresu języka niemieckiego (GN-P4-192, GN-P5-192, GN-P6-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GN-P4-192 – Arial 16 pkt, GN-P5-192 – Arial 24 pkt. W arkuszu GN-P5-192 materiał ikonograficzny został dodatkowo opisany. Na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Tabela 24. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
7	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Opis arkusza dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GN-P7-182 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 9 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz znajomość funkcji językowych.

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Tabela 25. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

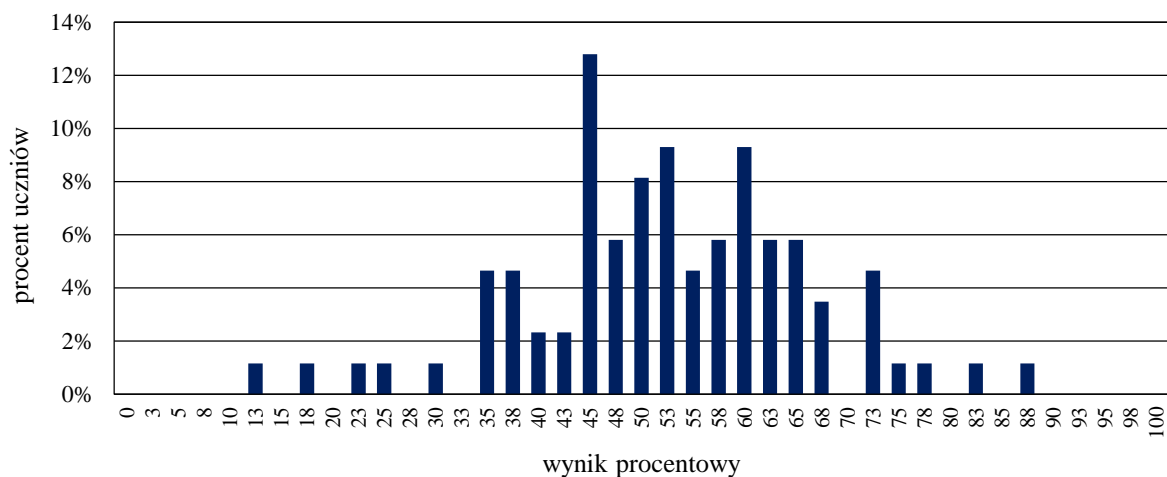
Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
3	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GN-P8-192 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz zawierał 13 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów

Tabela 26. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
86	13	88	53	45	53	14

Poziom rozszerzony

Opis arkuszy dla uczniów słabowidzących i niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących z zakresu języka niemieckiego (GN-R4-192, GN-R5-192) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: GN-R4-192 – Arial 16 pkt, GN-R5-192 – Arial 24 pkt. Na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie.

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Tabela 27. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne*

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Język rosyjski – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		41
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	34
	z dysleksją rozwojową	7
	dziewczęta	22
	chłopcy	19
	ze szkół na wsi	15
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	21
	ze szkół publicznych	30
	ze szkół niepublicznych	11

Z egzaminu nie zwolniono uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący i niewidomi	1
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	16
	Ogółem	17

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		10	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
inne (np. złe samopoczucie ucznia)			0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0	

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
41	13	100	58	100	63	29

Ze względu na małą populację zdających egzamin z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym (41 zdających) nie zamieszczono poziomu wykonania zadań oraz komentarza z analizy jakościowej zadań. Krajowy komentarz wraz z wnioskami i rekomendacjami znajduje się w sprawozdaniu z egzaminu gimnazjalnego *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2019* opublikowanym przez CKE (www.cke.edu.pl).

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język rosyjski – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	2	
20	3	
23	4	
25	6	2
28	9	
30	11	
33	15	3
35	18	
38	22	
40	26	4
43	30	
45	34	
48	38	
50	41	
53	45	5
55	48	
58	52	
60	55	
63	59	
65	62	
68	66	6
70	69	
73	72	
75	75	
78	78	
80	81	7
83	83	
85	86	
88	88	
90	90	
93	92	8
95	94	
98	97	
100	100	9

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 81% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 19% zdających i znajduje się on w 7. stanie.

Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	28-34
2	35-41
3	42-49
4	50-54
5	55-61
6	62-68
7	69-76
8	77-93
9	94-100

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z zestawu GR-P1-192.

Język rosyjski – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązki zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 12. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		13
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	12
	z dysleksją rozwojową	1
	dziewczęta	9
	chłopcy	4
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	12
	ze szkół publicznych	2
	ze szkół niepublicznych	11

Z egzaminu nie zwolniono uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 13. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 14. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół		4		
Liczba zespołów egzaminatorów		0		
Liczba egzaminatorów		0		
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)		0		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:			
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego		0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)		0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		0	
Liczba wglądów ⁵ (art. 44zzz ust. 1)		0		

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
13	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Ze względu na małą populację zdających egzamin z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym (13 zdających) nie zamieszczono poziomu wykonania zadań oraz komentarza z analizy jakościowej zadań. Krajowy komentarz wraz z wnioskami i rekomendacjami znajduje się w sprawozdaniu z egzaminu gimnazjalnego *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2019* opublikowanym przez CKE (www.cke.edu.pl).

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 16. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język rosyjski – poziom rozszerzony		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	2	
8	4	
10	7	2
13	11	
15	15	3
18	19	
20	24	
23	26	4
25	29	
28	32	
30	34	
33	36	
35	39	
38	41	5
40	43	
43	45	
45	48	
48	51	
50	53	
53	55	
55	58	6
58	60	
60	62	
63	63	
65	65	
68	67	
70	69	
73	71	
75	73	
78	74	
80	76	7
83	77	
85	79	
88	81	
90	83	
93	85	8, 9
95	88	
98	91	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 76% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 24% zdających i znajduje się on w 6. staninie.

Średnie wyniki szkół⁶ na skali staninowej (dane krajowe)

Tabela 17. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	16-21
2	22-25
3	26-31
4	32-37
5	38-46
6	47-65
7	66-87
8	88-94
9	95-100

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

⁶ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z zestawu GR-R1-192.

Język francuski – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		14
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	13
	z dysleksją rozwojową	1
	dziewczeta	11
	chłopcy	3
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	13
	ze szkół publicznych	14
	ze szkół niepublicznych	0

Z egzaminu nie zwolniono uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół		4		
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:			
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego		0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)		0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)			0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0		

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
14	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Ze względu na małą populację zdających egzamin z języka francuskiego na poziomie podstawowy (14 zdających) nie zamieszczono poziomu wykonania zadań oraz komentarza z analizy jakościowej zadań. Krajowy komentarz wraz z wnioskami i rekomendacjami znajduje się w sprawozdaniu z egzaminu gimnazjalnego *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2019* opublikowanym przez CKE (www.cke.edu.pl).

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język francuski – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	2	
20	3	
23	5	
25	7	2
28	9	
30	11	
33	15	3
35	17	
38	20	
40	22	
43	23	
45	26	4
48	28	
50	29	
53	31	
55	33	
58	35	
60	36	
63	37	
65	38	
68	40	
70	42	5
73	44	
75	46	
78	48	
80	52	
83	54	
85	56	
88	58	
90	61	
93	66	
95	70	
98	75	
100	100	7, 8, 9

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka francuskiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 52% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 48% zdających i znajduje się on w 5. staninie.

Średnie wyniki szkół³ na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	27
2	28-31
3	32-42
4	43-60
5	61-80
6	81-90
7	91-98
8	99-100
9	

Skala staninowa umożliwia porównywanie średnich wyników szkół w poszczególnych latach. Uzyskanie w kolejnych latach takiego samego średniego wyniku w procentach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

³ Ilekroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2019 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do egzaminu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z arkusza GF-P1-192.

Język francuski – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 8. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		5
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	5
	z dysleksją rozwojową	0
	dziewczęta	4
	chłopcy	1
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół publicznych	5
	ze szkół niepublicznych	0

Z egzaminu nie zwolniono uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 9. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 14. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół		1		
Liczba zespołów egzaminatorów		0		
Liczba egzaminatorów		0		
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:			
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego		0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)		0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)			0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz ust. 1)		0		

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
5	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Ze względu na małą populację zdających egzamin z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym (5 zdających) nie zamieszczono poziomu wykonania zadań oraz komentarza z analizy jakościowej zadań. Krajowy komentarz wraz z wnioskami i rekomendacjami znajduje się w sprawozdaniu z egzaminu gimnazjalnego *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2019* opublikowanym przez CKE (www.cke.edu.pl).

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 16. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język francuski – poziom rozszerzony		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	2	
8	2	
10	4	
13	4	
15	5	2
18	5	
20	6	
23	6	
25	7	
28	7	
30	8	
33	9	
35	10	
38	10	
40	11	3
43	11	
45	12	
48	12	
50	13	
53	15	
55	17	
58	18	
60	20	4
63	23	
65	25	
68	27	
70	30	
73	33	
75	36	
78	40	5
80	41	
83	43	
85	48	
88	52	
90	55	
93	58	
95	59	
98	60	
100	100	6, 7, 8, 9

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 41% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 59% zdających i znajduje się on w 4. staninie.

Język hiszpański – poziom podstawowy

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		33
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	25
	z dysleksją rozwojową	8
	dziewczeta	24
	chłopcy	9
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	2
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	20
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	11
	ze szkół publicznych	27
	ze szkół niepublicznych	6

Z egzaminu nie zwolniono uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem	
Liczba szkół		11	
Liczba obserwatorów ³ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzz ust. 1)		0	

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
33	20	100	40	Wiel.	51	23

Ze względu na małą populację zdających egzamin z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym (33 zdających) nie zamieszczono poziomu wykonania zadań oraz komentarza z analizy jakościowej zadań. Krajowy komentarz wraz z wnioskami i rekomendacjami znajduje się w sprawozdaniu z egzaminu gimnazjalnego *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2019* opublikowanym przez CKE (www.cke.edu.pl).

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli i wyniki na skali staninowej

Język hiszpański – poziom podstawowy		
wynik procentowy	wartość centyla	stanin
0	1	1
3	1	
5	1	
8	1	
10	1	
13	1	
15	1	
18	1	
20	2	
23	3	
25	3	
28	6	2
30	8	
33	12	
35	15	3
38	17	
40	21	
43	23	
45	25	4
48	28	
50	31	
53	33	
55	34	
58	36	
60	38	
63	40	
65	40	
68	42	
70	42	5
73	45	
75	47	
78	49	
80	50	
83	52	
85	54	
88	56	
90	59	6, 7, 8, 9
93	63	
95	68	
98	73	
100	100	

Wyniki w skali centylowej i staninowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 50% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 50% zdających i znajduje się on w 5. staninie.

Język hiszpański – poziom rozszerzony

1. Opis arkusza standardowego

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wykonywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 7. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		1
Uczniowie	bez dysleksji rozwojowej	1
	z dysleksją rozwojową	0
	dziewczeta	1
	chłopcy	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół publicznych	1
	ze szkół niepublicznych	0

Z egzaminu nie zwolniono uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 8. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		12 kwietnia 2019 r.		
Czas trwania egzaminu		60 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym lub czas przedłużony zgodnie z przyznanym dostosowaniem		
Liczba szkół		1		
Liczba zespołów egzaminatorów		0		
Liczba egzaminatorów		0		
Liczba obserwatorów ⁵ (§ 8 ust. 1)		0		
Liczba unieważnień ²	w przypadku:			
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego		0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia		0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego		0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)		0
	inne (np. złe samopoczucie ucznia)		0	
Liczba wglądów ⁶ (art. 44zzz ust. 1)		0		

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
1	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne podawane są dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Ze względu na małą populację zdających egzamin z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym nie zamieszczono poziomu wykonania zadań oraz komentarza z analizy jakościowej zadań. Krajowy komentarz wraz z wnioskami i rekomendacjami znajduje się w sprawozdaniu z egzaminu gimnazjalnego *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2019* opublikowanym przez CKE (www.cke.edu.pl).

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, ze zm.).

⁶ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481).

Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli

Tabela 5. Wyniki uczniów w procentach, odpowiadające im wartości centyli

wynik procentowy	wartość centyla
0	1
3	1
5	1
8	1
10	1
13	4
15	5
18	5
20	7
23	8
25	8
28	11
30	12
33	12
35	14
38	15
40	15
43	15
45	16
48	17
50	18
53	19
55	19
58	21
60	21
63	22
65	22
68	23
70	23
73	24
75	25
78	26
80	27
83	31
85	34
88	36
90	40
93	44
95	50
98	55
100	100

Wyniki w skali centylowej umożliwiają porównanie wyniku ucznia z wynikami uczniów w całym kraju. Na przykład, jeśli uczeń z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym uzyskał 80% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), to oznacza, że jego wynik jest taki sam lub wyższy od wyniku 27% wszystkich zdających (wynik centylowy), a niższy od wyniku 73% zdających.

CK **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

OKE

OKE
ŁOMŻA

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536-65-00, fax 22 536-65-04
www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320-55-90, fax 58 320-55-91
www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616-33-99, fax 32 616-33-99 w.108
www.oke.jaworzno.pl oke@oke.jaw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683-21-01, fax 12 683-21-02
www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel./fax 86 216-44-95
www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 634-91-33, fax 42 634-91-54
www.komisja.pl komisja@komisja.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854-01-60, fax 61 852-14-41
www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

Plac Europejski 3, 00-844 Warszawa
tel. 22 457-03-35, fax 22 457-03-45
www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785-18-94, fax 71 785-18-73
www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl